

SHIFT

Indicele de impact ESG – Micro-certificări

Ghidul cursului pentru instituțiile de învățământ superior,
formatori și cursanți independenți

Co-funded by
the European Union

Număr de proiect: 2023-1-ES01-KA220-HED-000152577

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene sau al Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Cuprins

Scopul acestui ghid.....	7
1. Introducere în programul SHIFT – Micro-certificări privind indicele de impact ESG.....	8
1.1. Cum se utilizează acest ghid.....	9
2. Raționamentul strategic și obiectivele programului	10
2.1. Obiectivul general	10
2.2. Obiective specifice	10
2.3. Nevoile la care răspunde programul	11
2.4. Rezultatele preconizate ale punerii în aplicare	11
2.5. Contribuția la capacitățile digitale și ecologice	12
3. Publicul țintă și profilurile cursanților	13
3.1. Instituții de învățământ superior	13
3.2. Studenți și absolvenți.....	13
3.3. Profesori, cadre universitare și cercetători	14
3.4. Personalul administrativ, tehnic și profesional	14
3.5. Părți interesate mai largi și public secundar	14
3.6. Considerații privind publicul țintă pe domenii ESG.....	15
3.7. Nivelul de pregătire al cursanților și sprijinul diferențiat.....	15
4. Prezentare generală a programului și arhitectura de învățare	17
4.1. Componentele programului.....	17
4.2. Trei micro-certificări care alcătuiesc un singur program.....	18
5. Metodologia pedagogică și principiile de proiectare a învățării	19
5.1. Metodologia mini-învățării	19
5.2. Orientarea către EQF6.....	22
5.3. Învățarea prin interacțiune, reflecție și aplicare	23
5.4. Flexibilitate și adaptare instituțională.....	24
5.5. De la asimilarea conținutului la aplicarea instituțională	26
5.6. Rolul exemplelor locale și al contextualizării	27
6. Domeniile ESG și structura modulului	29
6.1. Domeniul de mediu.....	29

6.2. Domeniul social	29
6.3. Domeniul guvernantei	30
6.4. Teme ESG transversale în cadrul programului	30
7. Descrieri complete ale modulelor și rezultate ale învățării	31
7.1. Modulul 1 – Operațiuni în campus (Mediu)	31
7.2. Modulul 2 – Cercetare și inovare (mediu)	32
7.3. Modulul 3 – Achiziții durabile (Mediu)	34
7.4. Modulul 4 – Echitate și acces (social)	35
7.5. Modulul 5 – Bunăstare (social)	37
7.6. Modulul 6 – Cercetare și inovare în contexte sociale (Social)	39
7.7. Modulul 7 – Management și responsabilitate (Guvernanta)	40
7.8. Modulul 8 – Etică și integritate (Guvernanta)	41
7.9. Modulul 9 – Pregătirea digitală și securitatea (Guvernanta)	43
7.10. Modulul 10 – Implicarea părților interesate și comunicarea (Guvernanta)	45
8. Parcurhuri de micro-certificare și volumul de muncă	47
8.1. MC1 – Mediu	47
8.2. MC2 – Social	47
8.3. MC3 – Guvernanta	47
8.4. Parcursul complet al programului	48
8.5. Termene de implementare sugerate	49
8.6. Transparența volumului de muncă pentru cursanți	50
9. Resurse de învățare și compoziția resurselor educaționale deschise (OER)	51
9.1. Ecrane interactive de e-learning	51
9.2. Resurse video	52
9.3. Lecturi suplimentare și resurse selectate	53
9.4. Activități de reflecție și evaluare formativă	53
9.5. Teste sumative la nivel de modul	54
10. Reguli de evaluare și finalizare	55
10.1. Evaluarea formativă	55
10.2. Evaluarea sumativă	55
10.3. Nota de trecere și încercările	55
10.4. Remediere și îndrumarea cursanților	55
10.5. Dovada finalizării	56
10.6. Integritatea evaluării și responsabilitatea locală	56

10.7. Utilizarea rezultatelor evaluării pentru învățarea instituțională	56
11. Recunoașterea, acordarea și portabilitatea micro-certificatelor SHIFT	57
11.1. Microcredentialele oferite de instituțiile de învățământ superior	57
11.2. Volumul de muncă și relația cu ECTS.....	60
11.3. Opțiuni de recunoaștere instituțională	62
11.4. Dovezi privind finalizarea și evaluarea	63
11.5. Formate ale micro-certificatelor	64
11.6. Certificatele digitale europene pentru învățare	64
11.7. Procesul recomandat de acordare a certificatelor la nivel instituțional	65
12. Accesul tehnic, utilizarea SCORM și integrarea cu LMS	66
12.1. Acces independent prin intermediul site-ului web SHIFT	66
12.2. Selectarea unui model de implementare instituțională	67
12.3. Pachete SCORM descărcabile	67
12.4. Configurarea LMS și responsabilitățile instituționale	69
12.5. Utilizarea legăturilor HTML	69
12.6. Cerințe privind browserul, dispozitivul și conectivitatea	70
12.7. Testarea tehnică înainte de lansare	71
12.8. Urmărirea progresului, evaluarea și urmărirea finalizării.....	71
12.9. Accesibilitate și acces incluziv	72
12.10. Îndrumare tehnică pentru cursanți	73
12.11. Depanare și asistență	73
12.12. Lista de verificare recomandată pentru implementare	74
13. Accesibilitate, incluziune și implementare multilingvă.....	75
13.1. Proiectarea învățării incluzive.....	75
13.2. Recomandări privind accesibilitatea pentru instituțiile de învățământ superior.....	75
13.3. Utilizarea multilingvă.....	75
13.4. Atragerea grupurilor subreprezentate	76
14. Modele de implementare pentru instituțiile de învățământ superior și formatori	77
14.1. Învățarea deschisă, la ritmul propriu	78
14.2. Integrarea în cursurile academice existente	78
14.3. Oferta autonomă de micro-certificări.....	79
14.4. Dezvoltarea personalului și formarea profesională instituțională.....	79
14.5. Program interdepartamental de consolidare a capacităților în domeniul ESG.....	80
14.6. Parcurs mixt și facilitat.....	81

14.7. Intervenție ținută pe baza rezultatelor evaluării ESG	81
14.8. Implicarea studenților și implementarea condusă de studenți	82
14.9. Campanii tematice și valorificarea în format scurt	82
14.10. Formarea formatorilor și modelul multiplicator	82
14.11. Guvernanță și asumarea responsabilității la nivel instituțional	83
14.12. Recunoașterea și valoarea pentru cursanți	84
14.13. Comunicare, recrutare și implicarea părților interesate	84
15. Sprijinul acordat cursanților și îndrumarea privind facilitarea	87
15.1. Înainte ca cursanții să înceapă	87
15.2. Pe parcursul procesului de învățare	87
15.3. După finalizare	87
15.4. Rolul de facilitare al profesorilor și formatorilor	88
16. Asigurarea calității, monitorizarea și feedback-ul	89
16.1. Indicatori de satisfacție propuși	89
16.2. Colectarea feedback-ului	89
16.3. Raportarea cifrelor privind implementarea	89
16.4. Utilizarea feedback-ului în vederea îmbunătățirii	90
16.5. Setul minim de date de monitorizare	90
16.6. Dovezi calitative privind învățarea	90
16.7. Ciclul de îmbunătățire continuă	90
17. Impact, durabilitate și utilizare instituțională pe termen lung	91
17.1. Impactul preconizat asupra cursanților	91
17.2. Impactul preconizat asupra instituțiilor de învățământ superior	91
17.3. Impact mai larg	92
17.4. Sustenabilitatea programului	92
17.5. Exploatare și continuitate	93
18. Relația cu platforma ESG, jocul de sensibilizare și certificarea	94
18.1. Platforma cu acces liber „ESG Impact Index”	94
18.2. Jocul de sensibilizare privind ESG pentru universități	96
18.3. Certificare privind Indicele de impact ESG în învățământul superior	97
18.4. Secvența instituțională sugerată	98
19. Riscuri legate de implementare și măsuri de atenuare	100
19.1. Participare redusă	100
19.2. Finalizare limitată	100

19.3. Probleme tehnice.....	100
19.4. Neconcordanță cu procedurile locale.....	100
19.5. Utilizarea superficială a resurselor	100
20. Lista de verificare pentru implementarea instituțională.....	102
21. Notă finală.....	103
Referințe.....	104

Scopul acestui ghid

Acest document sprijină **implementarea, facilitarea și utilizarea independentă a Programului de micro-certificări SHIFT - ESG Impact Index.**

Este destinat instituțiilor de învățământ superior care doresc să adopte programul integral, cadrelor didactice și formatorilor care doresc să utilizeze resursele de învățare în contexte academice sau de dezvoltare profesională, precum și cursanților care doresc să finalizeze programul în mod independent.

7

Cursant independent – Citiți secțiunile 4, 8, 10, 11 și 12.1.

Profesor sau formator – Citiți secțiunile 5, 7, 8, 10, 14 și 15.

Instituție de învățământ superior care implementează programul – Citiți secțiunile 11–20.

Contact și asistență

Cele mai recente versiuni ale resurselor de învățare SHIFT, ale materialelor de implementare și ale instrumentelor proiectului sunt disponibile pe site-ul oficial al proiectului: <https://shift-esg.eu/>.

Pentru asistență pedagogică, tehnică sau instituțională privind implementarea, contactați-o pe Maria Moreira, ISQe, la adresa maria.moreira@isqe.com.

Pentru întrebări privind coordonarea proiectului, cooperarea instituțională sau cadrul general al SHIFT, contactați-o pe Irene Gea, de la Universidad de Almería, la adresa irene.gea@ual.es.

Instituțiile sunt încurajate să consulte site-ul web al proiectului înainte de implementare, pentru a se asigura că utilizează cele mai recente versiuni disponibile ale resurselor și ghidurilor.

1. Introducere în programul de micro-certificări SHIFT – ESG Impact Index

Programul de micro-certificări SHIFT – Indicele de impact ESG este un program de formare online conceput pentru a sprijini instituțiile de învățământ superior (IIS) în dezvoltarea cunoștințelor, competențelor și responsabilității necesare pentru a înțelege, implementa și monitoriza practicile de mediu, sociale și de guvernanță (ESG). Acesta transpune abordarea mai amplă a SHIFT într-un parcurs de învățare structurat care poate fi utilizat de instituții, personal, cadre didactice, cercetători, studenți și alți membri ai ecosistemului universitar.

8

Programul răspunde unei provocări instituționale concrete. Se așteaptă din ce în ce mai mult ca numeroase universități să-și demonstreze contribuția la dezvoltarea durabilă, la acțiunile climatice, la incluziunea socială, la guvernanța etică și la luarea responsabilă a deciziilor. Cu toate acestea, activitatea în domeniul ESG nu poate fi susținută doar prin strategii instituționale, tablouri de bord sau rapoarte. Ea necesită, de asemenea, ca persoanele din întreaga instituție să înțeleagă modul în care rolurile și deciziile lor influențează performanța ESG.

Acest ghid explică modul în care mini-resursele educaționale deschise (OER) pot fi implementate ca un program complet de micro-certificări, ca parcursuri tematice separate sau ca resurse individuale de învățare. Ghidul este destinat instituțiilor și utilizatorilor care ar putea să nu aibă cunoștințe anterioare despre SHIFT și, prin urmare, prezintă programul ca o ofertă de formare practică, transferabilă și autonomă.

Programul este structurat în jurul a trei micro-certificări: Mediu, Social și Guvernanță. Împreună, acestea acoperă zece module și oferă o introducere cuprinzătoare în implementarea ESG în învățământul superior. Modulele sunt concepute la nivelul EQF6 și utilizează o metodologie de mini-învățare centrată pe cursant, care combină e-learning-ul interactiv, materiale video, lecturi, activități de reflecție, evaluare formativă și teste sumative la nivel de modul.

Deși programul poate fi utilizat independent, acesta este, de asemenea, conectat la ecosistemul mai larg al SHIFT. Resursele de învățare ajută utilizatorii să se pregătească pentru o implicare mai profundă în Platforma cu acces liber a Indicelui de Impact ESG, Jocul de conștientizare ESG pentru universități și Certificarea privind Indicele de Impact ESG în învățământul superior. În acest fel, programul acționează ca un nivel de consolidare a capacităților care susține conștientizarea, înțelegerea, acțiunile practice și îmbunătățirea instituțională pe termen lung.

1.1. Cum se utilizează acest ghid

Ghidul poate fi utilizat în trei moduri. În primul rând, instituțiile de învățământ superior îl pot folosi ca manual de implementare instituțională pentru a planifica modul în care micro-certIFICATELE pot fi adoptate, integrate, promovate și monitorizate. În al doilea rând, profesorii și formatorii îl pot folosi pentru a înțelege structura pedagogică a programului și pentru a selecta resurse adecvate pentru cursuri, ateliere sau dezvoltarea profesională a personalului. În al treilea rând, cursanții independenți îl pot folosi pentru a înțelege logica programului, cerințele de finalizare și parcursurile de învățare disponibile.

Documentul este conceput în mod deliberat să fie cuprinzător. Acesta conține contextul strategic, orientări privind publicul țintă, informații tehnice de implementare, rezultatele complete ale învățării, regulile de evaluare, procedurile de recunoaștere, recomandări privind calitatea și orientări privind sustenabilitatea. Instituțiile pot adapta recomandările de implementare la propriile sisteme de asigurare a calității, de acreditare și de gestionare a învățării, păstrând în același timp rezultatele esențiale ale învățării și logica de evaluare a programului.

2. Raționamentul strategic și obiectivele programului

Programul se bazează pe înțelegerea faptului că instituțiile de învățământ superior (IIS) au un rol distinct în promovarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă și în sprijinirea dublei tranziții – digitale și ecologice. ESG oferă universităților o perspectivă practică pentru a-și evalua și îmbunătăți impactul asupra mediului, responsabilitatea socială și practicile de guvernare. Programul de formare se concentrează pe dimensiunea umană și pedagogică a acestei tranziții: dezvoltarea competențelor necesare pentru a interpreta prioritățile ESG și a le transforma în acțiuni instituționale.

10

2.1. Obiectivul general

Obiectivul general al programului SHIFT – ESG Impact Index Micro-Credentials este de a spori capacitatea actorilor din instituțiile de învățământ superior de a contribui la strategiile, politicile, practicile și procesele de monitorizare ESG. Programul le oferă cursanților cunoștințe despre conceptele ESG, abilități practice pentru identificarea și aplicarea acțiunilor ESG, precum și competențe orientate spre responsabilitate legate de luarea deciziilor, îmbunătățirea instituțională și implicarea părților interesate.

2.2. Obiective specifice

- Să ofere studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și personalului cunoștințele și abilitățile necesare pentru a implementa și monitoriza practicile ESG în cadrul instituțiilor de învățământ superior.
- Să extindă înțelegerea impacturilor și beneficiilor ESG, sprijinind o abordare proactivă a sustenabilității, incluziunii, diversității, participării și guvernării etice.
- Sprijinirea instituțiilor de învățământ superior în crearea de oportunități interne de învățare care să pregătească persoanele să se implice în strategiile ESG, în Platforma ESG Impact Index și în potențialele procese de certificare.
- Promovarea unei abordări europene comune privind învățarea ESG în învățământul superior, permițând în același timp adaptarea la contextele naționale, instituționale și disciplinare.
- Încurajarea reflecției practice asupra modului în care deciziile instituționale afectează mediul, comunitățile, cursanții, personalul, părțile interesate și procesele de guvernare.
- Sprijinirea utilizării pe termen lung a resurselor de învățare deschise și multilingve, care pot rămâne disponibile și după încheierea proiectului.

2.3. Nevoile abordate de program

Instituțiile de învățământ superior au adesea nevoie de îndrumare, formare și resurse practice pentru a trece de la ambițiile de sustenabilitate la acțiuni ESG care pot fi puse în practică. Programul răspunde acestei nevoi oferind resurse de învățare structurate care pot fi utilizate înainte, în timpul sau după o evaluare instituțională ESG. Acesta ajută universitățile să sensibilizeze actorii interni, să sprijine dezvoltarea personalului, să doteze studenții cu competențe de sustenabilitate „ ” orientate spre viitor și să consolideze legătura dintre strategia instituțională și practica de zi cu zi.

Pentru studenți și absolvenți, programul sprijină înțelegerea modului în care deciziile individuale și colective influențează rezultatele de mediu, sociale și economice. Pentru profesori, cadre universitare și cercetători, acesta oferă o modalitate structurată de a integra considerentele ESG în predare, cercetare, inovare și implicare comunitară. Pentru personalul administrativ și profesional, programul face legătura între ESG și operațiuni, achiziții, bunăstare, pregătire digitală, comunicare, guvernanta și responsabilitate instituțională.

Programul răspunde, de asemenea, nevoii de colaborare între universități, autorități publice, societatea civilă, industrie, finanțatori și alte părți interesate. Deși micro-certificările sunt concepute în primul rând pentru publicul intern al instituțiilor de învățământ superior, cunoștințele pe care le promovează pot ajuta instituțiile să comunice mai clar cu actorii externi și să construiască parteneriate mai solide în jurul dezvoltării durabile.

2.4. Rezultatele preconizate ale implementării

Atunci când este implementat în mod eficient, programul ar trebui să producă rezultate la nivel de cursant, instituțional și la nivelul ecosistemului. La nivel de cursant, participanții ar trebui să fie capabili să explice principiile fundamentale ESG, să recunoască relevanța acestora pentru învățământul superior și să identifice acțiuni concrete legate de rolul lor sau de contextul de studiu. La nivel instituțional, instituțiile de învățământ superior ar trebui să obțină un parcurs de învățare reutilizabil care să poată completa evaluarea ESG, formarea internă, dezvoltarea personalului, implicarea studenților și îmbunătățirea calității. La nivel de ecosistem, programul contribuie la crearea unui vocabular comun pentru ESG în învățământul superior, sprijinind cooperarea dintre universități și părțile interesate ale acestora.

Programul nu este conceput pentru a înlocui strategiile instituționale ESG sau mecanismele formale de evaluare. Rolul său este de a crea capacitatea umană care face ca aceste mecanisme să fie utilizabile. O platformă poate identifica domeniile care necesită îmbunătățiri, dar oamenii trebuie să înțeleagă de ce aceste domenii sunt importante, cum sunt interconectate și ce tipuri de acțiuni pot sprijini

progresul. În acest sens, programul de formare reprezintă o punte practică între măsurarea ESG și practica ESG.

2.5. Contribuția la capacitățile digitale și ecologice

Programul contribuie la capacitățile ecologice prin dezvoltarea cunoștințelor și competențelor legate de funcționarea durabilă a campusurilor, cercetarea de mediu, achizițiile durabile, echitatea, bunăstarea și guvernanta responsabilă. Acesta contribuie la capacitățile digitale prin utilizarea învățării online, a resurselor bazate pe SCORM, a accesului HTML, a evaluării digitale, a resurselor educaționale deschise (OER) multilingve și a unui joc serios online complementar. Includerea „Pregătirii digitale și securității” ca modul de guvernanta recunoaște, de asemenea, faptul că transformarea digitală este ea însăși o problemă ESG atunci când afectează reziliența, confidențialitatea, securitatea, accesibilitatea și încrederea instituțională.

Prin urmare, programul sprijină „tranziția dublă” într-un mod practic: utilizează învățarea digitală pentru a dezvolta competențe în domeniul sustenabilității și include responsabilitatea digitală ca parte a dimensiunii de guvernanta a ESG. Acest lucru este deosebit de relevant pentru instituțiile de învățământ superior care doresc să alinieze transformarea digitală cu valorile instituționale, incluziunea cursanților, protecția datelor și reziliența organizațională pe termen lung.

3. Publicul țintă și profilurile cursanților

Programul este conceput pentru un ecosistem extins al învățământului superior. Acesta recunoaște faptul că implementarea ESG nu este responsabilitatea unui singur birou sau a unui singur grup de conducere. Performanța de mediu, responsabilitatea socială și calitatea guvernantei depind de numeroase roluri, proceduri și decizii la nivelul întregii instituții. Din acest motiv, programul poate fi utilizat de diverse categorii de public, fie împreună, fie separat.

13

3.1. Instituțiile de învățământ superior

Instituțiile de învățământ superior (IIS) sunt principalii utilizatori instituționali ai programului. Acestea pot adopta programul integral ca parte a unei strategii de sustenabilitate, a unui plan de dezvoltare a personalului, a unei inițiative de îmbogățire a curriculumului, a unei oferte de dezvoltare profesională sau a unui proces intern de consolidare a capacităților în domeniul ESG. Utilizatorii instituționali pot include birouri de sustenabilitate, unități de asigurare a calității, centre de predare și învățare, departamente de resurse umane, birouri de cercetare, servicii de sprijin pentru studenți, birouri de achiziții, servicii IT și organe de guvernare.

Pentru instituțiile de învățământ superior, programul poate funcționa ca o punte de legătură între evaluarea ESG și îmbunătățirea ESG. Dacă o instituție a utilizat deja un instrument de diagnosticare ESG, micro-certificările pot contribui la consolidarea capacităților în domeniile care necesită dezvoltare suplimentară. Dacă o instituție se află într-un stadiu incipient, programul poate oferi o bază pentru sensibilizarea internă, implicarea părților interesate și discuții strategice.

3.2. Studenți și absolvenți

Studenții și absolvenții reprezintă utilizatori-țintă cheie, deoarece sunt atât membri ai comunității universitare, cât și viitori profesioniști, lideri și cetățeni. Aceștia beneficiază de înțelegerea modului în care instituțiile de învățământ superior contribuie la dezvoltarea durabilă și a modului în care viața din campus, cercetarea, programa de studii, guvernarea, incluziunea și sistemele digitale sunt legate de ESG. Programul poate oferi studenților posibilitatea de a deveni agenți ai schimbării în cadrul universităților lor, ajutându-i să recunoască oportunitățile de participare, promovare, inovare și colaborare.

Pentru studenți, programul poate fi utilizat ca traseu de învățare extracurricular, componentă a cursurilor legate de sustenabilitate, activitate a unei asociații studențești, resursă de pregătire pentru participarea la inițiative ESG sau traseu

recunoscut de obținere a micro-certificatelor. Pentru absolvenți, programul poate sprijini învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea profesională în domeniul sustenabilității și al practicilor organizaționale responsabile.

3.3. Profesori, cadre universitare și cercetători

Profesorii, cadrele universitare și cercetătorii pot utiliza programul pentru a înțelege ESG ca o temă relevantă pentru predare, cercetare și practicile instituționale. Modulele pot sprijini inovarea curriculară, proiectarea cercetării axate pe sustenabilitate, cercetarea și inovarea responsabile, conduita etică, evaluarea impactului social și implicarea în comunitățile externe. De asemenea, acestea pot fi utilizate ca resurse suplimentare în contextele de învățare la nivel de licență, masterat și doctorat.

14

Acest public ar putea fi interesat în special de modulele privind Cercetarea și inovarea, Cercetarea și inovarea în contexte sociale, Etica și integritatea, Implicarea părților interesate și comunicarea, precum și Pregătirea digitală și securitatea. Cu toate acestea, programul complet este, de asemenea, relevant, deoarece situează activitatea academică într-un ecosistem instituțional mai larg.

3.4. Personalul administrativ, tehnic și profesional

Personalul profesional și administrativ joacă un rol decisiv în implementarea ESG. Personalul care lucrează în finanțe, achiziții, facilități, marketing, servicii pentru studenți, IT, biblioteci, întreținere, securitate, resurse umane și comunicare instituțională contribuie direct la calitatea și credibilitatea practicilor ESG. Prin urmare, programul include module care sunt direct relevante pentru funcțiile operaționale și de sprijin, inclusiv Operațiuni în campus, Achiziții durabile, Bunăstare, Pregătire digitală și securitate, precum și Management și responsabilitate.

Pentru acest public, programul poate fi integrat în planurile interne de dezvoltare profesională, în procesele de integrare a noilor angajați, în formarea departamentală sau în activitățile de sensibilizare privind ESG specifice fiecărui rol. Formatul său, care permite parcurgerea în ritm propriu, îl face potrivit pentru personalul cu programe variate și constrângeri legate de volumul de muncă.

3.5. Părți interesate mai largi și public secundar

Deși micro-certIFICATELE sunt concepute în primul rând pentru actorii din instituțiile de învățământ superior, unele module pot fi relevante pentru părțile interesate externe care colaborează cu universitățile sau sunt afectate de practicile ESG ale acestora. Printre acestea se pot număra organizațiile studențești, comunitățile locale, ONG-urile de mediu, organizațiile pentru diversitate și incluziune, comitetele

de etică, finanțatorii, donatorii, autoritățile publice, organismele de reglementare, furnizorii, furnizorii de energie și organizațiile de gestionare a deșeurilor.

Atunci când este utilizat cu părțile interesate externe, programul ar trebui poziționat ca o resursă de sensibilizare și dialog, mai degrabă decât ca un curs de formare pur intern. Acesta poate sprijini înțelegerea comună, procesele de consultare, implicarea comunității și transparența în ceea ce privește prioritățile ESG și responsabilitățile instituționale.

3.6. Considerații privind publicul-țintă pe domenii ESG

15

În ceea ce privește domeniul mediului, instituțiile ar trebui să ia în considerare implicarea personalului responsabil de facilități și operațiuni, a managerilor energetici, a responsabililor cu achizițiile, a unităților de gestionare a deșeurilor, a cercetătorilor care lucrează pe teme de mediu, a grupurilor studențești de mediu, a comunităților locale afectate de operațiunile campusului și a partenerilor externi implicați în sisteme de energie, mobilitate, utilizare a terenurilor, apă sau deșeuri. Aceste grupuri pot beneficia de înțelegerea modului în care deciziile operaționale și alegerile de cercetare influențează rezultatele de mediu.

În ceea ce privește domeniul social, instituțiile ar trebui să ia în considerare implicarea studenților și a absolvenților, a organizațiilor studențești, a cadrelor didactice, a cercetătorilor, a personalului facultăților, a serviciilor de sănătate din campus, a birourilor pentru diversitate, echitate și incluziune, a serviciilor de accesibilitate, a echipelor de implicare a comunității și a organizațiilor care activează în domeniul drepturilor omului sau al incluziunii sociale. Aceste grupuri pot beneficia de un parcurs de învățare comun care leagă incluziunea, bunăstarea și cercetarea social responsabilă.

În ceea ce privește domeniul guvernantei, instituțiile ar trebui să ia în considerare implicarea echipelor de conducere, a consiliilor de administrație, a comitetelor de etică, a administratorilor de nivel înalt, a personalului de asigurare a calității, a personalului responsabil cu protecția datelor și IT, a birourilor de comunicare, a reprezentanților studenților, a personalului academic, a donatorilor și a finanțatorilor. Aceste grupuri pot beneficia de înțelegerea modului în care responsabilitatea, conduita etică, pregătirea digitală și comunicarea cu părțile interesate susțin performanța credibilă în materie de ESG.

3.7. Pregătirea cursanților și sprijinul diferențiat

Cursanții pot intra în program cu niveluri foarte diferite de cunoștințe anterioare. Unii pot fi deja implicați în inițiative de sustenabilitate, în timp ce alții pot întâlni terminologia ESG pentru prima dată. Formatorii și instituțiile ar trebui, prin urmare, să evite să presupună un profil unic al cursantului. O scurtă sesiune de orientare, un

e-mail introductiv sau o explicație înainte de curs pot ajuta la alinierea așteptărilor și la clarificarea termenilor precum ESG, HEI, micro-credențială, rezultat al învățării, EDC și OER.

Cursanții independenți ar putea avea nevoie de îndrumare practică privind modul de organizare a timpului și de documentare a finalizării cursului. Cursanții angajați ar putea avea nevoie de asigurări că programul se leagă direct de rolurile lor și nu este destinat exclusiv specialiștilor în sustenabilitate. Cursanții studenți ar putea beneficia de exemple care să ilustreze modul în care ESG se leagă de angajabilitate, participare civică, vocea studenților și responsabilitatea profesională viitoare. Cadrele didactice universitare și cercetătorii ar putea beneficia de legături explicite cu programa de studii, etica cercetării, impactul și implicarea comunității.

4. Prezentare generală a programului și arhitectura de învățare

Programul de micro-certificări SHIFT – ESG Impact Index este compus din zece module grupate în trei micro-certificări tematice. Programul este prezentat la nivelul EQF6 și este conceput ca o formă de învățare online asincronă, la ritmul propriu. Este disponibil pe site-ul web SHIFT și poate fi accesat online sau descărcat de instituțiile de învățământ superior pentru implementare locală prin pachete SCORM și linkuri HTML.

17

4.1. Componentele programului

Programul include trei tipuri de componente de învățare. Prima este parcursul structurat de e-learning, care oferă conținut de bază și activități interactive de învățare. A doua este componenta de evaluare, alcătuită din activități formative în cadrul modulelor și un test sumativ pentru fiecare modul. A treia este componenta de recunoaștere, în care dovezile de finalizare pot susține eliberarea unei Credențiale Digitale Europene pentru întregul program.

Jocul universitar de sensibilizare la ESG este complementar parcursului de micro-certificări. Acesta nu este obligatoriu pentru finalizarea formală, dar este recomandat ca o resursă puternică de sensibilizare și implicare. Jocul poate fi utilizat înainte de formare ca introducere, în timpul implementării ca punct de pornire pentru discuții sau după finalizare ca activitate de reflecție pentru consolidarea învățării.

4.2. Trei micro-certificări care formează un singur program

învățământ superior.

Programul este structurat în trei micro-certificări separate care, împreună, formează un program complet de formare în domeniul ESG.

Fiecare micro-certificat se concentrează pe un domeniu ESG și poate fi urmat independent.

Cu toate acestea, cursanții care finalizează programul complet dobândesc o înțelegere mai holistică a modului în care practicile de mediu, sociale și de guvernare interacționează în cadrul instituțiilor de

18

5. Metodologia pedagogică și principiile de proiectare a învățării

Programul urmează o abordare **de mini-învățare centrată pe cursant**. Acesta împarte subiectele complexe din domeniul ESG în unități de învățare ușor de gestionat, care pot fi parcurse în mod flexibil, păstrând în același timp o progresie coerentă de la înțelegerea conceptuală la aplicarea practică. Această abordare este deosebit de potrivită pentru publicul din instituțiile de învățământ superior, deoarece studenții, personalul și cadrele didactice au adesea nevoie de resurse de învățare care pot fi combinate cu programele academice, profesionale și administrative solicitante.

19

5.1. Metodologia „mini-learning”

Programul SHIFT adoptă o metodologie de „mini-învățare”, înțelesă ca o abordare de proiectare instrucțională în care conținutul complex este împărțit în unități de învățare scurte, concentrate și coerente din punct de vedere pedagogic. Fiecare unitate abordează o temă sau un rezultat al învățării clar definit și combină informații conceptuale concise cu activități care promovează interacțiunea, reflecția, evaluarea și aplicarea. Prin urmare, „mini-learning”-ul nu este definit exclusiv de durata scurtă a resurselor sale, ci de selecția, segmentarea și secvențierea intenționată a conținutului de învățare în jurul unor obiective educaționale specifice (De Gagne et al., 2019; Monib et al., 2025).

Această abordare este deosebit de potrivită pentru publicul divers din învățământul superior vizat de program, incluzând studenți, cadre didactice universitare, cercetători, manageri și personal administrativ sau profesional. Acești cursanți pot prezenta diferențe considerabile în ceea ce privește cunoștințele anterioare despre ESG, responsabilitățile instituționale, experiența profesională și disponibilitatea pentru formare. Organizarea programului în unități de învățare ușor de gestionat permite participanților să abordeze conținutul în mod progresiv și să integreze învățarea în rutinele academice și profesionale existente. Cercetările sugerează că microînvățarea concepută în mod adecvat poate sprijini flexibilitatea, accesibilitatea și implicarea cursanților, mai ales atunci când resursele de învățare sunt axate pe obiective specifice și încorporate într-un parcurs instructiv coerent, mai degrabă decât prezentate ca fragmente izolate (De Gagne et al., 2019; Monib et al., 2025).

În cadrul fiecărui modul SHIFT, segmentarea este utilizată pentru a gestiona cerințele cognitive asociate cu temele ESG multidisciplinare și complexe din punct de vedere instituțional. În loc să le prezinte cursanților blocuri extinse de informații teoretice, programul introduce câte un concept, o problemă sau o provocare instituțională pe rând. Acest lucru le permite cursanților să-și îndrepte atenția către

informațiile relevante, să conecteze conținutul nou cu cunoștințele anterioare și să-și construiască progresiv o înțelegere mai integrată a ESG. Unitățile de învățare sunt secvențiate în mod deliberat, astfel încât cursanții să treacă de la orientarea conceptuală la exemple instituționale, analiză critică, aplicare practică și evaluare.

Cu toate acestea, utilizarea obiectelor de învățare scurte nu implică simplificarea sau fragmentarea materiei. Microînvățarea este cea mai eficientă atunci când unitățile individuale de învățare fac parte dintr-o arhitectură de învățare mai amplă și clar structurată. Fără această coerență, resursele scurte pot favoriza doar o implicare limitată sau superficială în conținut. Din acest motiv, modulele SHIFT conectează fiecare obiect de învățare la rezultate explicite ale învățării la nivel de modul și la structura mai amplă a programului în domeniul mediului, social și al guvernantei. Cursanții sunt încurajați să recunoască relațiile dintre subiecte, să compare practicile instituționale și să înțeleagă modul în care deciziile individuale pot influența performanța ESG la nivel mai larg.

20

Metodologia este, de asemenea, aliniată la principiile Educației pentru Dezvoltare Durabilă. Educația pentru durabilitate nu ar trebui să se limiteze la transmiterea cunoștințelor factuale. Ea ar trebui să sprijine cursanții în dezvoltarea cunoștințelor, competențelor, valorilor și atitudinilor necesare pentru a lua decizii informate și a acționa în mod responsabil ca răspuns la provocările complexe de mediu, sociale și instituționale (UNESCO, 2017). Acest lucru necesită abordări pedagogice care să încurajeze gândirea sistemică, reflecția critică, luarea în considerare a perspectivelor multiple ale părților interesate și evaluarea consecințelor intenționate și neintenționate ale deciziilor (UNESCO, 2017).

În consecință, mini-unitățile de învățare SHIFT combină activități cognitive, de reflecție și orientate spre aplicare. În funcție de modul, o secvență de învățare poate include o explicație concisă a unui concept ESG, o prezentare interactivă, un material video sau o lectură, un exemplu instituțional, o decizie bazată pe un scenariu, o întrebare de reflecție și o evaluare formativă sau sumativă. Aceste elemente sunt menite să-i conducă pe cursanți dincolo de dobândirea pasivă a informațiilor și spre interpretarea și aplicarea principiilor ESG în contexte realiste din învățământul superior.

Activitățile bazate pe scenarii sunt deosebit de importante în cadrul acestei metodologii, deoarece implementarea ESG implică adesea incertitudine, priorități concurente și interese multiple ale părților interesate. Prin urmare, cursanților li se poate cere să analizeze o situație instituțională, să identifice dovezi relevante, să ia în considerare cursuri de acțiune alternative și să evalueze posibilele implicații de mediu, sociale, etice sau de guvernanță ale acestora. Astfel de activități ajută la corelarea conceptelor abstracte ESG cu tipurile de decizii care pot apărea în cadrul

operațiunilor din campus, cercetării, achizițiilor, sprijinului acordat studenților, guvernantei datelor, managementului instituțional și implicării părților interesate.

Activitățile de reflecție îndeplinesc o funcție complementară. Ele încurajează cursanții să coreleze conținutul programului cu propria instituție, rolul profesional sau domeniul de studiu. De exemplu, cursanții pot fi invitați să analizeze modul în care instituția lor gestionează energia sau deșeurile, promovează echitatea și bunăstarea, protejează datele, monitorizează conduita etică sau comunică cu părțile interesate externe. Această contextualizare sprijină transferul de cunoștințe, ajutând participanții să identifice unde principiile ESG sunt deja vizibile în practica instituțională și unde ar putea fi necesare îmbunătățiri suplimentare.

21

Formatul de mini-învățare susține, de asemenea, participarea în ritm propriu. Cursanții pot finaliza unitățile individuale în funcție de disponibilitatea lor, pot face pauze între activitățile de învățare și pot reveni asupra unor concepte specifice atunci când este necesar. Această flexibilitate este deosebit de relevantă pentru personalul universitar și cadrele didactice care urmează programul în paralel cu responsabilități profesionale substanțiale. Cu toate acestea, învățarea în ritm propriu rămâne ghidată de o secvență instructivă clară. Flexibilitatea se referă la calendarul și organizarea participării, nu la absența unei structuri pedagogice.

Un aspect important este faptul că metodologia este concepută pentru a rămâne în concordanță cu orientarea programului către Nivelul 6 al CEC. La acest nivel, cursanții trebuie să demonstreze cunoștințe avansate care implică o înțelegere critică a teoriilor și principiilor, să aplice competențe avansate pentru a rezolva probleme complexe și imprevizibile și să își asume responsabilitatea pentru luarea deciziilor în contexte profesionale sau de studiu (Consiliul Uniunii Europene, 2017). Scopul mini-învățării este, prin urmare, de a face învățarea avansată mai ușor de gestionat și mai accesibilă, mai degrabă decât de a-i reduce cerințele intelectuale sau practice.

În cadrul programului SHIFT, obiectele de învățare scurte sunt combinate cu procese de învățare de ordin superior, inclusiv analiza critică, raționamentul bazat pe scenarii, aplicarea instituțională și luarea deciziilor orientată spre responsabilitate. De la cursanți nu se așteaptă doar să identifice sau să rețină conceptele ESG. Aceștia ar trebui, de asemenea, să fie capabili să interpreteze practicile instituționale, să recunoască interdependențele, să evalueze acțiunile posibile și să contribuie în mod responsabil la îmbunătățirile legate de ESG în cadrul instituțiilor de învățământ superior.

Metodologia de mini-învățare SHIFT se bazează, prin urmare, pe cinci principii interconectate:

- Focalizare: fiecare unitate de învățare abordează o temă, o problemă sau un rezultat al învățării limitat și clar definit.
- Coerență: unitățile individuale de învățare sunt conectate în mod semnificativ și ordonate într-o arhitectură mai largă a modulelor și a programului.
- Implicare activă: cursanții interacționează cu conținutul prin întrebări, scenarii, reflecție și evaluare, în loc să primească informații în mod pasiv.
- Aplicare contextuală: conceptele ESG sunt legate de practici instituționale realiste, de responsabilități și de contexte de luare a deciziilor.
- Complexitate progresivă: parcursul de învățare evoluează de la înțelegerea conceptuală către analiza critică, aplicarea practică și acțiunea responsabilă.

Prin această combinație, metodologia „mini-learning” se adaptează la diverse profiluri de cursanți și contexte instituționale, păstrând în același timp profunzimea științifică, pedagogică și profesională cerută de un program de nivel 6 al CEC. Aceasta oferă un parcurs structurat de la conștientizare și dobândirea cunoștințelor până la reflecția critică, luarea de decizii în cunoștință de cauză și contribuția practică la implementarea ESG în învățământul superior.

5.2. Orientarea către EQF6

Rezultatele învățării din cadrul Programului de micro-certificări SHIFT sunt aliniate la Nivelul 6 al Cadrului European al Calificărilor (EQF) și sunt structurate pe trei dimensiuni interconectate: Cunoștințe, Competențe, precum și Responsabilitate și Autonomie. Această aliniere oferă un punct de referință european comun pentru definirea complexității, profunzimii și aplicării așteptate a învățării, sprijinind în același timp transparența și comparabilitatea programului în diferite contexte naționale și instituționale.

La nivelul 6 al EQF, cunoștințele implică o înțelegere avansată a unui domeniu de activitate sau de studiu, inclusiv o înțelegere critică a teoriilor și principiilor relevante. În cadrul programului SHIFT, aceasta se referă la capacitatea cursanților de a explica conceptele, cadrele și metodele ESG; de a înțelege interdependențele dintre dimensiunile de mediu, sociale și de guvernare; și de a interpreta în mod critic implicațiile acestora pentru instituțiile de învățământ superior (Consiliul Uniunii Europene, 2017). Prin urmare, dobândirea cunoștințelor nu se limitează la recunoașterea terminologiei, ci include înțelegerea modului în care prioritățile ESG se raportează la strategia instituțională, operațiuni, cercetare, incluziune, gestionarea riscurilor și responsabilitate.

Competențele se referă la aplicarea cunoștințelor avansate pentru a rezolva probleme complexe și imprevizibile. Se așteaptă ca cursanții să analizeze dovezile instituționale, să evalueze practicile legate de ESG, să identifice domeniile care necesită îmbunătățiri și să propună acțiuni adecvate contextului. Acest lucru

necesită gândire critică, gândire sistemică, rezolvarea problemelor și capacitatea de a evalua prioritățile concurente și perspectivele părților interesate. Aceste capacități sunt în concordanță cu cadrele europene de competențe în domeniul sustenabilității, care pun accentul pe gestionarea complexității, vizualizarea unui viitor sustenabil și acțiunea individuală și colectivă în sprijinul sustenabilității (Bianchi et al., 2022).

Responsabilitatea și autonomia se referă la capacitatea cursantului de a gestiona activități profesionale sau legate de studii, de a contribui la luarea deciziilor și de a-și asuma responsabilitatea pentru îmbunătățirea practicii (Consiliul Uniunii Europene, 2017). În contextul SHIFT, , aceasta include recunoașterea consecințelor etice, sociale și de mediu ale deciziilor instituționale, implicarea părților interesate relevante și contribuția responsabilă la planificarea, implementarea și monitorizarea aspectelor ESG. Această dimensiune este deosebit de importantă, deoarece competențele în domeniul sustenabilității necesită nu numai cunoștințe tehnice, ci și judecată bazată pe valori, reflexivitate și implicare orientată spre acțiune (UNESCO, 2017).

23

Orientarea către Nivelul 6 al CEC confirmă faptul că programul depășește stadiul de sensibilizare introductivă la ESG. Se așteaptă ca cursanții să progreseze de la înțelegerea conceptelor la analiza critică a situațiilor instituționale, aplicarea dovezilor și susținerea schimbării organizaționale responsabile. Acest lucru face ca programul să fie deosebit de relevant pentru cadrele didactice universitare, cercetători, personalul profesional și administrativ, managerii instituționali și studenții avansați care pot participa la procese legate de ESG în cadrul învățământului superior.

5.3. Învățarea prin interacțiune, reflecție și aplicare

Programul adoptă o abordare multimodală și de învățare activă, combinând învățarea electronică interactivă, materialele video, lecturi selectate, activități de reflecție și evaluare. Utilizarea intenționată a diferitelor formate are ca scop susținerea proceselor cognitive complementare, mai degrabă decât a unor „stiluri de învățare” presupuse a fi fixe, pentru care dovezile empirice rămân limitate. Cercetările din domeniul învățării multimedia indică faptul că informațiile verbale și vizuale integrate în mod adecvat pot îmbunătăți înțelegerea atunci când direcționează atenția către conținutul relevant, reduc procesarea cognitivă inutilă și încurajează cursanții să organizeze și să conecteze informațiile noi cu cunoștințele anterioare (Mayer, 2021).

Ecranele interactive de e-learning oferă structură, secvențialitate și oportunități imediate de participare a cursanților. Videoclipurile pot demonstra procese, contextualiza concepte abstracte și ilustra modul în care principiile ESG funcționează în cadrul instituțiilor de învățământ superior. Lecturile externe permit

cursanților să examineze dovezile, cadrele de referință și perspectivele specialiștilor într-o manieră mai aprofundată. Cu toate acestea, aceste resurse sunt selectate și ordonate în funcție de rezultatele explicite ale învățării, pentru a evita suprasolicitarea cognitivă și fragmentarea.

Testele formative și verificările cunoștințelor susțin consolidarea cunoștințelor, solicitând cursanților să-și amintească și să aplice informațiile dobândite recent. S-a demonstrat că exercițiile de reamintire consolidează reținerea pe termen lung mai eficient decât expunerea repetată la același conținut, în special atunci când cursanții primesc feedback adecvat (Roediger & Karpicke, 2006). În cadrul programului SHIFT, evaluarea formativă este, prin urmare, utilizată nu doar pentru a verifica reamintirea informațiilor, ci și pentru a ajuta cursanții să identifice neînțelegerile, să facă legături între concepte și să se pregătească pentru evaluarea sumativă la nivel de modul.

Întrebările de reflecție completează aceste activități, încurajând cursanții să coreleze principiile generale ESG cu propriul mediu instituțional. Reflecția sprijină integrarea experienței și a cunoștințelor conceptuale, permițând cursanților să examineze ipotezele, să interpreteze practica și să identifice posibile îmbunătățiri (Schön, 1983). Cursanții pot, de exemplu, să analizeze modul în care instituția lor gestionează energia, apa și deșeurile; promovează echitatea și bunăstarea; evaluează impactul social al cercetării; protejează datele instituționale; sau comunică angajamentele ESG către părțile interesate.

În consecință, obiectivul pedagogic depășește simpla transmitere a cunoștințelor. Educația pentru dezvoltare durabilă necesită un proces de învățare cognitiv, socio-emoțional și comportamental care să le permită indivizilor să înțeleagă sisteme complexe, să evalueze perspective concurente și să acționeze în mod responsabil (UNESCO, 2017). În mod similar, GreenComp pune accentul pe gândirea sistemică, gândirea critică, acțiunea colectivă și inițiativa individuală ca competențe centrale în domeniul sustenabilității (Bianchi et al., 2022). Prin urmare, programul utilizează exemple realiste, scenarii și activități de luare a deciziilor pentru a ajuta cursanții să analizeze provocările ESG, să ia în considerare implicațiile lor etice și instituționale și să transfere cunoștințele dobândite în practica profesională.

5.4. Flexibilitate și adaptare instituțională

Formatul de resurse educaționale deschise este esențial pentru potențialul programului de a avea un impact pe termen lung, transferabilitate și durabilitate. Acesta permite instituțiilor de învățământ superior să reutilizeze, să adapteze și să integreze resursele de învățare în funcție de prioritățile lor strategice, capacitatea organizațională, publicul țintă și oferta educațională existentă. În loc să impună un model unic de implementare, programul susține diferite niveluri de adoptare, de la

utilizarea unui modul individual până la livrarea instituțională a parcursului complet de micro-certificări.

O instituție de învățământ superior poate implementa programul sub forma:

- o ofertă formală de micro-certificare sau de dezvoltare profesională continuă;
- un parcurs de formare structurat pentru personalul academic, administrativ sau tehnic;
- o componentă a programelor de licență, masterat sau doctorat;
- o resursă pentru inițierea studenților, învățarea extracurriculară sau inițiativele de sustenabilitate;
- o intervenție țintită care abordează punctele slabe identificate printr-o evaluare ESG;
- o bază pentru ateliere, seminarii, comunități de practică sau campanii instituționale de sensibilizare; sau
- material suplimentar pentru cursurile existente privind sustenabilitatea, managementul, cercetarea, incluziunea, etica sau transformarea digitală.

25

Această flexibilitate sporește probabilitatea de adoptare, deoarece instituțiile pot începe cu un model de implementare proporțional cu resursele și nivelul lor de maturitate ESG. Instituțiile cu capacitate limitată pot utiliza inițial module selectate, în timp ce instituțiile de învățământ superior mai experimentate pot integra programul complet în sistemele de dezvoltare a personalului, în programele de studii formale sau în procesele instituționale de certificare. O astfel de adoptare etapizată poate sprijini scalabilitatea, permițând instituțiilor să testeze resursele, să colecteze feedback și să-și extindă progresiv utilizarea acestora.

Adaptarea ar trebui, totuși, să facă distincția între elementele contextuale și componentele de bază ale programului. Instituțiile pot traduce materialele, adăuga exemple locale, modifica calendarele de implementare, integra activități complementare și alinia predarea cu propriile sisteme de gestionare a învățării. Atunci când resursele sunt utilizate în scopul recunoașterii formale sau al acreditării, rezultatele de învățare de bază, standardele de evaluare, cerințele de finalizare și regulile privind dovezile ar trebui să rămână consecvente. Acest echilibru între adaptabilitate și fidelitate protejează credibilitatea academică și comparabilitatea programului, permițând în același timp o asumare instituțională semnificativă.

Pentru evaluarea impactului și a durabilității, instituțiile ar trebui să documenteze modul în care resursele sunt adoptate și adaptate. Dovezile relevante pot include numărul și tipul de module implementate, profilurile cursanților, ratele de finalizare, departamentele implicate, integrarea în politici formale sau planuri de formare, repetarea livrării, adaptările efectuate și resursele alocate după implementarea inițială. Utilizarea continuă dincolo de o primă fază pilot, extinderea către publicuri

suplimentare și încorporarea formală în structurile instituționale sunt indicatori deosebit de importanți ai durabilității.

5.5. De la dobândirea conținutului la aplicarea instituțională

Programul este conceput pentru a sprijini o evoluție de la dobândirea cunoștințelor la aplicarea instituțională practică. Secvența recomandată începe cu orientarea conceptuală, continuă cu exemple și implicare interactivă și se încheie cu evaluarea, reflecția și luarea în considerare a posibilelor acțiuni. Această structură contribuie la evitarea tratării ESG ca un set abstract de termeni sau categorii de raportare. În schimb, cursanții sunt încurajați să interpreteze ESG ca un cadru pentru analizarea deciziilor, responsabilităților, proceselor și rezultatelor din cadrul propriei instituții.

26

Prin urmare, învățarea semnificativă ar trebui demonstrată nu numai prin reamintirea conceptelor, ci și prin capacitatea cursantului de a identifica actorii instituționali relevanți, sursele de dovezi, riscurile, oportunitățile și posibilele măsuri de îmbunătățire. De exemplu, un cursant care finalizează modulul „Operațiuni în campus” ar trebui să înțeleagă concepte precum reducerea emisiilor, eficiența energetică, conservarea apei și gestionarea deșeurilor. De asemenea, ar trebui să fie capabil să identifice unitățile instituționale responsabile, ce date ar putea fi colectate, ce politici sau proceduri influențează performanța și ce schimbări operaționale ar putea fi fezabile.

Aceeași logică orientată spre aplicare se aplică pe tot parcursul programului. În cadrul modulului „Echitate și acces”, cursanții pot examina admiterea, accesibilitatea, participarea sau mecanismele de sprijin. În cadrul modulului „etică și integritate”, aceștia pot analiza procedurile de luare a deciziilor, conduita în cercetare, conflictele de interese sau mecanismele de raportare. În cadrul modulului „Pregătire digitală și securitate”, aceștia pot analiza guvernanta datelor, responsabilitățile în materie de securitate cibernetică, accesibilitatea și reziliența instituțională. Obiectivul este de a sprijini cursanții în transpunerea principiilor generale în întrebări și acțiuni relevante pentru rolul lor.

Această progresie creează o cale mai clară către impactul proiectului. La nivelul cursanților, efectele așteptate pot include creșterea cunoștințelor, a încrederii, a conștiinței critice și a capacității de a contribui la activitățile legate de ESG. La nivel organizațional, programul poate stimula dialogul intern, identificarea priorităților de îmbunătățire, colaborarea între departamente sau integrarea considerentelor ESG în politici și proceduri. Aceste rezultate ar trebui evaluate nu doar pe baza datelor privind participarea.

Metodele utile de evaluare pot include chestionare înainte și după formare, evaluări ale cunoștințelor, reflecții ale cursanților, sondaje de urmărire, interviuri, grupuri de discuții și exemple de acțiuni aplicate. Instituțiile pot, de asemenea, să colecteze

dovezi cu privire la faptul dacă cursanții s-au alăturat ulterior grupurilor de lucru ESG, au propus schimbări, au contribuit la procesele de raportare, au inițiat discuții la nivel departamental sau au aplicat conținutul în predare, cercetare sau practică profesională. Evaluarea de urmărire efectuată la câteva luni după finalizarea cursului este deosebit de valoroasă pentru a stabili dacă cunoștințele dobândite au fost reținute și transpuse în comportamentul instituțional.

5.6. Rolul exemplurilor locale și al contextualizării

Programul este conceput pentru a fi utilizat în diverse sisteme europene de învățământ superior, dar implementarea ESG depinde în mod necesar de context. Legislația națională, guvernanta instituțională, caracteristicile campusului, mecanismele de finanțare, cultura organizațională, așteptările părților interesate și prioritățile locale de mediu și sociale influențează toate modul în care sunt interpretate și aplicate principiile ESG. Contextualizarea este, prin urmare, esențială pentru relevanța, eficacitatea și utilizarea durabilă a programului.

Profesorii și formatorii sunt încurajați să completeze resursele de bază cu exemple din instituția sau regiunea participantă. Acestea pot include strategii de sustenabilitate, rapoarte anuale, date privind energia sau deșeurile din campus, proceduri de achiziții, planuri de egalitate, politici de accesibilitate, servicii de sănătate mintală, cercetare cadre etice, mecanisme de participare a studenților, politici de securitate cibernetică și exemple de implicare a comunității. Cazurile locale pot ajuta cursanții să recunoască faptul că ESG nu este ceva extern muncii lor, ci este integrat în deciziile, serviciile și procesele instituționale existente.

Contextualizarea ar trebui, de asemenea, să reflecte profilurile profesionale și disciplinare ale cursanților. Cursanții din domeniul ingineriei se pot concentra pe infrastructură, sisteme energetice, mobilitate și utilizarea eficientă a resurselor. Cursanții din domeniul managementului pot analiza guvernanta, responsabilitatea, achizițiile publice și monitorizarea performanței. Cursanții din domeniul științelor sociale pot explora echitatea, participarea și impactul asupra comunității. Cercetătorii pot corela ESG cu etica cercetării, inovarea responsabilă și impactul asupra societății, în timp ce personalul administrativ și tehnic se poate concentra pe procesele operaționale și furnizarea serviciilor.

Din perspectiva impactului, contextualizarea locală sporește probabilitatea ca cursanții să perceapă programul ca fiind relevant și aplicabil în practică. De asemenea, aceasta poate promova dialogul instituțional prin reunirea participanților care abordează ESG din perspective diferite, în funcție de rolurile și disciplinele lor. Cu toate acestea, adaptările ar trebui revizuite pentru a se asigura că rămân exacte, incluzive și în concordanță cu rezultatele de învățare prevăzute ale programului.

Instituțiile ar trebui să înregistreze ce materiale contextuale au fost adăugate, cum au reacționat cursanții la acestea și dacă au sprijinit aplicarea practică. Indicatori puternici ai unei contextualizări eficiente includ îmbunătățirea evaluărilor de relevanță din partea cursanților, participarea din partea mai multor departamente, dezvoltarea de idei de acțiune specifice instituției și reutilizarea continuă a resurselor adaptate la nivel local. În timp, o colecție documentată de exemple locale și practici de implementare poate deveni o bază de cunoștințe instituțională, sprijinind integrarea personalului, formarea viitoare, învățarea între colegi și transferul programului către alte facultăți, campusuri sau instituții partenere.

6. Domeniile ESG și structura modulelor

Cele zece module sunt aliniate la cele trei domenii ESG. Fiecare domeniu abordează o dimensiune diferită a performanței instituționale în materie de ESG, interacționând totodată cu celelalte. Acțiunile de mediu depind de guvernanta și de participarea socială. Incluziunea socială necesită structuri de guvernanta și conștientizare ecologică. Calitatea guvernantei permite angajamente credibile în domeniul mediului și al aspectelor sociale.

29

6.1. Domeniul de mediu

Domeniul de mediu se concentrează pe reducerea impactului de mediu al instituțiilor de învățământ superior și pe integrarea sustenabilității în operațiuni, cercetare și achiziții. Acesta abordează utilizarea resurselor din campus, emisiile, energia, apa, deșeurile, biodiversitatea, impactul cercetării și lanțurile de aprovizionare ecologice. Domeniul este relevant pentru personalul responsabil cu facilitățile, echipele de achiziții, birourile de sustenabilitate, cercetătorii, studenții și liderii instituționali.

Cele trei module din acest domeniu sunt „Operațiunile din campus”, „Cercetarea și inovarea” și „Achizițiile durabile”. Împreună, acestea îi ajută pe cursanți să înțeleagă performanța de mediu ca o combinație între managementul operațional, activitatea academică și relațiile cu lanțurile de aprovizionare externe.

6.2. Domeniul social

Domeniul social se concentrează pe oameni, incluziune, bunăstare și impact social. Acesta abordează modul în care instituțiile de învățământ superior creează acces echitabil, sprijină diversitatea cursanților și a personalului, protejează bunăstarea, mențin medii sigure și se asigură că cercetarea și inovarea contribuie la binele social. Este relevant pentru serviciile destinate studenților, personalul academic, cercetători, resurse umane, birourile de diversitate, echitate și incluziune (DEI), echipele de implicare comunitară și organizațiile studențești.

Cele trei module din acest domeniu sunt „Echitate și acces”, „Bunăstare” și „Cercetare și inovare în contexte sociale”. Împreună, acestea îi ajută pe cursanți să înțeleagă universitățile ca instituții sociale ale căror politici, cercetare, sisteme de sprijin și practici zilnice afectează oamenii din interiorul și din afara campusului.

6.3. Domeniul guvernanței

Domeniul Guvernanță se concentrează pe transparență, responsabilitate, etică, integritate, pregătire digitală, comunicare și implicarea părților interesate. Acesta abordează modul în care instituțiile de învățământ superior iau decizii, gestionează riscurile, protejează datele, comunică progresele înregistrate și își implică comunitățile. Este relevant pentru liderii instituționali, personalul administrativ, serviciile IT, comitetele de etică, birourile de cercetare, unitățile de comunicare, echipele de asigurare a calității și organismele de guvernanță.

Cele patru module din acest domeniu sunt „Management și responsabilitate”, „Etică și integritate”, „Pregătire digitală și securitate” și „Implicarea părților interesate și comunicare”. Împreună, acestea îi ajută pe cursanți să înțeleagă guvernanța nu doar ca o structură formală, ci ca un ansamblu de practici care susțin credibilitatea, încrederea și îmbunătățirea pe termen lung a aspectelor ESG.

30

6.4. Teme ESG transversale în cadrul programului

Mai multe teme se regăsesc în toate domeniile. Prima este implicarea părților interesate: deciziile de mediu, sociale și de guvernanță necesită consultarea celor afectați de alegerile instituționale. A doua este evidența: activitatea credibilă în domeniul ESG necesită date, monitorizare, documentare și comunicare transparentă. A treia este incluziunea: procesele ESG ar trebui să țină seama de grupurile subreprezentate și să evite reproducerea inegalităților în ceea ce privește accesul, participarea sau recunoașterea.

A patra temă transversală este îmbunătățirea continuă. Programul ar trebui să îi ajute pe cursanți să înțeleagă că ESG nu este o acțiune punctuală sau un scor final. Este un proces iterativ de evaluare a practicilor actuale, de identificare a domeniilor care necesită îmbunătățiri, de implementare a acțiunilor, de monitorizare a progresului și de comunicare responsabilă. Ultima temă transversală este responsabilitatea comună: deși leadershipul este esențial, îmbunătățirea ESG depinde de contribuțiile mai multor actori instituționali.

7. Descrieri complete ale modulelor și rezultate ale învățării

Această secțiune prezintă structura completă a modulelor din cadrul programului de micro-certificări SHIFT – ESG Impact Index. Fiecare modul include scopul, tematica principală, relevanța pentru implementare și rezultatele învățării. Rezultatele învățării sunt organizate pe categorii EQF6: Competențe, Cunoștințe și Responsabilitate.

31

7.1. Modulul 1 – Operațiunile din campus (Mediu)

Scop: Acest modul abordează deciziile operaționale prin care un campus poate reduce impactul direct asupra mediului. Acesta îi ajută pe cursanți să înțeleagă modul în care gestionarea resurselor, alegerile privind infrastructura și planificarea care ține seama de biodiversitate contribuie la performanța instituțională în materie de ESG.

Domeniu principal de interes: gestionarea energiei, reducerea emisiilor, conservarea apei, reducerea deșeurilor, energia regenerabilă, utilizarea durabilă a terenurilor și conservarea biodiversității.

Relevanța implementării: Modulul poate fi utilizat cu echipele responsabile de facilități, birourile de sustenabilitate, studenții implicați în inițiative de campus verde și personalul academic care pregătește activități privind sustenabilitatea campusului. Este deosebit de util înainte sau după o autoevaluare instituțională în care operațiunile campusului se evidențiază ca un domeniu care necesită îmbunătățiri.

Rezultatul învățării 1.1 – Implementarea strategiilor de gestionare a energiei, de reducere a emisiilor și de utilizare a energiei regenerabile pentru a minimiza amprenta asupra mediului.

Competențe: Capacitatea de a proiecta și implementa sisteme eficiente din punct de vedere energetic și de a integra energia regenerabilă.

Cunoștințe: Înțelegerea principiilor de gestionare a energiei și a tehnologiilor de control al emisiilor.

Responsabilitate: Angajamentul de a reduce la minimum impactul asupra mediului al operațiunilor din campus.

Rezultatul învățării 1.2 – Dezvoltarea și aplicarea tehnicilor de conservare a apei și de reducere a deșeurilor în operațiunile campusului.

Competențe: Stăpânirea tehnicilor de economisire a apei și a strategiilor de reducere a deșeurilor.

Cunoștințe: Cunoașterea practicilor de gestionare durabilă a apei și de eliminare a deșeurilor.

Responsabilitate: Asigurarea utilizării durabile a resurselor și a gestionării durabile a deșeurilor în campus.

Rezultatul învățării 1.3 – Promovarea utilizării durabile a terenurilor și a conservării biodiversității în cadrul instituției de învățământ superior.

32

Competențe: Abilități de planificare și gestionare a utilizării terenurilor într-un mod care să conserve biodiversitatea.

Cunoștințe: Înțelegerea principiilor de sustenabilitate ecologică și de biodiversitate.

Responsabilitate: Promovarea și menținerea utilizării durabile a terenurilor și conservarea biodiversității.

Activitate sugerată pentru cursanți: cursanții pot analiza o situație instituțională reală sau ipotetică legată de modul și pot identifica părțile interesate, dovezile, riscurile și oportunitățile de îmbunătățire implicate. Activitatea poate fi realizată individual, ca sarcină de reflecție, sau colectiv, în cadrul unui atelier sau seminar.

Accentul evaluării: evaluarea sumativă ar trebui să verifice dacă cursanții înțeleg conceptele principale ale modului și dacă le pot aplica în contextul învățământului superior. Întrebările ar trebui să solicite, pe cât posibil, mai mult decât reamintirea definițiilor; ele ar trebui să testeze capacitatea cursantului de a recunoaște acțiunile adecvate, responsabilitățile și implicațiile instituționale.

Posibile dovezi ale aplicării instituționale: după finalizarea modului, cursanții pot fi invitați să identifice o politică, un proces, o inițiativă, un set de date, un serviciu sau o practică de comunicare relevantă în cadrul instituției lor. Aceste dovezi nu înlocuiesc evaluarea, dar pot sprijini implementarea la nivel local, discuțiile și acțiunile ulterioare.

Reflecție sugerată pentru implementarea la nivel local: cursanții ar trebui încurajați să identifice o politică, un proces, o inițiativă sau o decizie din propria instituție care are legătură cu modulul și să analizeze modul în care aceasta ar putea fi îmbunătățită folosind principiile ESG.

7.2. Modulul 2 – Cercetare și inovare (mediu)

Scop: Acest modul explorează modul în care activitățile de cercetare și inovare pot integra sustenabilitatea de mediu. Acesta poziționează cercetarea atât ca sursă de

impact asupra mediului, cât și ca motor al soluțiilor pentru reziliența climatică și dezvoltarea durabilă.

Accent principal: evaluarea impactului asupra mediului în cercetare, programe de studiu axate pe durabilitate, o cultură a cercetării responsabilă din punct de vedere ecologic și gestionarea responsabilă a mediului.

Relevanța pentru implementare: Modulul este relevant pentru cadrele universitare, cercetători, birouri de cercetare, școli doctorale și dezvoltatori de programe de studiu. Acesta poate sprijini discuțiile privind modul în care agendele de cercetare, evaluarea etică, cererile de finanțare și programele de studiu pot fi aliniate la sustenabilitatea de mediu.

33

Rezultatul de învățare 2.1 – Efectuarea de evaluări ale impactului asupra mediului în cercetare pentru a asigura sustenabilitatea proiectelor de cercetare.

Competențe: Capacitatea de a efectua evaluări cuprinzătoare ale impactului asupra mediului.

Cunoștințe: Înțelegere aprofundată a metodologiilor de evaluare a impactului asupra mediului.

Responsabilitate: Asigurarea faptului că toate proiectele de cercetare respectă standardele de sustenabilitate de mediu.

Rezultatul de învățare 2.2 – Integrarea principiilor de sustenabilitate în programele de studii și în inițiativele de cercetare.

Competențe: Integrarea principiilor de durabilitate în elaborarea programelor de studiu și în planificarea cercetării.

Cunoștințe: Familiarizarea cu teoriile sustenabilității și aplicarea acestora în mediul academic.

Responsabilitate: Cultivarea unui mediu de cercetare axat pe rezultate durabile.

Rezultatul învățării 2.3 – Promovarea unei culturi de cercetare axate pe sustenabilitate și gestionarea responsabilă a mediului.

Competențe: Capacitatea de a promova o cultură a gestionării responsabile a mediului în cadrul comunității academice.

Cunoștințe: Înțelegerea practicilor durabile și a beneficiilor acestora.

Responsabilitate: Promovarea și conducerea inițiativelor de sustenabilitate în cadrul cercetării.

Activitate sugerată pentru cursanți: cursanții pot analiza o situație instituțională reală sau ipotetică legată de modul și pot identifica părțile interesate, dovezile, riscurile și

oportunitățile de îmbunătățire implicate. Activitatea poate fi realizată individual, ca sarcină de reflecție, sau colectiv, în cadrul unui atelier sau seminar.

Accentul evaluării: evaluarea sumativă ar trebui să verifice dacă cursanții înțeleg conceptele principale ale modului și le pot aplica în contextul învățământului superior. Întrebările ar trebui să solicite mai mult decât reamintirea definițiilor, ori de câte ori este posibil; acestea ar trebui să testeze capacitatea cursantului de a recunoaște acțiunile adecvate, responsabilitățile și implicațiile instituționale.

Posibile dovezi ale aplicării instituționale: după finalizarea modului, cursanții pot fi invitați să identifice o politică, un proces, o inițiativă, un set de date, un serviciu sau o practică de comunicare relevantă în cadrul instituției lor. Aceste dovezi nu înlocuiesc evaluarea, dar pot sprijini implementarea la nivel local, discuțiile și acțiunile ulterioare.

Reflecție sugerată pentru implementarea la nivel local: cursanții ar trebui încurajați să identifice o politică, un proces, o inițiativă sau o decizie din propria instituție care are legătură cu modulul și să analizeze modul în care aceasta ar putea fi îmbunătățită folosind principiile ESG.

34

7.3. Modulul 3 – Achiziții durabile (Mediu)

Scop: Acest modul se concentrează pe achiziții ca pârgă strategică pentru performanța de mediu. Acesta îi ajută pe cursanți să înțeleagă modul în care deciziile de achiziție influențează lanțurile de aprovizionare, emisiile instituționale, utilizarea resurselor și rezultatele mai ample în materie de durabilitate.

Accent principal: politici de achiziții durabile, lanțuri de aprovizionare ecologice, selecția furnizorilor, adaptarea la schimbările climatice și aprovizionarea responsabilă.

Relevanța pentru implementare: Modulul este deosebit de util pentru departamentele de achiziții, echipele financiare, responsabilii cu sustenabilitatea și unitățile academice care achiziționează echipamente, servicii sau materiale. De asemenea, poate sprijini proiectele studenților privind consumul responsabil și lanțurile de aprovizionare instituționale.

Rezultatul de învățare 3.1 – Stabilirea și aplicarea politicilor și practicilor de achiziții durabile.

Competențe: Elaborarea și implementarea politicilor de achiziții durabile.

Cunoștințe: Înțelegerea cadrelor și standardelor de achiziții durabile.

Responsabilitate: Aplicarea practicilor etice de achiziții care susțin sustenabilitatea.

Rezultatul învățării 3.2 – Gestionarea unui lanț de aprovizionare ecologic care susține strategiile de adaptare la schimbările climatice.

Competențe: Gestionarea lanțurilor de aprovizionare cu accent pe durabilitate și adaptarea la schimbările climatice.

Cunoștințe: Cunoașterea logisticii lanțului de aprovizionare ecologic și a rezilienței climatice.

Responsabilitate: Supravegherea operațiunilor lanțului de aprovizionare pentru a se asigura că acestea respectă standardele de mediu.

Rezultatul învățării 3.3 – Evaluarea și selectarea furnizorilor pe baza performanțelor lor în materie de sustenabilitate ecologică.

35

Competențe: Evaluarea furnizorilor pe baza performanțelor și practicilor lor în materie de sustenabilitate.

Cunoștințe: Criterii de evaluare a sustenabilității furnizorilor.

Responsabilitate: Alegerea furnizorilor care îndeplinesc criterii ridicate de sustenabilitate ecologică.

Activitate sugerată pentru cursanți: cursanții pot analiza o situație instituțională reală sau ipotetică legată de modul și pot identifica părțile interesate, dovezile, riscurile și oportunitățile de îmbunătățire implicate. Activitatea poate fi realizată individual, ca sarcină de reflecție, sau colectiv, în cadrul unui atelier sau seminar.

Accentul evaluării: evaluarea sumativă ar trebui să verifice dacă cursanții înțeleg conceptele principale ale modului și le pot aplica în contextul învățământului superior. Întrebările ar trebui să solicite mai mult decât simpla reamintire a definițiilor, ori de câte ori este posibil; acestea ar trebui să testeze capacitatea cursantului de a recunoaște acțiunile adecvate, responsabilitățile și implicațiile instituționale.

Posibile dovezi ale aplicării instituționale: după finalizarea modului, cursanții pot fi invitați să identifice o politică, un proces, o inițiativă, un set de date, un serviciu sau o practică de comunicare relevantă în cadrul instituției lor. Aceste dovezi nu înlocuiesc evaluarea, dar pot sprijini implementarea la nivel local, discuțiile și acțiunile ulterioare.

Reflecție sugerată pentru implementarea la nivel local: cursanții ar trebui încurajați să identifice o politică, un proces, o inițiativă sau o decizie din propria instituție care are legătură cu modulul și să analizeze modul în care aceasta ar putea fi îmbunătățită folosind principiile ESG.

7.4. Modulul 4 – Echitate și acces (social)

Scop: Acest modul abordează responsabilitatea socială a instituțiilor de învățământ superior în ceea ce privește extinderea participării, reducerea barierelor și crearea

unor medii academice incluzive. Acesta face legătura între acces și sprijinul structural, proiectarea universală și politica instituțională orientată spre echitate.

Accent principal: diversitate, echitate și incluziune, accesibilitate, sprijin pentru comunitățile subreprezentate, proiectare universală și accesibilitate socio-economică.

Relevanța implementării: Modulul poate fi utilizat în cadrul serviciilor de sprijin pentru studenți, al birourilor pentru egalitate și diversitate, al unităților de inovare în predare și al atelierelor de elaborare a politicilor. Este util pentru cursanții care au nevoie să facă legătura între ESG și echitate, accesibilitate și participare.

36

Rezultatul de învățare 4.1 – Proiectarea și implementarea politicilor de diversitate, echitate și incluziune pentru a crea un mediu academic incluziv.

Competențe: Elaborarea și implementarea unor politici eficiente privind diversitatea, echitatea și incluziunea (DEI).

Cunoștințe: Înțelegerea aspectelor sociale și juridice ale echității și incluziunii.

Responsabilitate: Asigurarea unui mediu academic divers și incluziv.

Rezultatul învățării 4.2 – Îmbunătățirea accesibilității și a sprijinului acordat studenților din comunități subreprezentate prin intermediul principiilor de proiectare universală.

Competențe: Aplicarea principiilor de proiectare universală pentru a îmbunătăți accesibilitatea.

Cunoștințe: Înțelegerea standardelor de accesibilitate și a proiectării universale.

Responsabilitate: Asigurarea unor medii de învățare și de sprijin accesibile pentru toți studenții.

Rezultatul de învățare 4.3 – Dezvoltarea de inițiative privind echitatea socio-economică și accesibilitatea financiară pentru a asigura un acces larg la învățământul superior.

Competențe: Crearea și gestionarea inițiativelor de accesibilitate financiară pentru promovarea echității socio-economice.

Cunoștințe: Strategii de reducere a barierelor economice din calea educației.

Responsabilitate: Asigurarea faptului că educația este accesibilă din punct de vedere financiar și disponibilă pentru un segment demografic cât mai larg.

Activitate sugerată pentru cursanți: cursanții pot analiza o situație instituțională reală sau ipotetică legată de modul și pot identifica părțile interesate, dovezile, riscurile și

oportunitățile de îmbunătățire implicate. Activitatea poate fi realizată individual, ca sarcină de reflecție, sau colectiv, în cadrul unui atelier sau seminar.

Accentul evaluării: evaluarea sumativă ar trebui să verifice dacă cursanții înțeleg conceptele principale ale modului și le pot aplica în contextul învățământului superior. Întrebările ar trebui să solicite mai mult decât reamintirea definițiilor, ori de câte ori este posibil; acestea ar trebui să testeze capacitatea cursantului de a recunoaște acțiunile adecvate, responsabilitățile și implicațiile instituționale.

Posibile dovezi ale aplicării instituționale: după finalizarea modului, cursanții pot fi invitați să identifice o politică, un proces, o inițiativă, un set de date, un serviciu sau o practică de comunicare relevantă în cadrul instituției lor. Aceste dovezi nu înlocuiesc evaluarea, dar pot sprijini implementarea la nivel local, discuțiile și acțiunile ulterioare.

Reflecție sugerată pentru implementarea la nivel local: cursanții ar trebui încurajați să identifice o politică, un proces, o inițiativă sau o decizie din propria instituție care are legătură cu modulul și să analizeze modul în care aceasta ar putea fi îmbunătățită folosind principiile ESG.

37

7.5. Modulul 5 – Bunăstarea (socială)

Scop: Acest modul explorează bunăstarea ca dimensiune esențială a performanței sociale în domeniul ESG. Acesta abordează sprijinul pentru sănătatea mintală, siguranța în campusuri, sprijinul familial și condițiile care permit studenților și personalului să participe pe deplin la viața academică.

Accent principal: sănătatea mintală, sprijinul pentru bunăstare, siguranța și securitatea campusului, îngrijirea copiilor și serviciile de sprijin familial.

Relevanța pentru implementare: Modulul este potrivit pentru echipele responsabile de afaceri studentești, resurse umane, serviciile de sănătate din campus, conducerea facultăților, reprezentanții studenților și comitetele de bunăstare. Acesta poate sprijini discuțiile instituționale privind prevenirea, structurile de sprijin și politicile de bunăstare incluzive.

Rezultatul de învățare 5.1 – Furnizarea de servicii cuprinzătoare de sprijin pentru sănătatea mintală și bunăstarea, adaptate nevoilor comunității instituției de învățământ superior.

Competențe: Implementarea unor servicii cuprinzătoare de sănătate mintală.

Cunoștințe: Înțelegerea sănătății mintale și a impactului identităților intersecționale pentru a oferi mecanisme de sprijin adecvate.

Responsabilitate: Asigurarea disponibilității și accesibilității resurselor de sănătate mintală.

Rezultatul de învățare 5.2 – Stabilirea și menținerea unor măsuri eficiente de siguranță și securitate în campus.

Competențe: Instituirea unor măsuri solide de siguranță și securitate în campus.

Cunoștințe: Cunoașterea celor mai bune practici în materie de siguranță în campus și pregătire pentru situații de urgență.

Responsabilitate: Menținerea unui mediu sigur și protejat pentru toți membrii comunității universitare.

Rezultatul de învățare 5.3 – Dezvoltarea de sisteme de sprijin, inclusiv servicii de îngrijire a copiilor și de sprijin familial, pentru a ajuta studenții și personalul să găsească un echilibru între responsabilitățile personale și cele profesionale.

38

Competențe: Implementarea serviciilor de sprijin familial și a soluțiilor de îngrijire a copiilor.

Cunoștințe: Înțelegerea nevoilor și a provocărilor cu care se confruntă studenții și personalul care au familii.

Responsabilitate: Sprijinirea echilibrului dintre viața profesională și cea personală a studenților și a personalului prin servicii adecvate.

Activitate sugerată pentru cursanți: cursanții pot analiza o situație instituțională reală sau ipotetică legată de modul și pot identifica părțile interesate, dovezile, riscurile și oportunitățile de îmbunătățire implicate. Activitatea poate fi realizată individual, ca sarcină de reflecție, sau colectiv, în cadrul unui atelier sau seminar.

Accentul evaluării: evaluarea sumativă ar trebui să verifice dacă cursanții înțeleg conceptele principale ale modulului și le pot aplica în contextul învățământului superior. Întrebările ar trebui să solicite mai mult decât reamintirea definițiilor, ori de câte ori este posibil; acestea ar trebui să testeze capacitatea cursantului de a recunoaște acțiunile adecvate, responsabilitățile și implicațiile instituționale.

Posibile dovezi ale aplicării instituționale: după finalizarea modulului, cursanții pot fi invitați să identifice o politică, un proces, o inițiativă, un set de date, un serviciu sau o practică de comunicare relevantă în cadrul instituției lor. Aceste dovezi nu înlocuiesc evaluarea, dar pot sprijini implementarea la nivel local, discuțiile și acțiunile ulterioare.

Reflecție sugerată pentru implementarea la nivel local: cursanții ar trebui încurajați să identifice o politică, un proces, o inițiativă sau o decizie din propria instituție care are legătură cu modulul și să analizeze modul în care aceasta ar putea fi îmbunătățită folosind principiile ESG.

7.6. Modulul 6 – Cercetare și inovare în contexte sociale (Social)

Scop: Acest modul plasează cercetarea și inovarea în contextul lor social. El îi ajută pe cursanți să evalueze modul în care cercetarea poate răspunde nevoilor societății, să implice comunitățile în mod etic și să genereze un impact pozitiv dincolo de rezultatele academice.

Accent principal: impactul social al cercetării, inovarea pentru binele social, implicarea comunității, cercetarea socială etică și participarea.

Relevanța implementării: Modulul poate sprijini cercetătorii, birourile de impact al cercetării, echipele de implicare a comunității și formarea doctoranzilor. De asemenea, este util pentru instituțiile de învățământ superior care doresc să facă legătura între ESG, cercetarea responsabilă și implicarea societății.

39

Rezultatul de învățare 6.1 – Evaluarea impactului social al inițiativelor de cercetare pentru a promova inovarea în folosul societății.

Competențe: Capacitatea de a evalua și măsura impactul social al proiectelor de cercetare.

Cunoștințe: Înțelegerea metodologiilor de evaluare a rezultatelor sociale ale inițiativelor de cercetare.

Responsabilitate: Angajamentul de a se asigura că cercetarea aduce beneficii societății și abordează problemele sociale relevante.

Rezultatul învățării 6.2 – Colaborarea cu comunitățile locale și globale pentru a aborda problemele sociale prin intermediul cercetării.

Competențe: Colaborarea eficientă cu grupurile comunitare și părțile interesate pentru a aborda provocările sociale prin intermediul cercetării.

Cunoștințe: Înțelegerea metodelor de cercetare bazate pe comunitate și a strategiilor de implicare a părților interesate.

Responsabilitate: Promovarea parteneriatelor care valorifică cercetarea în vederea îmbunătățirii condițiilor sociale.

Rezultatul de învățare 6.3 – Încurajarea practicilor etice și a participării comunității la proiectele de cercetare socială.

Competențe: Promovarea practicilor etice în desfășurarea cercetării sociale.

Cunoștințe: Înțelegerea considerentelor etice și a respectării normelor în cercetarea socială.

Responsabilitate: Asigurarea respectării standardelor etice în toate activitățile de cercetare, cu accent pe participarea comunității și impactul acesteia.

Activitate sugerată pentru cursanți: cursanții pot analiza o situație instituțională reală sau ipotetică legată de modul și pot identifica părțile interesate, dovezile, riscurile și

oportunitățile de îmbunătățire implicate. Activitatea poate fi realizată individual, ca sarcină de reflecție, sau colectiv, în cadrul unui atelier sau seminar.

Accentul evaluării: evaluarea sumativă ar trebui să verifice dacă cursanții înțeleg conceptele principale ale modului și le pot aplica în contextul învățământului superior. Întrebările ar trebui să solicite mai mult decât reamintirea definițiilor, ori de câte ori este posibil; acestea ar trebui să testeze capacitatea cursantului de a recunoaște acțiunile adecvate, responsabilitățile și implicațiile instituționale.

Posibile dovezi ale aplicării instituționale: după finalizarea modului, cursanții pot fi invitați să identifice o politică, un proces, o inițiativă, un set de date, un serviciu sau o practică de comunicare relevantă în cadrul instituției lor. Aceste dovezi nu înlocuiesc evaluarea, dar pot sprijini implementarea la nivel local, discuțiile și acțiunile ulterioare.

Reflecție sugerată pentru implementarea la nivel local: cursanții ar trebui încurajați să identifice o politică, un proces, o inițiativă sau o decizie din propria instituție care are legătură cu modulul și să analizeze modul în care aceasta ar putea fi îmbunătățită folosind principiile ESG.

40

7.7. Modulul 7 – Management și responsabilitate (guvernanță)

Scop: Acest modul prezintă guvernanța ca o condiție esențială pentru acțiuni credibile în domeniul ESG. Se concentrează pe procesul decizional transparent, structurile de responsabilitate, conformitatea și integritatea proceselor academice și instituționale.

Accent principal: procesul decizional transparent, mecanismele de responsabilitate, diversitatea în conducere, conformitatea, libertatea academică și integritatea cercetării.

Relevanța pentru implementare: Modulul este relevant pentru liderii instituționali, echipele de asigurare a calității, comitetele de guvernanță a cercetării, consiliile facultăților și personalul administrativ implicat în procesele decizionale.

Rezultatul de învățare 7.1 – Implementarea unor procese decizionale transparente și responsabile.

Competențe: Aplicarea proceselor decizionale transparente și responsabile.

Cunoștințe: Înțelegerea structurilor de guvernanță și a mecanismelor de responsabilizare.

Responsabilitate: Asigurarea faptului că toate deciziile sunt luate în mod transparent și că se răspunde în fața părților interesate.

Rezultatul de învățare 7.2 – Asigurarea diversității în cadrul conducerii universitare și promovarea respectării legilor și reglementărilor UE.

Competențe: Promovarea diversității și a respectării normelor în practicile de guvernare.

Cunoștințe: Cunoașterea cerințelor legale și a beneficiilor diversității în conducere.

Responsabilitate: Promovarea și implementarea unor structuri de guvernare diverse și conforme.

Rezultatul de învățare 7.3 – Menținerea imparțialității și independenței în cercetarea academică pentru a susține integritatea în guvernare.

41

Competențe: Menținerea imparțialității și independenței în cercetarea academică.

Cunoștințe: Înțelegerea principiilor libertății academice și ale integrității cercetării.

Responsabilitate: Asigurarea integrității și imparțialității activităților de cercetare.

Activitate sugerată pentru cursanți: cursanții pot analiza o situație instituțională reală sau ipotetică legată de modul și pot identifica părțile interesate, dovezile, riscurile și oportunitățile de îmbunătățire implicate. Activitatea poate fi realizată individual, ca sarcină de reflecție, sau colectiv, în cadrul unui atelier sau seminar.

Accentul evaluării: evaluarea sumativă ar trebui să verifice dacă cursanții înțeleg conceptele principale ale modului și le pot aplica în contextul învățământului superior. Întrebările ar trebui să solicite mai mult decât reamintirea definițiilor, ori de câte ori este posibil; acestea ar trebui să testeze capacitatea cursantului de a recunoaște acțiunile adecvate, responsabilitățile și implicațiile instituționale.

Posibile dovezi ale aplicării instituționale: după finalizarea modului, cursanții pot fi invitați să identifice o politică, un proces, o inițiativă, un set de date, un serviciu sau o practică de comunicare relevantă în cadrul instituției lor. Aceste dovezi nu înlocuiesc evaluarea, dar pot sprijini implementarea la nivel local, discuțiile și acțiunile ulterioare.

Reflecție sugerată pentru implementarea la nivel local: cursanții ar trebui încurajați să identifice o politică, un proces, o inițiativă sau o decizie din propria instituție care are legătură cu modulul și să analizeze modul în care aceasta ar putea fi îmbunătățită folosind principiile ESG.

7.8. Modulul 8 – Etică și integritate (guvernare)

Scop: Acest modul abordează fundamentele etice ale guvernării instituționale. Acesta îi ajută pe cursanți să identifice politicile, practicile de formare și

mecanismele de raportare necesare pentru a susține integritatea și a preveni abaterile.

Accent principal: combaterea corupției, conduita etică, gestionarea riscurilor, denunțarea neregulilor, formarea în domeniul eticii și încrederea instituțională.

Relevanța pentru implementare: Modulul este potrivit pentru comisiile de etică, unitățile de conformitate, departamentele de resurse umane, echipele de sprijin pentru studenți și personalul academic responsabil de formarea în domeniul integrității sau de implementarea politicilor instituționale.

42

Rezultatul învățării 8.1 – Elaborarea și aplicarea politicilor și practicilor anticorupție.

Competențe: Competențe necesare pentru elaborarea și punerea în aplicare a politicilor anticorupție și a practicilor eficiente de gestionare a riscurilor.

Cunoștințe: Înțelegere cuprinzătoare a principiilor comportamentului etic și anticorupție în cadrul instituțional.

Responsabilitate: Respectarea unor standarde etice ridicate și implementarea practicilor care previn corupția și promovează transparența în cadrul instituției de învățământ superior.

Rezultatul de învățare 8.2 – Desfășurarea de sesiuni de formare privind gestionarea riscurilor și conduita etică pentru personal și studenți.

Competențe: Capacitatea de a desfășura sesiuni de formare privind comportamentul etic și gestionarea riscurilor pentru personal și studenți.

Cunoștințe: Cunoașterea metodologiilor de formare și a dilemelor etice cu care se poate confrunta în mediul educațional.

Responsabilitate: Asigurarea faptului că toți membrii instituției sunt bine informați cu privire la practicile etice și la importanța gestionării riscurilor.

Rezultatul de învățare 8.3 – Stabilirea unor politici de protecție a denunțătorilor care să susțină comportamentul etic și să îi protejeze pe cei care raportează abateri.

Competențe: Stabilirea unor politici eficiente privind denunțarea neregulilor, care să susțină și să protejeze persoanele care raportează abateri.

Cunoștințe: Înțelegerea cadrelor juridice și organizaționale care susțin protecția denunțătorilor.

Responsabilitate: Crearea unui mediu sigur și favorabil, în care problemele de natură etică să poată fi semnalate fără teama de represalii.

Activitate sugerată pentru cursanți: cursanții pot analiza o situație instituțională reală sau ipotetică legată de modul și pot identifica părțile interesate, dovezile, riscurile și

oportunitățile de îmbunătățire implicate. Activitatea poate fi realizată individual, ca sarcină de reflecție, sau colectiv, în cadrul unui atelier sau seminar.

Accentul evaluării: evaluarea sumativă ar trebui să verifice dacă cursanții înțeleg conceptele principale ale modului și le pot aplica în contextul învățământului superior. Întrebările ar trebui să solicite mai mult decât reamintirea definițiilor, ori de câte ori este posibil ; acestea ar trebui să testeze capacitatea cursantului de a recunoaște acțiunile adecvate, responsabilitățile și implicațiile instituționale.

Posibile dovezi ale aplicării instituționale: după finalizarea modului, cursanții pot fi invitați să identifice o politică, un proces, o inițiativă, un set de date, un serviciu sau o practică de comunicare relevantă în cadrul instituției lor. Aceste dovezi nu înlocuiesc evaluarea, dar pot sprijini implementarea locală, discuțiile și acțiunile ulterioare.

43

Reflecție sugerată pentru implementarea la nivel local: cursanții ar trebui încurajați să identifice o politică, un proces, o inițiativă sau o decizie din propria instituție care are legătură cu modulul și să analizeze modul în care aceasta ar putea fi îmbunătățită folosind principiile ESG.

7.9. Modulul 9 – Pregătirea digitală și securitatea (guvernanță)

Scop: Acest modul abordează dimensiunea digitală a guvernanței. Acesta îi ajută pe cursanți să înțeleagă modul în care sistemele digitale sigure, responsabile și reziliente susțin continuitatea instituțională, încrederea și performanța ESG.

Aspecte principale: pregătirea digitală, securitatea cibernetică, confidențialitatea datelor, sistemele sigure, transformarea digitală și formarea personalului.

Relevanța implementării: Modulul este adecvat pentru serviciile IT, funcțiile din domeniul protecției datelor, managerii din mediul academic, echipele de transformare digitală și programele de dezvoltare a personalului axate pe practici digitale sigure și responsabile.

Rezultatul de învățare 9.1 – Consolidarea pregătirii digitale și a măsurilor de securitate cibernetică pentru protejarea datelor instituționale.

Competențe: Îmbunătățirea pregătirii digitale și implementarea unor măsuri solide de securitate cibernetică.

Cunoștințe: Înțelegere aprofundată a amenințărilor la adresa securității digitale și a măsurilor tehnice disponibile pentru protejarea datelor instituționale.

Responsabilitate: Asigurarea faptului că infrastructurile digitale ale instituției sunt protejate împotriva potențialelor amenințări și încălcări.

Rezultatul învățării 9.2 – Implementarea unor politici cuprinzătoare privind confidențialitatea și securitatea datelor.

Competențe: Elaborarea și aplicarea unor politici cuprinzătoare privind confidențialitatea și securitatea datelor.

Cunoștințe: Înțelegerea legislației privind protecția datelor și a implicațiilor etice ale prelucrării și stocării datelor.

Responsabilitate: Protejarea confidențialității și securității datelor tuturor părților interesate pentru a menține încrederea și a respecta standardele legale.

44

Rezultatul de învățare 9.3 – Asigurarea unei formări digitale continue pentru personal, pentru a se asigura că acesta este pregătit să facă față amenințărilor digitale emergente.

Competențe: Asigurarea unei formări digitale continue pentru personal, pentru a gestiona și a atenua riscurile digitale emergente.

Cunoștințe: Menținerea la curent cu cele mai noi tehnologii digitale și cu riscurile asociate acestora.

Responsabilitate: Asigurarea faptului că întreg personalul este pregătit și informat pentru a gestiona provocările digitale în mod eficient și responsabil.

Activitate sugerată pentru cursanți: cursanții pot analiza o situație instituțională reală sau ipotetică legată de modul și pot identifica părțile interesate, dovezile, riscurile și oportunitățile de îmbunătățire implicate. Activitatea poate fi realizată individual, ca sarcină de reflecție, sau colectiv, în cadrul unui atelier sau seminar.

Accentul evaluării: evaluarea sumativă ar trebui să verifice dacă cursanții înțeleg conceptele principale ale modului și le pot aplica în contextul învățământului superior. Întrebările ar trebui să solicite mai mult decât reamintirea definițiilor, ori de câte ori este posibil; acestea ar trebui să testeze capacitatea cursantului de a recunoaște acțiunile adecvate, responsabilitățile și implicațiile instituționale.

Posibile dovezi ale aplicării instituționale: după finalizarea modului, cursanții pot fi invitați să identifice o politică, un proces, o inițiativă, un set de date, un serviciu sau o practică de comunicare relevantă în cadrul instituției lor. Aceste dovezi nu înlocuiesc evaluarea, dar pot sprijini implementarea la nivel local, discuțiile și acțiunile ulterioare.

Reflecție sugerată pentru implementarea la nivel local: cursanții ar trebui încurajați să identifice o politică, un proces, o inițiativă sau o decizie din propria instituție care are legătură cu modulul și să analizeze modul în care aceasta ar putea fi îmbunătățită folosind principiile ESG.

7.10. Modulul 10 – Implicarea părților interesate și comunicarea (guvernanță)

Scop: Acest modul explorează comunicarea și implicarea ca practici esențiale de guvernanță. Acesta îi sprijină pe cursanți în conceperea unei comunicări transparente, etice și receptive cu părțile interesate interne și externe.

Accent principal: analiza părților interesate, consultarea, comunicarea transparentă, implicarea publicului, comunicarea internă și consolidarea încrederii.

Relevanța pentru implementare: Modulul este util pentru birourile de comunicare, conducerea instituțională, echipele de implicare a părților interesate, managerii de proiect, birourile de sustenabilitate și personalul responsabil de responsabilitatea publică și relațiile cu comunitatea.

45

Rezultatul de învățare 10.1 – Conceperea și implementarea unor procese eficiente de implicare și consultare a părților interesate.

Competențe: Elaborarea și executarea unor strategii eficiente de implicare a părților interesate și a unor procese de consultare.

Cunoștințe: Înțelegerea tehnicilor de analiză a părților interesate și a cadrelor de implicare a acestora.

Responsabilitate: Asigurarea integrării feedback-ului părților interesate în procesele decizionale, îmbunătățind capacitatea de reacție și responsabilitatea instituțională.

Rezultatul de învățare 10.2 – Îmbunătățirea competențelor în domeniul comunicării publice și al transparenței pentru a promova încrederea și responsabilitatea.

Competențe: Stăpânirea instrumentelor și tehnicilor de comunicare publică pentru a spori transparența și vizibilitatea instituțională.

Cunoștințe: Cunoașterea strategiilor de comunicare care promovează transparența și implicarea publicului.

Responsabilitate: Angajamentul de a menține canale de comunicare deschise cu toate părțile interesate ale instituției, consolidând încrederea și credibilitatea.

Rezultatul de învățare 10.3 – Elaborarea de strategii pentru gestionarea eficientă a comunicării interne și externe.

Competențe: Elaborarea de strategii cuprinzătoare pentru gestionarea eficientă a comunicării atât interne, cât și externe.

Cunoștințe: Înțelegerea teoriilor de gestionare a comunicării și a celor mai bune practici în gestionarea mesajelor instituționale.

Responsabilitate: Asigurarea faptului că comunicarea în interiorul și în afara instituției este consecventă, etică și reflectă valorile și obiectivele instituției.

Activitate sugerată pentru cursanți: cursanții pot analiza o situație instituțională reală sau ipotetică legată de modul și pot identifica părțile interesate, dovezile, riscurile și oportunitățile de îmbunătățire implicate. Activitatea poate fi realizată individual, ca sarcină de reflecție, sau colectiv, în cadrul unui atelier sau seminar.

Accentul evaluării: evaluarea sumativă ar trebui să verifice dacă cursanții înțeleg conceptele principale ale modului și le pot aplica în contextul învățământului superior. Întrebările ar trebui să solicite mai mult decât reamintirea definițiilor, ori de câte ori este posibil; acestea ar trebui să testeze capacitatea cursantului de a recunoaște acțiunile adecvate, responsabilitățile și implicațiile instituționale.

Posibile dovezi ale aplicării la nivel instituțional: după finalizarea modului, cursanții pot fi invitați să identifice o politică, un proces, o inițiativă, un set de date, un serviciu sau o practică de comunicare „” relevantă în cadrul instituției lor. Aceste dovezi nu înlocuiesc evaluarea, dar pot sprijini implementarea la nivel local, discuțiile și acțiunile ulterioare.

Reflecție sugerată pentru implementarea la nivel local: cursanții ar trebui încurajați să identifice o politică, un proces, o inițiativă sau o decizie din propria instituție care are legătură cu modulul și să analizeze modul în care aceasta ar putea fi îmbunătățită folosind principiile ESC.

8. Parcursuri de micro-certificări și volumul de muncă

Programul este organizat în trei micro-certificări tematice. Fiecare micro-certificare reprezintă aproximativ 10 ore de învățare și este compusă din modulele dintr-un singur domeniu ESG. Fiecare modul reprezintă aproximativ 3,5 ore de sarcină de lucru, incluzând e-learning interactiv, conținut video, lecturi sau resurse selectate, activități de reflecție și un test sumativ al modului.

47

<https://shift-esg.eu/tools-micro-credential.php?lang=en>

8.1. MC1 – Mediu

MC1 abordează dimensiunea de mediu a ESG în instituțiile de învățământ superior. Este recomandat birourilor de sustenabilitate, echipelor responsabile de facilități, personalului din domeniul achizițiilor, cadrelor didactice implicate în cercetarea de mediu, studenților implicați în inițiative ecologice și cursanților care doresc să înțeleagă modul în care universitățile pot reduce impactul asupra mediului. Parcursul include modulele 1, 2 și 3 și trebuie parcurs în ordine, trecând de la operațiunile din campus la cercetare și achiziții.

8.2. MC2 – Social

MC2 abordează dimensiunea socială a ESG. Este recomandat serviciilor pentru studenți, echipelor de resurse umane, birourilor de diversitate, echitate și incluziune (DEI), cadrelor didactice, cercetătorilor, reprezentanților studenților și cursanților interesați de incluziune, bunăstare și impact social. Parcursul include modulele 4, 5 și 6 și face legătura între echitate, bunăstare și cercetarea responsabilă din punct de vedere social.

8.3. MC3 – Guvernanță

MC3 abordează dimensiunea de guvernanță a ESG. Este recomandat liderilor instituționali, organismelor de guvernanță, echipelor de asigurare a calității, serviciilor IT, comitetelor de etică, birourilor de comunicare și personalului care se ocupă de luarea deciziilor, date, implicarea părților interesate și responsabilitate. Parcursul include modulele 7, 8, 9 și 10.

8.4. Parcursul complet al programului

Parcursul complet al programului integrează cele trei micro-certificări SHIFT — Mediu, Social și Guvernanță — într-o experiență de învățare coerentă, compusă din zece module interconectate. Acesta reprezintă cea mai cuprinzătoare opțiune de implementare și este recomandat cursanților care au nevoie de o înțelegere sistematică a ESG în învățământul superior, precum și instituțiilor care doresc să-și dezvolte o capacitate internă extinsă în ceea ce privește funcțiile operaționale, academice, sociale și de guvernanță.

48

Traseul a fost conceput ca fiind mai mult decât o simplă agregare de resurse de învățare independente. S-au depus eforturi considerabile pentru a asigura coerența între cele zece module, inclusiv alinierea rezultatelor învățării, profunzimea conținutului, structura pedagogică, cerințele de evaluare și așteptările de la nivelul 6 al CEC. Secvența permite cursanților să examineze ESG din perspective multiple, dar interdependente, progresând de la operațiuni de mediu și achiziții durabile la echitate, bunăstare, impactul cercetării, etică, responsabilitate, reziliență digitală și implicarea părților interesate.

Finalizarea parcursului complet necesită promovarea tuturor celor zece evaluări ale modulelor, în conformitate cu regulile de evaluare și finalizare stabilite în prezentul ghid. Această cerință asigură faptul că Certificatul digital european pentru programul complet reflectă realizările demonstrate în cadrul întregului cadru ESG, mai degrabă decât participarea la activități izolate. Structura de evaluare a fost, prin urmare, dezvoltată pentru a oferi dovezi coerente ale învățării, permițând în același timp instituțiilor să implementeze programul în diferite contexte tehnice și organizaționale.

Parcursul complet reflectă, de asemenea, orientarea multidisciplinară și la nivel instituțional a programului. Performanța ESG în învățământul superior nu poate fi îmbunătățită de un singur departament sau grup profesional. Programul a fost, prin urmare, conceput pentru a fi relevant pentru personalul academic, cercetători, studenți, conducerea instituțională, echipele de sustenabilitate, responsabilii cu achizițiile, serviciile de sprijin pentru studenți, resursele umane, profesioniștii IT, echipele de comunicare și alți membri ai personalului administrativ și tehnic. Au fost incluse exemple, scenarii și activități de reflecție pentru a ajuta aceste diferite categorii de public să coreleze conținutul cu propriile responsabilități, înțelegând în același timp modul în care acțiunile lor interacționează cu sistemele instituționale mai largi.

Implementarea se poate realiza printr-un model online la ritm propriu, un grup facilitat, o inițiativă de dezvoltare a personalului, un parcurs extracurricular pentru

studenți sau o campanie instituțională mai amplă privind ESG. Deși modulele pot fi finalizate într-o perioadă concentrată, se recomandă, în general, un program de patru până la șase săptămâni pentru profesioniștii care lucrează și alți cursanți care urmează programul în paralel cu responsabilitățile existente. Această durată oferă timp suficient nu numai pentru a accesa materialele de învățare de bază, ci și pentru a finaliza lecturile, evaluările și activitățile de reflecție, precum și pentru a examina modul în care conținutul se raportează la propriul context instituțional al cursantului.

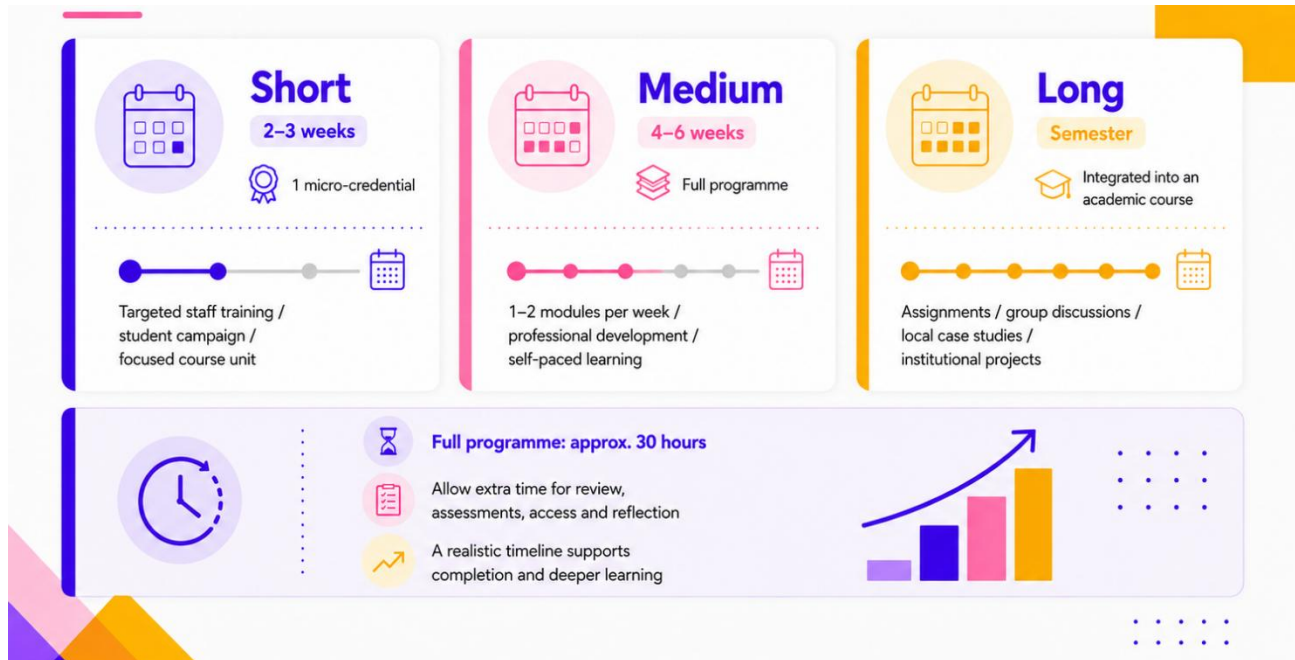
Instituțiile pot consolida și mai mult acest parcurs prin sesiuni de orientare, discuții moderate, studii de caz locale, schimburi între colegi și un atelier de încheiere axat pe aplicarea la nivel instituțional. Aceste activități complementare nu sunt obligatorii pentru finalizarea formală a programului, dar pot aprofunda implicarea și spori probabilitatea ca învățarea să se reflecte în practică.

Traseul complet al programului reprezintă, prin urmare, principalul rezultat al componentei de formare în materie de consolidare a capacităților. Valoarea sa rezidă nu numai în volumul de conținut produs, ci și în integrarea celor zece module într-o ofertă de învățare europeană structurată, evaluabilă și transferabilă, care poate sprijini atât dezvoltarea competențelor individuale, cât și îmbunătățirea pe termen lung a performanțelor instituționale în materie de ESG.

8.5. Termene de implementare sugerate

O implementare de scurtă durată poate dura două până la trei săptămâni și se poate concentra pe o micro-certificare. Acest model este potrivit pentru formarea țintită a personalului, o campanie de sustenabilitate pentru studenți sau o unitate de curs specifică. O implementare de durată medie poate dura patru până la șase săptămâni și poate acoperi întregul program cu unul sau două module pe săptămână. Acest model este potrivit pentru dezvoltarea profesională și învățarea în ritm propriu, cu recunoaștere. O implementare mai îndelungată se poate întinde pe durata unui semestru și poate integra modulele într-un curs academic, oferind timp pentru teme, discuții de grup, studii de caz locale și proiecte instituționale.

Atunci când se așteaptă ca cursanții să finalizeze programul complet în mod independent, instituțiile ar trebui să evite stabilirea unui termen limită nerealist. Volumul de muncă estimat pentru programul complet este de aproximativ 30 de ore, dar cursanții ar putea avea nevoie de timp suplimentar pentru a revizui materialele, a finaliza evaluările, a gestiona accesul tehnic și a reflecta asupra aplicării cunoștințelor. Un calendar realist îmbunătățește rata de finalizare și susține o

50

învățare mai aprofundată.

8.6. Transparența volumului de muncă pentru cursanți

Înainte de a începe, cursanții ar trebui să primească o explicație clară cu privire la volumul de muncă preconizat. Aceasta ar trebui să includă numărul de module, timpul estimat pentru fiecare modul, cerințele de evaluare și procesul de recunoaștere. Transparența privind volumul de muncă este deosebit de importantă pentru personalul și cursanții independenți care trebuie să găsească un echilibru între învățare și îndatoririle profesionale, obligațiile de studiu sau responsabilitățile personale.

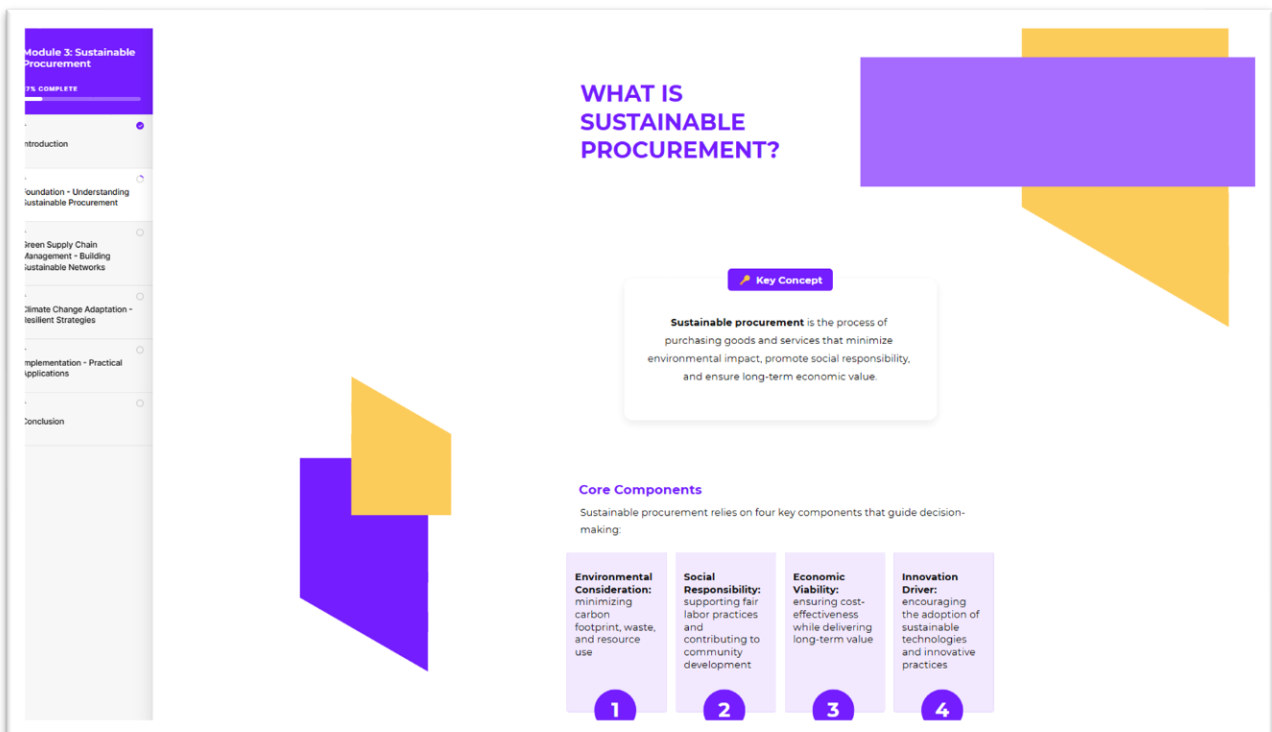
9. Resurse de învățare și compoziția resurselor educaționale deschise (OER)

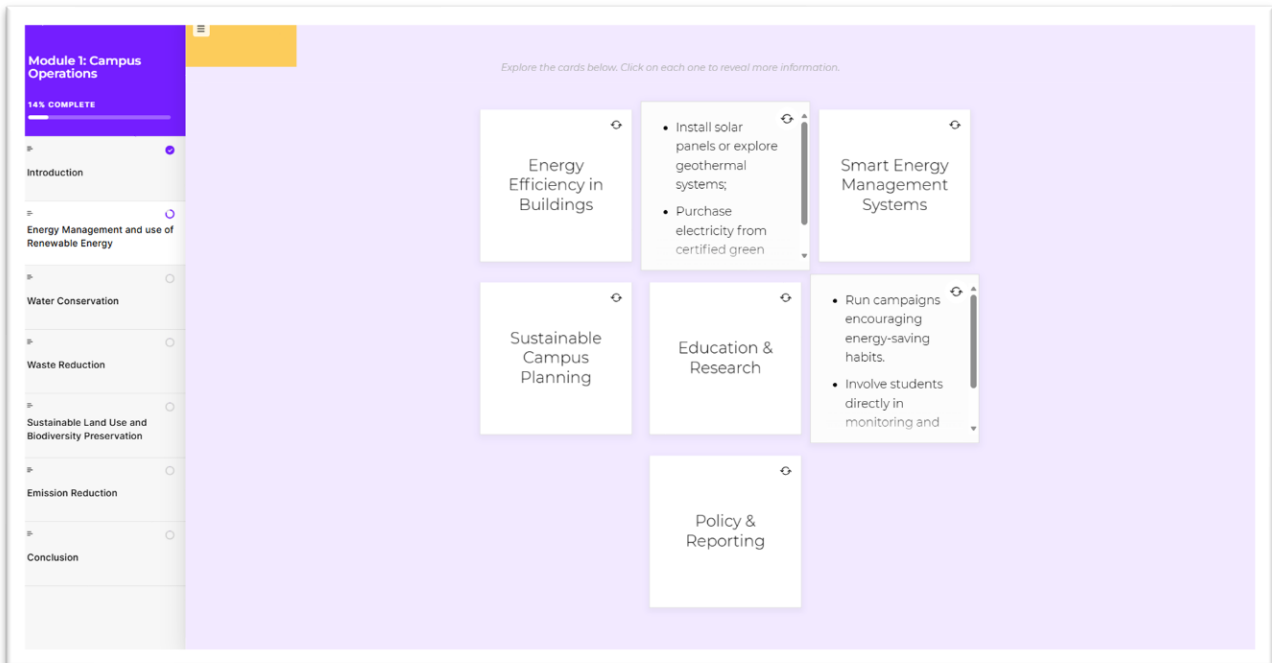
Programul este compus din resurse educaționale deschise (OER) de tip „mini-learning” care pot fi accesate online și descărcate pentru utilizare la nivelul instituției. Resursele sunt concepute pentru a sprijini diverse stiluri de învățare și contexte de implementare. Fiecare modul include cel puțin o resursă de învățare interactivă dezvoltată și poate fi completat cu lecturi suplimentare, videoclipuri, rapoarte, materiale de studiu de caz sau documente ale instituției locale.

51

9.1. Ecrane interactive de e-learning

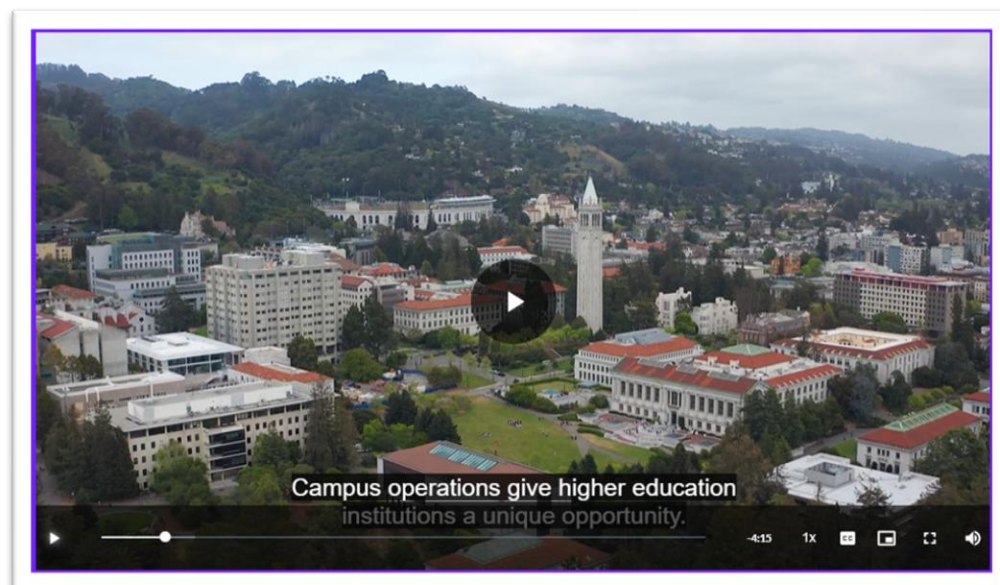
Ecranele interactive de e-learning constituie nucleul fiecărui modul. Acestea prezintă conținutul de învățare într-un parcurs structurat, folosind explicații concise, organizare vizuală, momente interactive, verificări ale cunoștințelor și îndemnuri la reflecție. Instituțiile care utilizează versiunea SCORM pot găzdui aceste ecrane în propriul sistem de management al învățării (LMS) și, în funcție de configurația locală, pot urmări progresul cursanților și rezultatele evaluărilor.

9.2. Resurse video

Resursele video oferă introduceri accesibile, explicații sau exemple bazate pe scenarii. Acestea sunt menite să sprijine înțelegerea și implicarea, în special pentru cursanții care beneficiază de explicații audiovizuale. Atunci când videoclipurile sunt încorporate în interfețele de e-learning, instituțiile ar trebui să verifice dacă sunt disponibile, ori de câte ori este posibil, subtitrări, transcrieri sau alternative echivalente.

9.3. Lecturi externe și resurse selectate

Materialele de lectură și resursele selectate le permit cursanților să-și aprofundeze înțelegerea unor subiecte specifice. Acestea pot include documente de politică, materiale de orientare, articole, rapoarte, infografice sau alte resurse deschise. Formatorii sunt încurajați să adauge exemple instituționale locale sau documente de politică națională atunci când integrează programul într-un curs specific sau într-o activitate de dezvoltare profesională a personalului.

Want to know more?

Freshwater Crisis - National Geographic
To deepen your understanding of global freshwater challenges, read the article "Freshwater Crisis" by National Geographic. The article highlights the limited availability of accessible freshwater, the pressures caused by population growth and climate change, and the unequal distribution of this vital resource around the world.

ARTICLE

Explained | World's Water Crisis - Netflix
To deepen your understanding of global water challenges, watch the Netflix *Explained* episode "World's Water Crisis." The video provides a comprehensive view of the factors driving freshwater scarcity and the solutions being implemented worldwide.

VIDEO

CONTINUE

53

9.4. Activități de reflecție și evaluare formativă

Activitățile de reflecție sunt esențiale pentru a trece de la conștientizare la aplicare. Acestea pot solicita cursanților să analizeze o provocare instituțională, să compare practici, să identifice părțile interesate, să reflecteze asupra unei politici sau să ia în considerare consecințele unei decizii. Evaluările formative integrate în ecranele de e-learning susțin procesul de învățare pe parcursul modulului și îi ajută pe cursanți să identifice domeniile care necesită revizuire înainte de a finaliza evaluarea sumativă.

NON-RENEWABLE ENERGY RESOURCES

Pause and Reflect:

Have you ever thought about where the electricity in your classroom comes from?

For more than a century, non-renewable energy sources such as coal, oil, and natural gas have powered modern life. They provide the majority of the world's electricity, heating, and transportation needs. However, these resources come at a high cost. They are finite, meaning once consumed, they cannot be replaced in human timescales. Moreover, their extraction and burning release greenhouse gases, accelerating climate change and damaging ecosystems.

54

9.5. Testele sumative ale modulelor

Fiecare modul include un test sumativ. Aceste teste oferă dovezi că cursanții s-au implicat în conținutul modulului și au atins un nivel minim de înțelegere. De asemenea, ele susțin procesul de recunoaștere prin generarea de dovezi de finalizare pentru micro-credențială și pentru programul complet. Testele sumative rămân aliniate la rezultatele de învățare prezentate în secțiunea 7.

SHIFT - Online Assessment
Module 3

Project Number: 2023-1-ES01-KA220-HED-000152577

5

WHICH CATEGORY IS CONSIDERED HIGH PRIORITY FOR GREEN ALTERNATIVES IN HEIs?

Student fashion items

Recycled office supplies

Marketing merchandise

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

39:32

NEXT

YOUR ANSWER IS CORRECT.

10. Reguli de evaluare și finalizare

Evaluarea în cadrul programului SHIFT combină elemente formative și sumative. Evaluarea formativă sprijină procesul de învățare pe măsură ce cursantul avansează în cadrul modulului. Evaluarea sumativă confirmă dacă cursantul a atins nivelul minim de performanță necesar pentru finalizare.

10.1. Evaluarea formativă

Evaluarea formativă poate lua forma unor verificări ale cunoștințelor, a unor întrebări de reflecție, a unor scenarii, a unor întrebări interactive, a unor chestionare scurte sau a unor activități de feedback în cadrul ecranelor de e-learning. Aceste activități sunt menite să ajute cursanții să-și testeze înțelegerea, să facă legătura între conținut și practică și să se pregătească pentru testul final al modulului. Ele nu înlocuiesc evaluarea sumativă a modulului.

55

10.2. Evaluarea sumativă

Fiecare modul include un test sumativ. Pentru a obține o micro-certificare, cursanții trebuie să finalizeze toate modulele din cadrul respectivei micro-certificări și să obțină cel puțin 50% la fiecare test de modul. Aceeași regulă se aplică și programului complet: cursanții trebuie să finalizeze cu succes toate cele zece teste de modul pentru a fi eligibili pentru Certificatul Digital European pentru întregul program.

10.3. Nota de trecere și încercări

- Nota de trecere: cel puțin 50% la testul sumativ al fiecărui modul.
- Încercări: cursanții pot avea până la trei încercări pentru fiecare test de modul.
- Cerințe de finalizare pentru o micro-credențială: toate modulele din cadrul micro-credențialei trebuie finalizate cu succes.
- Cerințe de finalizare pentru programul complet: toate cele zece module trebuie finalizate cu succes.
- Urmărirea progresului: urmărirea automată nu este disponibilă prin intermediul site-ului web public; aceasta poate fi disponibilă atunci când pachetul SCORM este implementat într-un sistem de gestionare a învățării (LMS) care acceptă urmărirea finalizării și a punctajului.

10.4. Remediere și îndrumarea cursanților

Cursanții care nu ating nota minimă de promovare ar trebui încurajați să revadă ecranele de e-learning, să recitească materialele, să efectueze din nou activitățile formative și să reflecteze asupra feedback-ului primit. Formatorii pot, de asemenea, să organizeze sesiuni scurte de sprijin sau să ofere exemple suplimentare, în special

atunci când programul este implementat cu personal sau grupuri de studenți care au cunoștințe anterioare limitate în domeniul ESG.

10.5. Dovada finalizării

Dovada finalizării ar trebui să demonstreze că cursantul a promovat evaluările obligatorii ale modului. În versiunea SCORM, aceasta poate fi generată de sistemul LMS local. În cazul utilizării pe site-ul web sau fără urmărire, instituțiile ar putea fi nevoite să colecteze dovezi de finalizare prin formulare locale, capturi de ecran, rezultate ale testelor exportate sau alte mecanisme definite de organizația care implementează programul.

56

10.6. Integritatea evaluării și responsabilitatea locală

În cazul în care resursele sunt implementate la nivel local, instituția gazdă este responsabilă de definirea modului în care va fi gestionată integritatea evaluării. Aceasta poate include autentificarea prin LMS, instrucțiuni clare pentru cursanți, limite privind numărul de încercări, rapoarte de finalizare și îndrumări privind utilizarea acceptabilă a materialelor de sprijin. Programul este conceput ca o resursă educațională deschisă, astfel încât instituțiile ar trebui să aleagă controale de evaluare proporționale cu utilizarea prevăzută. O campanie de sensibilizare a personalului poate necesita controale mai puțin stricte decât un parcurs recunoscut de micro-certificare.

10.7. Utilizarea rezultatelor evaluării pentru învățarea instituțională

Rezultatele evaluării pot oferi, de asemenea, informații utile cu privire la aspectele cu care cursanții se confruntă. Dacă mulți cursanți întâmpină dificultăți cu un modul sau un concept specific, instituția ar putea fi nevoită să furnizeze exemple suplimentare, să organizeze o sesiune de discuții, să clarifice terminologia sau să coreleze subiectul cu practica instituțională locală. Prin urmare, evaluarea ar trebui privită nu doar ca o cerință de finalizare, ci și ca un mecanism de feedback pentru îmbunătățirea implementării.

11. Recunoașterea, acordarea și portabilitatea micro-credențialelor SHIFT

Programul SHIFT este conceput pentru a sprijini recunoașterea formală sau instituțională a experiențelor de învățare scurte și evaluate în domeniul ESG în cadrul învățământului superior. Acesta cuprinde trei micro-certIFICATE tematice — **Mediu, Social și Guvernanță** — care pot fi oferite individual sau combinate în cadrul **programului** complet **de micro-certIFICATE SHIFT – ESG Impact Index**.

57

În conformitate cu abordarea europeană, o micro-certificare înregistrează rezultatele învățării obținute în urma unui volum redus de învățare care a fost evaluat pe baza unor criterii transparente și clar definite. Micro-certificările pot funcționa ca realizări de sine stătătoare sau pot fi combinate în parcursuri de învățare mai ample, cu condiția ca rezultatele învățării, volumul de muncă, nivelul, evaluarea și măsurile de asigurare a calității să fie clar documentate (Consiliul Uniunii Europene, 2022).

Forma de recunoaștere poate varia în funcție de cadrul de reglementare, procedurile academice și capacitatea instituțională a instituției de învățământ superior care o pune în aplicare. Prin urmare, recunoașterea ar trebui înțeleasă într-un sens mai larg decât eliberarea unei acreditări digitale europene. O instituție de învățământ superior poate recunoaște finalizarea cu succes a programului printr-o micro-acreditare instituțională, un certificat academic, un dosar de dezvoltare profesională continuă, o mențiune în foaia matricolă, o insignă digitală, o acreditare digitală europeană pentru învățare sau, acolo unde este permis, credite ECTS.

11.1. Microcredentiale oferite de instituțiile de învățământ superior

Programul SHIFT este conceput astfel încât instituțiile de învățământ superior să îl poată adopta ca o ofertă structurată de micro-certIFICATE pentru studenți, personal academic, cercetători, manageri și personal profesional sau administrativ. La nivel de proiect, programul este oferit în prezent de Universidad de Almería sub forma unui set de trei micro-certIFICATE — Mediu, Social și Guvernanță — care pot fi absolvite separat sau combinate în parcursul complet de învățare SHIFT ESG.

O instituție de învățământ superior care adoptă programul poate alege dintre mai multe modele de implementare:

- să ofere o micro-certificare de sine stătătoare în domeniul mediului, al aspectelor sociale sau al guvernanței;
- să ofere toate cele trei micro-certificări ca parcurs cumulativ;

- să recunoască finalizarea programului complet de 30 de ore ca un parcurs combinat de micro-certificări echivalent cu 1 credit ECTS, sub rezerva aprobării instituționale;
- să integreze module selectate într-un curs academic existent, într-un program de dezvoltare profesională sau într-o inițiativă de formare a personalului;
- să utilizeze programul complet ca ofertă extracurriculară, de educație continuă sau de învățare pe tot parcursul vieții; sau
- să încorporeze resursele într-o strategie instituțională mai amplă de consolidare a capacităților în domeniul ESG sau de sustenabilitate.

Modelul selectat ar trebui să reflecte publicul-țintă al instituției, reglementările academice, procedurile de asigurare a calității și forma de recunoaștere dorită. De exemplu, o instituție poate oferi micro-certificatul „Mediu” personalului responsabil cu facilitățile, achizițiile și sustenabilitatea, în timp ce micro-certificatul „Guvernanță” poate fi deosebit de relevant pentru echipele de conducere, comitetele de etică, unitățile de calitate, serviciile IT și departamentele de comunicare. Alternativ, o instituție de învățământ superior (IIS) poate oferi toate cele trei micro-certificate unui grup multidisciplinar, în scopul dezvoltării unei înțelegeri instituționale comune a ESG.

Înainte de lansarea ofertei, instituția de învățământ superior ar trebui să aprobe în mod oficial micro-certificatul prin intermediul structurii instituționale corespunzătoare. În funcție de instituție, acest lucru poate implica un consiliu de facultate sau de școală, un senat academic, un comitet de program, o unitate de învățare pe tot parcursul vieții, un birou de educație continuă, un departament de asigurare a calității sau un alt organism autorizat. Procesul de aprobare ar trebui să confirme:

- titlul și domeniul de aplicare al micro-certificatului;
- grupul țintă și condițiile de admitere;
- rezultatele învățării și orientarea către nivelul 6 al CEC;
- volumul de muncă estimat;
- formatul de desfășurare și perioada de implementare;
- cerințele de evaluare și promovare;
- organismul care acordă și eliberează certificatul;
- forma de recunoaștere;
- responsabilitățile privind asigurarea calității; și
- procedurile de înregistrare și verificare a finalizării.

Instituțiile nu trebuie neapărat să reproducă integral modelul de implementare al Universității din Almería. Acestea pot utiliza resursele SHIFT în cadrul propriilor sisteme instituționale, cu condiția să păstreze rezultatele esențiale ale învățării,

logica de evaluare și cerințele de finalizare atunci când acordă recunoașterea formală. Adaptările locale pot include traducerea, exemple specifice instituției, ateliere suplimentare, discuții moderate, studii de caz locale sau integrarea într-un sistem existent de gestionare a învățării.

În cazul în care o instituție de învățământ superior oferă domeniile tematice separat, fiecare micro-certificat ar trebui să identifice în mod clar modulele incluse și volumul de muncă corespunzător. În cazul în care cele trei micro-certificate „ ” sunt combinate, documentația ar trebui să explice faptul că acestea formează un parcurs cumulativ cu un volum total estimat de muncă de 30 de ore. Orice alocare formală de 1 credit ECTS rămâne supusă regulamentelor academice și procedurilor de aprobare ale instituției.

59

Informațiile destinate cursanților trebuie să fie transparente înainte de înscriere. Cel puțin, pagina cursului sau fișa informativă trebuie să menționeze:

- titlul acreditării;
- instituția care acordă acreditarea;
- modulele incluse;
- volumul de muncă preconizat;
- rezultatele învățării;
- limba și formatul de predare;
- metoda de evaluare;
- nota minimă de promovare;
- recunoașterea acordată la finalizare;
- dacă sunt disponibile credite ECTS; și
- eventualele cerințe tehnice, de verificare a identității sau privind datele.

Dosarul instituțional și certificatul rezultat ar trebui să identifice în mod clar organismele emitente și de acordare, rezultatele învățării, volumul de muncă, nivelul EQF, metoda de evaluare, cerințele de finalizare și măsurile de asigurare a calității. Aceste elemente susțin transparența, comparabilitatea și portabilitatea micro-certificatelor între instituții și sunt în concordanță cu recomandările europene privind proiectarea și recunoașterea micro-certificatelor (Consiliul Uniunii Europene, 2022).

Un proces practic de implementare la nivel instituțional poate urma, prin urmare, șase etape:

1. Selectarea ofertei: se decide dacă se va oferi o singură micro-calificare tematică, toate cele trei separat sau parcursul complet.
2. Aprobarea ofertei: validarea măsurilor academice, administrative și de asigurare a calității prin intermediul organismului instituțional relevant.

3. Configurarea livrării: încărcarea sau conectarea resurselor de învățare, definirea procedurilor de înscriere, stabilirea orarului și desemnarea personalului responsabil.
4. Comunicarea recunoașterii: explicați clar dacă cursanții vor primi un certificat instituțional, o mențiune în foaia matricolă, un certificat de dezvoltare profesională, o insignă digitală, credite ECTS sau o acreditare digitală europeană.
5. Verificați realizările: înregistrați finalizarea modulului și confirmați că cursantul a promovat toate evaluările necesare.
6. Eliberați și păstrați dovezile: acordați acreditarea, furnizați cursantului un dosar verificabil și păstrați în siguranță dovezile minime de finalizare necesare pentru asigurarea calității și verificarea ulterioară.

60

Această abordare permite instituțiilor de învățământ superior să utilizeze programul SHIFT ca o ofertă de învățare europeană gata de adoptare, menținând în același timp flexibilitatea necesară pentru contextele naționale, instituționale și profesionale.

11.2. Volumul de muncă și relația cu ECTS

Volumul de muncă estimat al cursantului pentru întregul program SHIFT este de 30 de ore. Acesta include interacțiunea cu resursele de învățare interactive, videoclipurile și materialele de lectură, finalizarea activităților de reflecție și a exercițiilor formative, pregătirea pentru evaluare și finalizarea celor zece teste ale modulelor. Prin urmare, volumul de muncă reprezintă timpul total de care se estimează că va avea nevoie un cursant mediu pentru a atinge rezultatele de învățare definite, și nu doar timpul petrecut accesând modulele online.

Programul complet constă din trei micro-certificate tematice care pot fi acumulate:

- MC1 – Mediu
- MC2 – Social
- MC3 – Guvernanță

Atunci când toate cele trei micro-certificări sunt finalizate, volumul de muncă combinat al acestora, de 30 de ore, corespunde unui credit ECTS, în conformitate cu intervalul european de volum de muncă aplicat în mod obișnuit, de 25–30 de ore pe credit ECTS. Acest lucru oferă instituțiilor de învățământ superior și cursanților un punct de referință clar pentru înțelegerea amplitudinii și a cerințelor academice ale programului.

Cu toate acestea, relația cu ECTS trebuie exprimată cu atenție. Programul a fost conceput cu un volum de muncă echivalent cu 1 credit ECTS, dar acordarea formală a creditului nu este automată. Creditele ECTS pot fi acordate numai de o instituție de învățământ superior autorizată, în conformitate cu cadrul național, reglementările

academice, procedurile de aprobare a programelor de studii și cerințele interne de asigurare a calității. Abordarea europeană privind micro-credențialele încurajează furnizorii să descrie volumul de muncă prin intermediul sistemului ECTS ori de câte ori este posibil, deoarece acest lucru sprijină transparența, comparabilitatea și recunoașterea între instituții și țări (Consiliul Uniunii Europene, 2022).

O instituție de învățământ superior care adoptă SHIFT poate, prin urmare, să utilizeze unul dintre următoarele modele de recunoaștere:

- să acorde în mod oficial 1 credit ECTS pentru finalizarea cu succes a întregului program;
- să recunoască programul ca activitate de învățare extracurriculară sau opțională, cu o sarcină de lucru echivalentă cu 1 credit ECTS;
- să integreze parcursul de 30 de ore într-un curs sau o unitate academică mai amplă;
- să recunoască finalizarea prin intermediul unei mențiuni în foaia matricolă, al unui supliment la diplomă, al unui certificat instituțional sau al unei acreditări digitale, fără a acorda în mod formal credite ECTS; sau
- să înregistreze programul ca activitate de dezvoltare profesională continuă pentru personal și cercetători.

61

În cazul în care programul este integrat într-un curs existent, instituția de învățământ superior ar trebui să stabilească modul în care rezultatele de învățare ale programului SHIFT contribuie la rezultatele generale ale cursului și la strategia de evaluare. Modulele pot fi utilizate ca învățare pregătitoare, conținut obligatoriu al cursului, studiu independent, activități de învățare mixtă sau resurse de sprijin pentru teme, seminarii și analize de caz instituționale. Creditele ar trebui acordate numai în cazul în care realizările cursantului sunt evaluate, iar volumul de muncă al programului este inclus în volumul de muncă aprobat al cursului sau al activității de învățare.

În cadrul consorțiului SHIFT, universitățile partenere — Universidad de Almería, Universitatea din Lodz, Universitatea Metropolitană din Belgrad și Universitatea Linnaeus — integrează programul în activitățile didactice și cursurile legate de sustenabilitate, ESG, management, cercetare, responsabilitate socială și alte domenii disciplinare relevante. Această integrare demonstrează transferabilitatea practică a programului în diferite sisteme de învățământ superior, modele instituționale și discipline academice.

Universitățile partenere pot utiliza resursele în moduri diferite, în funcție de contextele lor de predare. De exemplu, pot fi selectate module individuale pentru a completa un curs existent, în timp ce programul complet poate fi oferit ca învățare independentă structurată, în paralel cu activitățile din sala de clasă. Cadrele

didactice pot corela conținutul cu studii de caz locale, discuții de grup, sarcini de cercetare, provocări legate de sustenabilitatea campusului sau analiza politicilor instituționale. Acest lucru permite menținerea arhitecturii comune de învățare SHIFT, asigurându-se în același timp că programul rămâne relevant pentru programa de studii, cursanți și contextul instituțional.

Integrarea în procesul de predare existent consolidează, de asemenea, durabilitatea rezultatelor proiectului. În loc să fie utilizate doar în cadrul unui proiect-pilot de durată limitată, resursele pot deveni parte integrantă a cursurilor recurente, a ofertelor de dezvoltare profesională a personalului și a parcursurilor instituționale de învățare. Instituțiile de învățământ superior ar trebui să documenteze această integrare prin descrieri de cursuri, programe de studiu, înregistrări din sistemul de gestionare a învățării, date privind participarea și exemple de sarcini sau activități didactice. Astfel de dovezi pot demonstra utilizarea continuă, relevanța curriculară și adoptarea la nivel instituțional dincolo de perioada de finanțare a proiectului.

Cele trei micro-certificate tematice pot fi oferite și separat. În acest caz, fiecare certificat ar trebui să menționeze volumul de muncă estimat în ore. Cu excepția cazului în care instituția permite credite ECTS fracționate, nu ar trebui atribuită o valoare artificială a creditelor unui micro-certificat individual. În schimb, documentația cursantului ar trebui să explice că fiecare certificat tematic este o componentă cumulabilă a parcursului complet de 30 de ore și că finalizarea tuturor celor trei reprezintă un volum de muncă echivalent cu 1 credit ECTS.

Înainte de a acorda oficial credite, o instituție ar trebui să confirme:

- că volumul de muncă de 30 de ore este în concordanță cu politica instituțională privind creditele ECTS;
- că rezultatele învățării sunt adecvate nivelului academic relevant;
- că finalizarea cu succes este verificată prin evaluare;
- că programul a fost aprobat de organismul academic sau de asigurare a calității competent; și
- că creditul este înregistrat în mod transparent în documentația instituțională a cursantului.

Această abordare păstrează autonomia academică, oferind în același timp instituțiilor de învățământ superior o bază practică și transparentă pentru integrarea, recunoașterea și, eventual, creditarea programului SHIFT.

11.3. Opțiuni de recunoaștere instituțională

Recunoașterea poate lua diferite forme, în funcție de statutul cursantului și de contextul în care este implementat programul.

Pentru studenții înscriși, o instituție de învățământ superior poate recunoaște programul complet ca activitate de învățare opțională sau extracurriculară, îl poate include într-o foaie matricolă sau într-un supliment la diplomă, acolo unde este permis, poate acorda 1 credit ECTS sau îl poate accepta ca parte a unui curs sau a unui parcurs de învățare mai amplu legat de sustenabilitate. Orice integrare într-un program de studii ar trebui să se bazeze pe o decizie academică care să confirme relevanța și alinierea rezultatelor învățării.

Pentru personal, cercetători și conducători instituționali, finalizarea programului poate fi recunoscută ca dezvoltare profesională continuă, înregistrată într-un registru instituțional de formare, inclusă într-un portofoliu de dezvoltare profesională sau luată în considerare în cadrul proceselor interne de dezvoltare a competențelor.

63

Recunoașterea de către o altă instituție rămâne supusă politicilor instituției gazdă. Microcredentialele SHIFT sunt concepute pentru a facilita astfel de decizii, oferind informații transparente cu privire la rezultatele învățării, nivel, volum de muncă, evaluare și asigurarea calității. Cu toate acestea, ele nu conferă automat dreptul la credite academice sau la admitere. Recomandarea Consiliului încurajează dezvoltarea procedurilor de recunoaștere a microcredentialelor, respectând în același timp autonomia națională și instituțională (Consiliul Uniunii Europene, 2022).

11.4. Dovezi privind finalizarea și evaluarea

O micro-certificare ar trebui să ateste realizările demonstrate, mai degrabă decât simpla prezență. Cursanții trebuie să finalizeze cu succes modulele incluse în parcursul relevant și să obțină cel puțin **50 % la fiecare evaluare obligatorie a modulelor**.

Instituția de implementare ar trebui să păstreze înregistrări fiabile privind:

- identitatea cursantului;
- modulele finalizate;
- rezultatele evaluărilor;
- datele de finalizare;
- rezultatele de învățare aplicabile și volumul de muncă; și
- versiunea și limba resurselor de învățare utilizate.

În cazul în care o instituție de învățământ superior eliberează o singură micro-certificare tematică, dovezile trebuie să acopere toate modulele aparținând aceluși domeniu. Acordarea certificării pentru programul complet și orice recunoaștere asociată de 1 ECTS necesită finalizarea cu succes a tuturor celor zece module.

11.5. Formate de acreditare

Instituțiile pot elibera recunoașterea în formatul cel mai potrivit pentru sistemele lor, cu condiția ca informațiile să fie exacte, verificabile și suficient de detaliate.

Formatele posibile includ:

- un certificat instituțional;
- o foaie matricolă sau o mențiune în dosarul academic;
- un certificat de dezvoltare profesională continuă;
- o insignă digitală securizată;
- o acreditare instituțională semnată digital; sau
- o acreditare digitală europeană pentru învățare.

64

Certificatul trebuie să precizeze în mod clar dacă recunoaște o micro-certificare tematică sau programul complet. De asemenea, acesta trebuie să includă identitatea cursantului, titlul certificatului, organismul care îl eliberează, data eliberării, rezultatele învățării, volumul de muncă, nivelul, metoda de evaluare și baza de asigurare a calității.

11.6. Certificatele digitale europene de învățare

O acreditare digitală europeană pentru învățare reprezintă unul dintre formatele tehnice posibile pentru eliberarea unei micro-acreditări SHIFT; aceasta nu este singura formă valabilă de recunoaștere. Acreditările digitale europene (EDC) sunt înregistrări digitale verificabile care pot descrie micro-acreditări, certificate, calificări și alte realizări de învățare. Acestea pot conține informații structurate despre emitent, cursant, activitatea de învățare, evaluare, volumul de muncă și rezultate, iar autenticitatea lor poate fi verificată electronic (Europass, 2026).

În cadrul implementării centrale a programului SHIFT, **Universitatea din Almería** poate elibera o EDC cursanților care finalizează cu succes întregul program și îndeplinesc cerințele aplicabile privind verificarea și datele. Alte instituții de învățământ superior care adoptă resursele pot elibera propriile acreditări — inclusiv EDC-uri — în cazul în care dețin autoritatea instituțională și capacitatea tehnică necesare.

Utilizarea unui EDC poate spori portabilitatea și poate facilita stocarea și partajarea în condiții de siguranță prin intermediul Europass sau al unui alt portofel compatibil. Cu toate acestea, formatul digital nu determină în sine recunoașterea academică sau alocarea de credite ECTS. Acestea depind de conținutul, calitatea și evaluarea care stau la baza micro-certificatului, precum și de decizia instituției care îl recunoaște.

11.7. Procesul instituțional recomandat de acordare

O instituție de învățământ superior care dorește să ofere și să recunoască micro-certIFICATELE SHIFT trebuie:

- să aprobe oferta de învățare și măsurile de asigurare a calității aferente;
- să stabilească dacă va oferi micro-certificări individuale, parcursul complet sau ambele;
- să confirme volumul de muncă și dacă programul complet poate corespunde oficial la 1 credit ECTS;
- să definească grupurile-țintă, procedurile de înscriere și de verificare a identității;
- să desfășoare modulele și să înregistreze rezultatele evaluării;
- să verifice dacă cursantul a îndeplinit toate cerințele de finalizare;
- să elibereze acreditarea în formatul instituțional sau digital aprobat; și
- să păstreze dovezile minime necesare pentru verificare, revizuire și asigurarea calității.

65

Datele cu caracter personal colectate în scopul acordării certificării ar trebui să se limiteze la ceea ce este necesar. Cursanții ar trebui să fie informați cu privire la datele colectate, scopul acestora, accesul la ele, păstrarea lor și drepturile care li se aplică. În cazul în care dovezile de finalizare sunt transferate între o instituție de învățământ superior care implementează programul și o instituție separată care acordă certificarea, ar trebui stabilite proceduri sigure și responsabilități clar definite.

12. Accesul tehnic, utilizarea SCORM și integrarea LMS

Programul de micro-certificări SHIFT este conceput pentru a sprijini două modele principale de acces:

1. **Autoînvățarea independentă prin intermediul site-ului web SHIFT**, utilizând resursele online disponibile în mod deschis; și
2. **Implementarea instituțională de către o instituție de învățământ superior**, utilizând pachete SCORM descărcabile sau linkuri HTML directe în cadrul propriului mediu de învățare digital.

66

Modelul cel mai adecvat depinde de faptul dacă cursanții au nevoie doar de acces liber sau dacă instituția are nevoie de gestionarea înscrierilor, urmărirea progresului, înregistrări de evaluare, sprijin pentru cursanți și recunoaștere formală.

Jocul de conștientizare ESG al universității este o resursă online complementară. Acesta poate fi utilizat înainte, în timpul sau după programul de micro-certificări pentru a sprijini implicarea și discuțiile. Jocul este accesat online și nu este distribuit sub formă de pachet SCORM.

12.1. Acces independent prin intermediul site-ului web SHIFT

Cursanții pot accesa programul direct prin intermediul site-ului web SHIFT fără a crea un cont sau a se înregistra pentru utilizare generală. Acest model de acces deschis este potrivit în special pentru:

- cursanților independenți;
- studenților care explorează subiecte ESG în afara unui curs formal;
- personalul care urmează programe informale de dezvoltare profesională;
- activități de sensibilizare și diseminare; și
- instituțiile care doresc să examineze resursele înainte de a decide asupra implementării la nivel local.

Cursanții ar trebui să înceapă prin a analiza structura programului, alegând fie o micro-certificare tematică, fie parcursul complet, și urmând modulele în ordinea recomandată. Deși resursele pot fi accesate în mod flexibil, parcurgerea secvențială a modulelor ajută la menținerea continuității între concepte, activități și evaluări.

Accesul deschis la site-ul web nu asigură, în mod normal, înscrierea instituțională, urmărirea automată a progresului sau un dosar central al cursantului. Prin urmare, cursanții ar trebui să țină propriul registru cu privire la:

- modulele începute și finalizate;

- datele și rezultatele evaluărilor;
- capturi de ecran relevante sau confirmări de finalizare;
- notițe din activitățile de reflecție; și
- orice dovezi solicitate pentru recunoașterea ulterioară.

În cazul în care finalizarea are ca scop obținerea unei micro-certificări, a unei recunoașteri ECTS, a unui dosar de dezvoltare profesională sau a unei Certificări Digitale Europene, cursanții trebuie să verifice procedura aplicabilă înainte de a începe. Accesarea resurselor în mod independent nu garantează automat recunoașterea formală. Este posibil ca cursantul să trebuiască să se înregistreze separat la instituția care acordă certificarea, să prezinte dovezi de finalizare sau să urmeze o procedură aprobată de evaluare și verificare a identității.

67

12.2. Selectarea unui model instituțional de implementare

Înainte de implementarea programului, o instituție de învățământ superior ar trebui să stabilească modul în care vor fi utilizate resursele și ce dovezi trebuie să colecteze. Principalele opțiuni tehnice sunt:

Accesul la site-ul web public: cursanții utilizează resursele direct pe site-ul web SHIFT. Această opțiune necesită o pregătire tehnică minimă, dar oferă posibilități limitate de monitorizare instituțională.

Implementarea LMS bazată pe SCORM: instituția importă pachetele în propriul sistem de gestionare a învățării (LMS). Acesta este modelul preferat atunci când sunt necesare înscrierea, monitorizarea finalizării, înregistrările de evaluare sau raportarea instituțională.

Implementarea prin link HTML: instituția partajează sau încorporează linkuri directe către resurse fără a importa un pachet SCORM. Această opțiune oferă flexibilitate, dar, în general, asigură un nivel mai redus de monitorizare și control.

Este posibil și un model mixt. De exemplu, o instituție poate găzdui modulele în propriul LMS, poate utiliza Jocul de conștientizare printr-un link extern și poate adăuga forumuri de discuții locale, sarcini, studii de caz sau formulare de evaluare.

Modelul selectat ar trebui să fie aliniat la mecanismele de recunoaștere prevăzute. O activitate scurtă de sensibilizare poate necesita doar un link HTML, în timp ce o micro-credențială recunoscută oficial necesită, de obicei, o identificare mai riguroasă a cursantului, dovezi de evaluare, păstrarea înregistrărilor și asigurarea calității.

12.3. Pachete SCORM descărcabile

Instituțiile de învățământ superior pot descărca pachetele SCORM disponibile și le pot importa într-un LMS compatibil. SCORM permite resurselor de e-learning pachetizate să comunice informații selectate către platforma gazdă, cum ar fi starea

de lansare, finalizarea, punctajul de evaluare sau statutul de promovare/eșec. Datele exacte disponibile depind atât de configurația pachetului, cât și de LMS.

Înainte de implementare, echipa tehnică a instituției ar trebui:

- să confirme care standard sau versiune SCORM este acceptată de sistemul LMS;
- să verifice manifestul pachetului și cerințele de import;
- să importe fiecare pachet într-un mediu de testare sau de pregătire;
- să verifice dacă modulul se lansează corect;
- să testeze navigarea, marcarea cu semne de carte și comportamentul de reluare;
- să confirme modul în care este înregistrată starea de finalizare;
- să verifice dacă sunt transmise punctajele de evaluare și rezultatele de promovare/eșec;
- verificați modul în care sunt gestionate încercările repetate;
- testați raportarea și exportul datelor; și
- verificați funcționalitatea pe diferite browsere și dispozitive.

68

Instituțiile nu trebuie să presupună că importul reușit înseamnă că toate funcțiile de urmărire funcționează corect. Un pachet se poate deschide în mod normal, dar poate eșua în transmiterea notelor, a stării de finalizare sau a progresului cursantului. Testarea ar trebui, prin urmare, să includă cel puțin un parcurs complet al cursantului, de la înscriere și prima lansare până la evaluarea finală și generarea raportului.

Administratorul LMS ar trebui, de asemenea, să verifice dacă finalizarea se bazează pe:

- vizualizarea tuturor ecranelor obligatorii;
- atingerea unui procent definit al modulului;
- finalizarea evaluării finale;
- obținerea notei minime de promovare;
- obținerea statutului SCORM „finalizat” sau „promovat”; sau
- o combinație a acestor condiții.

Regulile instituționale ar trebui să corespundă cerințelor academice de finalizare ale programului. Un statut tehnic de finalizare nu ar trebui să înlocuiască verificarea faptului că cursantul a promovat toate evaluările necesare.

12.4. Configurarea LMS și responsabilitățile instituționale

Atunci când programul este implementat prin intermediul unui LMS instituțional, instituția de învățământ superior devine responsabilă pentru mediul de învățare local și procedurile asociate. Aceasta include:

- înscrierea cursantului și crearea contului;
- autentificarea și verificarea identității;
- datele de disponibilitate a cursurilor;
- permisiunile de acces;
- urmărirea progresului și evaluarea;
- comunicarea cu cursanții;
- asistență tehnică;
- protecția datelor;
- setări de accesibilitate;
- păstrarea dovezilor de finalizare; și
- exportul sau transferul înregistrărilor pentru eliberarea certificatelor.

69

Instituția ar trebui să atribuie responsabilități clare înainte de lansare. Cel puțin, echipa de implementare ar trebui să identifice:

- un coordonator academic sau pedagogic;
- un administrator LMS sau tehnic;
- o persoană de contact pentru asistența cursanților;
- o persoană responsabilă cu verificarea finalizării; și
- unitatea autorizată să elibereze sau să solicite recunoașterea.

În cazul în care programul este integrat într-un curs existent, secțiunea LMS ar trebui să precizeze clar care activități aparțin programului SHIFT, care sunt adăugate la nivel local și care sunt obligatorii pentru evaluare sau recunoaștere.

12.5. Utilizarea legăturilor HTML

Linkurile HTML pot fi utilizate în cazul în care o instituție dorește să ofere acces direct fără a importa pachete SCORM. Această opțiune poate fi potrivită pentru:

- campanii de sensibilizare;
- ateliere de scurtă durată;
- pagini cu resurse pentru personal sau studenți;
- pregătirea orelor de curs;
- materiale suplimentare pentru cursuri;
- studiu individual deschis; sau
- instituții fără un LMS compatibil cu SCORM.

Linkurile pot fi incluse într-un LMS, pe un site web, pe intranet, într-un manual digital, într-un e-mail sau într-un spațiu virtual de învățare. Instituția ar trebui să verifice dacă fiecare link deschide modulul și versiunea lingvistică corectă și dacă cursanții înțeleg că părăsesc platforma instituțională.

Accesul bazat pe HTML nu transmite, de obicei, informații detaliate despre activitatea cursantului către instituția de învățământ superior. Dacă este necesară o dovadă a finalizării, instituția ar trebui să stabilească un mecanism suplimentar, cum ar fi:

- un formular local de finalizare;
- depunerea dovezilor de evaluare;
- o temă în cadrul sistemului LMS;
- un test instituțional;
- o declarație a cursantului;
- un portofoliu digital;
- un proces de verificare de către formator; sau
- o evaluare finală supravegheată la nivel local.

70

Aceste proceduri suplimentare ar trebui să fie proporționale cu recunoașterea acordată. Activitățile informale de sensibilizare pot să nu necesite o monitorizare formală, în timp ce o ofertă care conferă credite ECTS sau o calificare necesită dovezi fiabile ale realizărilor.

12.6. Cerințe privind browserul, dispozitivul și conectivitatea

Resursele sunt destinate utilizării prin intermediul unor browsere web moderne și pe dispozitive digitale utilizate în mod obișnuit. Pentru o experiență cât mai fiabilă, cursanții ar trebui să utilizeze:

- o versiune actualizată a Chrome, Edge, Firefox sau Safari;
- o conexiune stabilă la internet;
- JavaScript și cookie-uri activate, acolo unde este necesar;
- difuzoare sau căști pentru conținut audiovizual;
- un ecran suficient de mare pentru o citire și o interacțiune confortabile; și
- timp suficient pentru a finaliza activitățile fără întreruperi.

Deși accesul de pe dispozitive mobile este posibil, se recomandă utilizarea laptopurilor, a computerelor desktop sau a tabletelor mai mari pentru modulele care conțin text detaliat, activități interactive sau evaluări. Cursanții care utilizează dispozitive partajate sau publice ar trebui să evite salvarea datelor de autentificare personale și să se deconecteze de la sistemele instituționale după utilizare.

În cazul în care lățimea de bandă este limitată, cursanții ar trebui informați că videoclipurile și resursele externe pot necesita un timp de încărcare suplimentar. Instituțiile pot lua în considerare furnizarea accesului prin sălile de calculatoare din campus, biblioteci sau alte facilități sprijinite.

12.7. Testarea tehnică înainte de lansare

Înainte de a pune programul la dispoziția cursanților, instituția ar trebui să efectueze teste tehnice și de utilizare structurate. Testul ar trebui să includă cel puțin:

1. Importarea sau deschiderea fiecărui modul în mediul de livrare prevăzut.
2. Confirmarea afișării titlului, limbii și versiunii corecte.
3. Verificați toate ecranele, meniurile, butoanele și elementele de navigare.
4. Testați videoclipurile, sunetul, animațiile, linkurile externe și fișierele descărcabile.
5. Confirmați că subtitrările, transcrierile și formatele alternative funcționează acolo unde sunt furnizate.
6. Verificați dacă cursanții pot ieși dintr-un modul și îl pot relua acolo unde această funcționalitate este prevăzută.
7. Finalizați fiecare evaluare folosind un cont de testare.
8. Confirmați transmiterea punctajului, statutul de promovare/eșec și raportarea finalizării.
9. Testați încercările de evaluare nereușite și repetate.
10. Examinați cursul pe diferite browsere și dispozitive.
11. Verificați instrucțiunile destinate cursanților și informațiile de contact pentru asistență.
12. Confirmați modul în care vor fi înregistrate și rezolvate incidentele tehnice.

În mod ideal, testarea ar trebui să implice atât personalul tehnic, cât și un număr mic de cursanți reprezentativi. Un pachet poate funcționa din punct de vedere tehnic, dar poate prezenta totuși probleme de utilizare, cum ar fi o navigare neclară, text de dimensiuni mici, blocarea neașteptată a ferestrelor pop-up sau confuzie cu privire la modul de revenire la LMS.

12.8. Urmărirea progresului, evaluării și finalizării

Modalitățile de urmărire diferă în funcție de modelul de acces.

Model de acces	Capacități tipice de urmărire	Utilizare recomandată
Site-ul web SHIFT	Urmărire instituțională automată limitată sau inexistentă	Autoînvățare deschisă, conștientizare și revizuire

Model de acces	Capacități tipice de urmărire	Utilizare recomandată
SCORM în LMS-ul instituțional	Urmărirea potențială a lansării, progresului, finalizării și scorurilor	Formare formală, raportare și recunoaștere
Linkuri HTML directe	De obicei limitate, cu excepția cazului în care sunt completate la nivel local	Partajarea resurselor, atelierele și predarea mixtă

Pentru recunoașterea formală, instituția ar trebui să definească care sistem constituie înregistrarea oficială a finalizării. Datele din sistemul de gestionare a învățării (LMS) pot fi suficiente în cazul în care identitatea cursantului, finalizarea modulelor și notele sunt înregistrate în mod fiabil. În cazul în care urmărirea este incompletă, instituția de învățământ superior ar trebui să combine înregistrările tehnice cu dovezi suplimentare.

Instituțiile ar trebui să păstreze numai datele necesare pentru a demonstra realizările și pentru a-și îndeplini obligațiile de asigurare a calității. Dovezile de absolvire ar trebui stocate în siguranță și să rămână accesibile pe perioada prevăzută de politica instituțională sau de procesul de eliberare a diplomelor.

12.9. Accesibilitate și acces incluziv

Instituțiile ar trebui să analizeze experiența de învățare din perspectiva accesibilității înainte de lansare. Implementarea la nivel local ar trebui să ia în considerare:

- navigarea cu ajutorul tastaturii;
- compatibilitatea cu tehnologiile de asistență;
- lizibilitatea textului și funcția de mărire;
- contrastul culorilor;
- subtitrări și transcrieri;
- text și formate alternative;
- limite de timp în cadrul evaluărilor;
- materiale descărcabile; și
- adaptări rezonabile pentru cursanții cu dizabilități.

În cazul în care se identifică o limitare tehnică sau de accesibilitate, instituția ar trebui să ofere o cale alternativă care să asigure aceleași rezultate ale învățării și același standard de evaluare. Adaptările de accesibilitate nu ar trebui să reducă cerințele academice ale programului.

12.10. Îndrumare tehnică pentru cursanți

Înainte de începerea programului, cursanții ar trebui să primească o scurtă orientare tehnică care să explice:

- unde și cum se poate accesa programul;
- dacă este necesară autentificarea;
- ce browser și ce dispozitiv sunt recomandate;
- cum să parcurgă modulele;
- dacă progresul este salvat automat;
- cum se efectuează evaluările;
- care este nota minimă de promovare;
- cum se înregistrează finalizarea;
- ce dovezi trebuie păstrate;
- ce trebuie să facă dacă un link, un videoclip sau o activitate nu funcționează; și
- pe cine să contacteze pentru asistență tehnică sau academică.

73

Cursanții ar trebui, de asemenea, să fie sfătuiți să nu deschidă același modul SCORM simultan în mai multe file ale browserului sau pe mai multe dispozitive, deoarece acest lucru poate interfera cu marcarea paginilor sau cu transmiterea punctajului.

12.11. Depanare și asistență

Instituțiile ar trebui să stabilească un proces simplu de asistență înainte de deschiderea înscrierilor. Problemele frecvente pot include ferestre pop-up blocate, sesiuni expirate, browsere neacceptate, sunet lipsă, linkuri externe care se deschid incorect, transmiterea incompletă a scorurilor sau pierderea conexiunii în timpul evaluării.

Persoana de contact pentru asistență ar trebui să solicite suficiente informații pentru a investiga problema, inclusiv:

- numele sau identificatorul cursantului;
- titlul modulului;
- data și ora aproximativă;
- dispozitivul și browserul utilizate;
- descrierea problemei;
- captură de ecran sau mesaj de eroare; și
- dacă cursantul utiliza site-ul web SHIFT, un link HTML sau un LMS instituțional.

În cazul în care o evaluare sau o înregistrare de finalizare ar fi putut fi afectată, instituția ar trebui să verifice jurnalele LMS înainte de a-i cere cursantului să repete activitatea.

12.12. Lista de verificare recomandată pentru implementare

Înainte de lansare, instituția de învățământ superior ar trebui să confirme că:

- o a fost selectat modelul de acces;
- o modulele și versiunile lingvistice au fost verificate;
- o pachetele SCORM sau linkurile HTML au fost testate;
- o au fost configurate regulile de finalizare și evaluare;
- o cerințele de autentificare a cursanților sunt clare;
- o au fost atribuite responsabilitățile de asistență;
- o accesibilitatea a fost verificată;
- o sunt disponibile informații privind protecția datelor;
- o au fost definite cerințele de recunoaștere și de atestare;
- o cursanții au primit instrucțiuni tehnice; și
- o există un proces de urgență în caz de defecțiuni tehnice.

74

Respectarea acestor pași contribuie la asigurarea faptului că sprijinul tehnic facilitează învățarea, în loc să o împiedice. De asemenea, aceasta permite instituțiilor de învățământ superior să implementeze programul SHIFT într-un mod fiabil, trasabil și adecvat pentru învățarea deschisă, dezvoltarea profesională sau recunoașterea formală a micro-certificatelor.

13. Accesibilitate, incluziune și implementare multilingvă

Programul este conceput pentru a fi deschis, flexibil și multilingv. Accesibilitatea și incluziunea nu sunt aspecte secundare; ele fac parte din logica programului. Învățarea ESG ar trebui să fie accesibilă unei diversități de cursanți, inclusiv studenților și personalului cu nevoi, programe, locații geografice, medii lingvistice și competențe digitale diferite.

75

13.1. Proiectarea inclusivă a procesului de învățare

Resursele combină elemente vizuale, auditive, bazate pe lectură și interactive. Această varietate susține diferite preferințe de învățare și permite instituțiilor să adapteze facilitarea în funcție de nevoile cursanților. Formatorii ar trebui să evite să presupună că toți cursanții au aceleași cunoștințe prealabile despre ESG, același nivel de încredere digitală sau aceeași experiență instituțională.

13.2. Recomandări privind accesibilitatea pentru instituțiile de învățământ superior

- Furnizați instrucțiuni clare de acces înainte ca cursanții să înceapă.
- Oferiți formate alternative acolo unde este posibil, cum ar fi transcrieri, subtitrări, documente lizibile sau instrucțiuni bazate pe text.
- Asigurați-vă că videoclipurile includ subtitrări sau rezumate scrise ori de câte ori este posibil.
- Verificați contrastul culorilor, lizibilitatea și navigarea cu tastatura în mediul local de implementare.
- Permiteți o flexibilitate rezonabilă în ceea ce privește termenele limită pentru cursanții care au nevoie de mai mult timp din cauza problemelor de accesibilitate, a muncii, a îngrijirii altor persoane sau a altor constrângeri justificate.
- Folosiți un limbaj incluziv în comunicările locale și evitați exemplele care întăresc stereotipurile sau excluderea.
- Colectați feedback de la cursanți din medii diverse pentru a identifica problemele legate de utilizare și accesibilitate.

13.3. Utilizarea multilingvă

Programul este disponibil în engleză, spaniolă, portugheză, germană, sârbă, română, suedeză și poloneză. Disponibilitatea multilingvă susține o adoptare mai largă la nivel european și reduce barierele lingvistice. Instituțiile ar trebui să verifice versiunea lingvistică relevantă înainte de implementare și, atunci când este necesar,

să adapteze îndrumările locale, instrucțiunile de înscriere și comunicările de sprijin la limba cursanților.

13.4. Atragerea grupurilor subreprezentate

Instituțiile de învățământ superior ar trebui să analizeze modul în care programul poate ajunge la cursanții care sunt mai puțin susceptibili să participe la activități legate de sustenabilitate sau ESG. Aceștia pot include studenți din comunități subreprezentate, personalul cu roluri operaționale, cursanții cu normă parțială, cursanții internaționali, persoanele cu dizabilități, cursanții cu responsabilități de îngrijire și persoanele care lucrează în afara campusurilor centrale. Implementarea ar trebui să evite limitarea participării la publicul deja implicat în domeniul sustenabilității.

76

14. Modele de implementare pentru instituțiile de învățământ superior și formatori

Programul de micro-certificări SHIFT a fost conceput ca o **ofertă de consolidare a capacităților transferabilă, scalabilă și adaptabilă la nivel instituțional**, mai degrabă decât ca o activitate de formare punctuală. Arhitectura sa modulară, formatul educațional deschis, orientarea către nivelul 6 al CEC, cadrul de evaluare și relația cu ECTS și recunoașterea digitală permit instituțiilor de învățământ superior să adopte programul la diferite niveluri de ambiție și maturitate.

77

Implementarea poate varia de la autoînvățare deschisă și activități de sensibilizare țintite până la integrarea în programe de studii formale, sisteme de dezvoltare a personalului, strategii instituționale ESG și parcursuri recunoscute de micro-certificări. Aceste modele pot fi utilizate independent, combinate sau introduse progresiv. O abordare etapizată permite instituțiilor să testeze programul cu un grup limitat de participanți, să evalueze relevanța și performanța tehnică și, ulterior, să îl extindă la alte facultăți, departamente, campusuri sau grupuri de părți interesate.

Alegerea modelului de implementare ar trebui să se bazeze pe:

- prioritățile ESG ale instituției și lacunele de competențe identificate;
- grupurile țintă de cursanți;
- nivelul dorit de recunoaștere academică sau profesională;
- capacitatea tehnică și de facilitare disponibilă;
- cerințele instituționale privind asigurarea calității;
- relația cu procesele mai ample de evaluare și certificare ESG; și
- potențialul de utilizare continuă după implementarea inițială.

Programul generează cea mai mare valoare atunci când implementarea sa este corelată cu obiective instituționale mai ample, precum strategiile de sustenabilitate, planurile de dezvoltare a personalului, inovarea curriculară, îmbunătățirea calității, cercetarea responsabilă, implicarea studenților sau pregătirea pentru evaluarea și certificarea ESG.

14.1. Învățare deschisă, la ritmul propriu

Cursanții pot finaliza programul în mod independent prin intermediul site-ului web SHIFT sau al unui sistem instituțional de gestionare a învățării. Acest model oferă un punct de acces cu bariere reduse și permite instituțiilor să ajungă la un public numeros și divers, fără a necesita o facilitare extinsă.

Este deosebit de potrivit pentru învățarea pe tot parcursul vieții, implicarea absolvenților, cursanții dispersați geografic, dezvoltarea profesională și instituțiile care doresc să promoveze cunoștințele ESG dincolo de programele formale. De asemenea, poate servi ca o cale inițială de valorificare, permițând instituțiilor să disemineze și să testeze resursele înainte de a se angaja într-o ofertă recunoscută oficial.

Pentru a maximiza rata de finalizare și impactul, instituțiile ar trebui să ofere o orientare clară, un program de învățare recomandat, informații privind evaluarea și date de contact pentru asistență tehnică. Acolo unde este posibil, ar trebui adăugate mementouri automate, comunicări privind progresul și oportunități opționale de discuție. Accesul liber poate genera, în sine, conștientizare, dar o structură de sprijin discretă sporește probabilitatea ca cursanții să finalizeze programul și să pună în practică cunoștințele dobândite.

14.2. Integrarea în cursurile academice existente

Modulele SHIFT pot fi integrate în cursuri de licență, masterat sau doctorat în domenii precum sustenabilitatea, managementul, educația, politicile publice, studiile de mediu, științele sociale, transformarea digitală, guvernanta, etica, calitatea instituțională și metodele de cercetare.

Modulele pot funcționa ca:

- învățare pregătitoare înaintea prelegerilor sau seminariilor;
- activități de studiu independent;
- obiecte de învățare digitale structurate;
- conținut de sprijin pentru teme sau proiecte;
- pregătire pentru studii de caz;
- materiale pentru discuții în clasă; sau
- componente de evaluare în cadrul unui curs mai amplu.

Profesorii ar trebui să coreleze rezultatele de învățare SHIFT selectate cu rezultatele de învățare, volumul de muncă și strategia de evaluare ale cursului gazdă. Sarcinile locale pot solicita cursanților să analizeze o politică instituțională, să evalueze o provocare ESG, să propună o măsură de îmbunătățire sau să compare practicile universitare.

Integrarea curriculară este un mecanism de sustenabilitate deosebit de puternic, deoarece transformă resursele din rezultate temporare ale proiectului în practici didactice recurente. Odată incluse în descrierile cursurilor, în programele de studiu sau în mediile LMS, modulele pot fi reutilizate cu promoțiile succesive, actualizate prin procesele normale de revizuire a curriculumului și adaptate la diferite contexte disciplinare.

14.3. Oferta de micro-certificate independente

O instituție de învățământ superior poate adopta una sau mai multe parcursuri tematice SHIFT ca micro-certificate recunoscute oficial. Instituția poate oferi:

- MC1 – Mediu;
- MC2 – Social;
- MC3 – Guvernanță; sau
- traiectul complet cumulabil, care cuprinde toate cele trei micro-certificări.

Acest model poziționează programul ca o ofertă instituțională de învățare vizibilă, mai degrabă decât ca un conținut suplimentar. Acesta poate fi livrat prin intermediul unei unități de învățare pe tot parcursul vieții, al unui birou de educație continuă, al unui departament academic, al unui centru de sustenabilitate sau al unei structuri de dezvoltare profesională.

Instituția ar trebui să aprobe în mod oficial denumirea, rezultatele învățării, volumul de muncă, nivelul EQF, modalitățile de evaluare, formatul de recunoaștere și procedurile de asigurare a calității. Parcursul complet de 30 de ore poate fi recunoscut ca echivalent cu 1 credit ECTS, în cazul în care reglementările instituționale permit acest lucru.

O ofertă de micro-certificări aprobată oficial sporește potențialul de valorificare al programului, permițând desfășurarea repetată a acestuia, recrutarea dincolo de granițele instituției, includerea în cataloagele de educație continuă și o eventuală colaborare cu alte instituții de învățământ superior, organisme profesionale sau părți interesate din sectorul public.

14.4. Dezvoltarea personalului și formarea profesională instituțională

Programul poate fi integrat în sistemele de dezvoltare a personalului academic, administrativ, tehnic și de conducere. Structura sa multidisciplinară este relevantă pentru personalul care lucrează în domeniul operațiunilor din campus, achiziții, resurse umane, servicii pentru studenți, sprijin pentru cercetare, IT, comunicare, asigurarea calității, guvernanță și conducere instituțională.

Instituțiile pot alocă module în funcție de rolul profesional sau pot crea grupe multidisciplinare. De exemplu, echipele responsabile de facilități și achiziții pot

acorda prioritate micro-certificării din domeniul „Mediu”, în timp ce serviciile pentru studenți și departamentul de resurse umane se pot concentra pe domeniul „Social”. Funcțiile de conducere, IT, etică, calitate și comunicare pot acorda prioritate domeniului „Guvernanță”.

Învățarea în ritm propriu ar trebui, în mod ideal, să fie completată de sesiuni facilitate în care participanții examinează modul în care ESG se aplică propriului lor departament. Aceste sesiuni pot genera rezultate concrete, cum ar fi:

- priorități de îmbunătățire la nivel de departament;
- modificări propuse ale politicilor sau procedurilor;
- cerințe privind dovezile pentru raportarea ESG;
- planuri de acțiune interdepartamentale;
- recomandări pentru conducerea instituțională; sau
- identificarea nevoilor de formare.

80

Acest model consolidează impactul instituțional, deoarece învățarea este legată direct de practica la locul de muncă, în loc să rămână la nivelul dobândirii de cunoștințe individuale.

14.5. Program interdepartamental de consolidare a capacităților în domeniul ESG

Programul complet poate fi implementat ca o inițiativă la nivel instituțional, implicând participanți din diferite unități academice și operaționale. Acest model este deosebit de valoros în cazul în care instituția de învățământ superior elaborează o strategie ESG, efectuează o evaluare instituțională, dezvoltă un plan de acțiune sau urmărește obținerea unei certificări.

Un grup interdepartamental contribuie la stabilirea unui vocabular comun și reduce interpretările fragmentate ale responsabilităților ESG. De asemenea, le permite cursanților să înțeleagă modul în care deciziile luate într-o unitate pot afecta rezultatele din alte părți. De exemplu, achizițiile durabile pot necesita cooperarea între departamentele de finanțe, achiziții, facilități, departamentele academice și furnizorii externi, în timp ce pregătirea digitală poate implica conducerea, departamentul IT, protecția datelor, personalul didactic și serviciile pentru studenți.

Programul poate culmina cu un atelier instituțional în cadrul căruia participanții identifică domeniile prioritare, actorii responsabili, sursele de dovezi și acțiunile posibile. Acest lucru creează o legătură directă între dezvoltarea competențelor și îmbunătățirea organizațională.

14.6. Parcurs mixt și facilitat

Un model mixt combină învățarea digitală în ritm propriu cu activități sincrone sau față în față. Acestea pot include o sesiune de orientare, discuții pe module, analiza unor cazuri locale, schimburi de experiență între colegi, contribuții ale experților și un atelier final de planificare a acțiunilor.

Facilitarea nu ar trebui să repete conținutul online. Valoarea sa adăugată constă în a ajuta cursanții să:

- să interpreteze aspecte ESG complexe sau controversate;
- să coreleze modulele cu realitățile locale;
- să ia în considerare diferite perspective ale părților interesate;
- să analizeze dovezile instituționale;
- să discute compromisurile și obstacolele din calea implementării; și
- să transforme cunoștințele dobândite în acțiuni fezabile.

81

Acest model este deosebit de adecvat pentru parcursuri recunoscute oficial, grupuri de personal și inițiative la nivel instituțional. De asemenea, poate îmbunătăți implicarea cursanților și rata de finalizare a programului, în special în cazul în care participanții urmează programul în paralel cu responsabilități profesionale exigente.

14.7. Intervenție țintită bazată pe rezultatele evaluării ESG

Modulele pot fi utilizate în mod selectiv pentru a aborda punctele slabe identificate prin intermediul platformei cu acces liber „ESG Impact Index”, al auditurilor instituționale, al rapoartelor de sustenabilitate sau al consultărilor cu părțile interesate.

De exemplu, o instituție care identifică o performanță scăzută în domeniul achizițiilor durabile poate alocă modulul relevant personalului din departamentele de achiziții, finanțe și facilități. Lacunele în ceea ce privește participarea părților interesate pot fi abordate prin parcursul „Guvernantă”, în timp ce problemele legate de bunăstare sau incluziune pot fi corelate cu micro-certificatul „Social”.

Acest model conferă programului o funcție strategică în cadrul unui ciclu de îmbunătățire continuă:

evaluare → identificarea lacunelor de competență → învățare țintită → planificarea acțiunilor → implementare → reevaluare.

Legătura dintre dovezi și formare sporește relevanța programului și oferă o bază mai solidă pentru evaluarea contribuției sale la schimbarea instituțională.

14.8. Implicarea studenților și implementarea condusă de studenți

Asociațiile studențești, grupurile de sustenabilitate și organisme reprezentative pot utiliza programul pentru a sprijini participarea studenților la inițiativele ESG. Anumite module pot fi corelate cu proiecte de campus verde, campanii de incluziune, activități de bunăstare, voluntariat, implicare comunitară, reprezentare studențească sau programe de angajabilitate.

Jocul de conștientizare ESG al universității poate servi ca o introducere captivantă înainte ca participanții să treacă la micro-certificările mai structurate. Studenții pot utiliza, de asemenea, resursele de învățare pentru a susține dezbateri, propuneri de politici, audituri ale campusului sau activități bazate pe proiecte.

Implementarea condusă de studenți ar trebui să implice un reprezentant al instituției care să poată oferi sprijin tehnic, să clarifice modalitățile de recunoaștere și să facă legătura între ideile generate de studenți și structurile decizionale relevante. Acest lucru contribuie la asigurarea faptului că implicarea generează un dialog instituțional vizibil, în loc să rămână o activitate izolată de sensibilizare.

82

14.9. Campanii tematice și valorificarea în format scurt

Modulele individuale sau obiectele de învățare selectate pot fi reutilizate în cadrul unor campanii instituționale specifice. Printre exemple se numără săptămâna achizițiilor durabile, formarea privind integritatea în cercetare, sensibilizarea cu privire la securitatea digitală, inițiativele de bunăstare sau evenimentele dedicate incluziunii și accesibilității.

Acest model poate spori vizibilitatea și utilizarea resurselor SHIFT în rândul publicurilor care, inițial, s-ar putea să nu se angajeze să obțină o micro-certificare completă. Activitățile de format scurt pot funcționa, de asemenea, ca mecanisme de recrutare pentru programul complet.

Instituțiile ar trebui să facă o distincție clară între participarea la o campanie și finalizarea cu succes a unei micro-certificări. Cu toate acestea, dovezile privind acoperirea, implicarea și înscrierea ulterioară pot contribui la evaluarea diseminării și valorificării.

14.10. Modelul „formarea formatorilor” și modelul multiplicator

Pentru a sprijini extinderea și utilizarea pe termen lung, instituțiile pot pregăti profesori, formatori, responsabili cu sustenabilitatea sau profesioniști în dezvoltarea personalului pentru a facilita programul la nivel local. Un model de formare a formatorilor reduce dependența de consorțiul inițial al proiectului și consolidează asumarea responsabilității la nivel instituțional.

Facilitatorii locali ar trebui să înțeleagă:

- structura și scopul celor trei micro-certificări;
- rezultatele învățării de la nivelul 6 al CEC;
- volumul de muncă și cerințele de evaluare;
- distincția dintre adaptarea și modificarea componentelor de bază;
- modelele tehnice de acces disponibile;
- procedurile de recunoaștere și acreditare; și
- metodele de contextualizare a învățării prin exemple locale.

Facilitatorii instruiți pot sprijini ulterior alte grupuri, departamente sau instituții partenere. Acest lucru creează un efect multiplicator și extinde aria de acoperire a programului fără a necesita o creștere echivalentă a resurselor centrale ale proiectului.

83

14.11. Guvernanță și asumarea responsabilității la nivel instituțional

O implementare de succes necesită o asumare clară a responsabilității la nivel instituțional. Responsabilitatea poate reveni unui birou de sustenabilitate, unui departament academic, unei unități de învățare pe tot parcursul vieții, unui centru de predare și învățare, unei unități de dezvoltare a resurselor umane, unui birou de asigurare a calității sau unei structuri la nivel de rectorat.

Responsabilul de implementare ar trebui să coordoneze:

- aprobarea instituțională;
- selectarea publicurilor-țintă și a modelului de livrare;
- configurația tehnică;
- comunicarea cu cursanții și înscrierea acestora;
- sprijinul academic și tehnic;
- monitorizarea finalizării cursului;
- recunoașterea și eliberarea certificatelor;
- asigurarea calității;
- protecția datelor;
- evaluare și feedback; și
- planificarea pentru asigurarea continuității programului.

Pentru implementări de amploare mai mare, instituțiile ar trebui să înființeze un mic grup de coordonare care să reprezinte funcțiile academice, tehnice și administrative relevante. O matrice a responsabilităților poate clarifica cine aprobă, implementează, susține, evaluează, verifică, recunoaște și revizuieste programul.

Integrarea acestor responsabilități în structurile instituționale existente este esențială pentru durabilitate. Un program care depinde de o singură persoană sau

de o echipă de proiect temporară are șanse mai mici să continue după implementarea inițială.

14.12. Recunoașterea și valoarea pentru cursanți

Recunoașterea ar trebui definită înainte de recrutare și comunicată în mod transparent. În funcție de reglementările instituționale, cursanții care finalizează cu succes programul pot primi:

- o micro-certificare instituțională tematică;
- parcursul complet de micro-certificări cumulabile;
- un certificat de absolvire cu succes;
- o foaie matricolă sau un dosar de dezvoltare profesională;
- o insignă digitală;
- 1 credit ECTS pentru programul complet;
- o acreditare digitală europeană pentru învățare; sau
- recunoașterea în cadrul unui parcurs academic sau de dezvoltare profesională mai amplu.

84

Modelul de recunoaștere ar trebui să corespundă realizărilor demonstrate, nu doar participării. Instituțiile ar trebui să facă o distincție clară între accesarea resurselor individuale, finalizarea modulelor selectate, finalizarea unei micro-certificări tematice și finalizarea cu succes a întregului program.

O recunoaștere clară sporește motivația cursanților, susține portabilitatea și consolidează valoarea percepută a programului în ceea ce privește angajabilitatea, dezvoltarea profesională și învățarea pe tot parcursul vieții.

14.13. Comunicare, recrutare și implicarea părților interesate

Comunicarea ar trebui adaptată publicului țintă și ar trebui să explice valoarea specifică a participării.

Pentru studenți, mesajele pot pune accentul pe angajabilitate, competențe în domeniul sustenabilității, participare civică și oportunitatea de a contribui la schimbarea instituțională. Pentru personal, comunicarea se poate concentra pe relevanța rolului, dezvoltarea profesională și îmbunătățirea practică a instituției. Pentru cadrele didactice universitare și cercetători, aceasta poate evidenția integrarea în programa de studii, cercetarea responsabilă, etica și impactul asupra societății. Pentru lideri, se poate pune accentul pe responsabilitate, gestionarea riscurilor, încrederea părților interesate și pregătirea pentru certificare.

Informațiile privind recrutarea ar trebui să precizeze în mod clar:

- publicul țintă;

- conținutul programului;
- volumul de muncă preconizat;
- formatul și programul de desfășurare;
- cerințele de evaluare;
- recunoașterea disponibilă;
- procesul de înscriere;
- cerințele tehnice; și
- măsuri de sprijin.

Părțile interesate externe — inclusiv alte instituții de învățământ superior, autorități publice, asociații profesionale și organizații comunitare — pot fi, de asemenea, implicate în calitate de cursanți, multiplicatori sau parteneri de diseminare, în cazul în care conținutul este relevant pentru colaborarea lor cu învățământul superior.

85

14.14. Monitorizarea impactului, a durabilității și a valorificării

Evaluarea ar trebui să depășească cifrele privind înscrierea și absolvirea. Instituțiile ar trebui să colecteze dovezi privind modul în care programul contribuie la dezvoltarea competențelor, la practicile organizaționale și la adoptarea instituțională pe termen lung.

Indicatorii relevanți pot include:

- numărul și profilul cursanților înscriși și care finalizează programul;
- rezultatele evaluării;
- satisfacția cursanților și relevanța percepută;
- participarea la nivelul facultăților și departamentelor;
- exemple de învățare aplicată;
- modificările propuse sau implementate de participanți;
- utilizarea programului în cursuri recurente sau în planurile de dezvoltare profesională a personalului;
- numărul de facilitatori locali formați;
- repetarea programului și extinderea acestuia la noi grupuri;
- încorporarea în politicile sau strategiile instituționale;
- adoptarea de către instituții din afara consorțiului inițial;
- utilizarea în vederea pregătirii pentru evaluarea sau certificarea ESG; și
- disponibilitatea continuă și actualizarea resurselor.

La câteva luni după finalizare, pot fi realizate sondaje de monitorizare, interviuri sau grupuri de discuție pentru a determina dacă cursanții au aplicat conținutul în predare, cercetare, operațiuni, elaborarea de politici sau luarea deciziilor.

Din perspectiva valorificării, valoarea poate fi creată prin:

- furnizarea instituțională recurentă;
- includerea în cataloagele academice și de învățare pe tot parcursul vieții;
- recunoașterea prin ECTS sau micro-certificări instituționale;
- adaptarea la limbi și contexte suplimentare;
- activități de formare a formatorilor;
- parteneriate interinstituționale de livrare;
- utilizarea de către rețelele de sustenabilitate și cele profesionale;
- integrarea cu serviciile de evaluare și certificare ESG; și
- reutilizarea în viitoare inițiative educaționale europene sau naționale.

Designul deschis și modular permite o adoptare pe scară largă, în timp ce rezultatele comune de învățare, regulile de evaluare și cadrul de calitate asigură coerența programului. Acest echilibru între deschidere și structura academică conferă programului SHIFT un potențial puternic de a rămâne utilizabil, credibil și relevant și după încheierea perioadei de finanțare a proiectului.

15. Sprijinul acordat cursanților și îndrumarea privind facilitarea

Chiar și învățarea în ritm propriu beneficiază de îndrumări clare. Instituțiile care implementează programul ar trebui să ofere cursanților informații de orientare, instrucțiuni tehnice, reguli de evaluare și oportunități de a pune întrebări. Sprijinul nu trebuie să fie intensiv, dar ar trebui să reducă barierele care pot fi evitate și să ajute cursanții să înțeleagă valoarea programului.

87

15.1. Înainte ca cursanții să înceapă

- Explicați scopul programului și modul în care acesta se leagă de prioritățile instituționale în materie de ESG.
- Precizați dacă se așteaptă ca cursanții să finalizeze module individuale, o micro-certificare sau întregul program.
- Furnizați linkuri de acces sau instrucțiuni privind sistemul de gestionare a învățării (LMS).
- Explicați regulile de evaluare, nota de trecere, numărul de încercări și dovezile de finalizare.
- Informați cursanții cu privire la procesul EDC în cazul în care programul complet este implementat în vederea recunoașterii.
- Furnizați o estimare a volumului de muncă și un calendar sugerat.
- Identificați o persoană de contact pentru întrebări tehnice sau organizatorice.

15.2. În timpul procesului de învățare

Cursanții ar trebui încurajați să abordeze modulele în mod activ. Aceștia ar trebui să ia notițe, să răspundă la întrebările de reflecție, să facă legătura între conținut și propria instituție și să revadă feedback-ul formativ înainte de a susține testele sumative. În cadrul implementărilor facilitate, formatorii pot crea scurte sesiuni de discuție în care cursanții să împărtășească exemple, provocări și posibile acțiuni instituționale.

15.3. După finalizare

După finalizare, cursanții ar trebui încurajați să identifice modul în care pot fi aplicate cunoștințele dobândite. Acest lucru poate implica propunerea unei îmbunătățiri la nivel local, aderarea la o inițiativă de sustenabilitate, contribuția la un plan de acțiune departamental, discutarea aspectelor ESG cu colegii sau utilizarea platformei ESG Impact Index pentru a înțelege mai bine performanța instituțională. Finalizarea ar trebui, prin urmare, să fie privită nu doar ca o realizare individuală, ci și ca o contribuție la capacitatea instituțională.

15.4. Rolul de facilitare al profesorilor și formatorilor

Profesorii și formatorii nu trebuie să reproiecteze întregul program. Rolul lor principal este de a contextualiza resursele, de a sprijini reflecția, de a clarifica conceptele, de a conecta conținutul la practica locală și de a ajuta cursanții să interpreteze relevanța ESG pentru rolurile lor. Atunci când utilizează resursele în cadrul cursurilor sau atelierelor, formatorii ar trebui să ofere exemple relevante pentru disciplina, departamentul sau contextul instituțional al cursanților.

16. Asigurarea calității, monitorizarea și feedback-ul

Asigurarea calității ar trebui să garanteze că programul rămâne util, accesibil și aliniat la nevoile cursanților. Instituțiile care adoptă programul ar trebui să monitorizeze implementarea acestuia într-un mod proporțional, în special atunci când programul este utilizat ca parcurs de învățare recunoscut.

89

16.1. Indicatori de satisfacție propuși

- Interacțiune: cursanții consideră resursele captivante, clare, ușor de parcurs și suficient de interactive.
- Utilitate: cursanții consideră conținutul relevant pentru practica instituției de învățământ superior și aplicabil rolului sau studiilor lor.
- Experiența cursanților: cursanții consideră că volumul de muncă este gestionabil, limbajul este accesibil, iar parcursul de învățare este coerent.
- Rezultate ale învățării: cursanții se simt mai bine pregătiți să înțeleagă și să contribuie la practicile ESG.
- Utilizabilitate tehnică: cursanții menționează că accesul, navigarea, videoclipurile, linkurile și evaluările funcționează eficient.
- Accesibilitate și incluziune: cursanții menționează că resursele sunt incluzive și pot fi utilizate pentru a răspunde nevoilor diverse ale cursanților.
- Valoarea implementării: formatorii și instituțiile consideră programul util pentru consolidarea capacităților și sensibilizarea cu privire la ESG.

16.2. Colectarea feedback-ului

Instituțiile pot colecta feedback-ul cursanților prin sondaje scurte, instrumente de evaluare din cadrul sistemului de management al învățării (LMS), grupuri de discuții, activități de reflecție sau observații ale formatorilor. Feedback-ul ar trebui colectat imediat după finalizarea modulului sau a programului, pentru a surprinde cu acuratețe experiența utilizatorului. În măsura posibilului, feedback-ul ar trebui să includă atât întrebări închise, pentru comparabilitate, cât și întrebări deschise, pentru obținerea de informații calitative.

16.3. Raportarea cifrelor privind implementarea

La implementarea programului, instituțiile de învățământ superior ar trebui să înregistreze date de bază privind participarea și finalizarea. Acestea pot include numărul de cursanți înscriși, numărul de cursanți activi, numărul de finalizări pe modul, numărul de cursanți care promovează fiecare evaluare, numărul de cursanți care finalizează fiecare micro-certificat, numărul de cursanți care finalizează

programul complet și numărul de EDC-uri emise. Datele ar trebui colectate în conformitate cu normele instituționale privind protecția datelor.

16.4. Utilizarea feedback-ului pentru îmbunătățire

Feedback-ul ar trebui utilizat pentru a rafina implementarea, mai degrabă decât pentru a raporta pur și simplu gradul de satisfacție. Măsurile comune de îmbunătățire pot include clarificarea instrucțiunilor, adaptarea comunicării la contextul local, adăugarea de exemple locale, oferirea de sprijin suplimentar, îmbunătățirea accesibilității, remedierea problemelor tehnice, ajustarea termenelor sau alegerea unui model de implementare mai adecvat.

90

16.5. Setul minim de date de monitorizare

Un set practic de date de monitorizare poate include numărul de cursanți invitați, numărul celor care au accesat resursele, numărul celor care au finalizat fiecare modul, numărul celor care au promovat fiecare evaluare, numărul celor care au obținut fiecare micro-certificat, numărul celor care au finalizat programul complet, numărul de EDC-uri emise, ratingul mediu de satisfacție al cursanților și cele mai frecvente comentarii calitative. Acești indicatori sunt suficienți pentru majoritatea rapoartelor instituționale de implementare, fără a supraîncărca cursanții sau personalul.

16.6. Dovezi calitative privind învățarea

Instituțiile pot colecta, de asemenea, dovezi calitative ale impactului, cum ar fi reflecțiile cursanților, exemple de acțiuni ESG propuse, observațiile formatorilor, mărturii, note de caz din cadrul atelierelor sau descrieri ale modului în care resursele au fost integrate în cursurile existente. Astfel de dovezi sunt valoroase deoarece învățarea ESG nu se referă doar la scorurile obținute la teste; ea vizează, de asemenea, capacitatea cursanților de a corela cunoștințele cu practica și de a identifica îmbunătățiri în propriul context.

16.7. Ciclul de îmbunătățire continuă

Un ciclu recomandat este: planificarea implementării, comunicarea clară, derularea programului, colectarea datelor privind participarea, colectarea feedback-ului, analizarea rezultatelor evaluării, identificarea îmbunătățirilor și ajustarea următoarei implementări. Acest ciclu este aliniat la logica generală a programului privind îmbunătățirea continuă și ar trebui să fie proporțional cu amploarea implementării.

17. Impact, durabilitate și utilizare instituțională pe termen lung

Programul este conceput pentru a genera un impact la mai multe niveluri: învățarea individuală, consolidarea capacităților instituționale, îmbogățirea programelor de studiu, dezvoltarea profesională a personalului, implicarea părților interesate și sustenabilitatea pe termen lung a practicilor ESG. Valoarea sa nu rezidă doar în disponibilitatea resurselor digitale, ci și în modul în care instituțiile utilizează aceste resurse pentru a sprijini procese concrete de învățare și îmbunătățire.

91

17.1. Impactul preconizat asupra cursanților

Cursanții care finalizează programul ar trebui să fie mai bine pregătiți să înțeleagă principiile ESG, să identifice provocările legate de ESG în contextul instituțiilor de învățământ superior, să aplice cunoștințele în procesul decizional instituțional, să recunoască interdependența practicilor de mediu, sociale și de guvernanta și să contribuie la o cultură a sustenabilității, incluziunii, diversității, participării și responsabilității.

Studentii pot beneficia prin consolidarea competențelor orientate spre viitor și prin o mai bună pregătire pentru a participa la inițiative de sustenabilitate și la practici profesionale responsabile. Personalul poate beneficia prin corelarea rolurilor sale operaționale, administrative sau de sprijin cu obiectivele ESG instituționale mai ample. Cadrele didactice universitare și cercetătorii pot beneficia prin integrarea ESG în cercetare, predare, etică, impact și implicarea părților interesate.

17.2. Impactul preconizat asupra instituțiilor de învățământ superior

Pentru instituțiile de învățământ superior, programul poate sprijini consolidarea capacităților interne, o mai bună conștientizare a dimensiunilor ESG, o mai bună aliniere între strategie și practică, precum și o participare mai puternică a diferiților actori instituționali la îmbunătățirea ESG. De asemenea, poate sprijini instituțiile care se pregătesc să utilizeze Platforma ESG Impact Index, să interpreteze rezultatele evaluării ESG sau să se angajeze în procese de certificare.

Programul poate fi integrat în programele educaționale existente, în ofertele de dezvoltare profesională a personalului, în birourile de sustenabilitate, în sistemele de asigurare a calității, în inițiativele de implicare a studenților și în portofoliile de învățare pe tot parcursul vieții. În acest fel, el poate ajuta universitățile să treacă de la activități izolate de sensibilizare la parcursuri de învățare ESG mai structurate și mai ușor de recunoscut.

17.3. Impact mai amplu

Programul poate contribui la un sector al învățământului superior mai durabil și mai responsabil, făcând învățarea în domeniul ESG accesibilă în diferite țări și contexte instituționale. Fiind o resursă deschisă, multilingvă și transferabilă, acesta poate sprijini universitățile d, indiferent de dimensiune și profil. Impactul său se poate extinde la comunitățile locale, actorii politici, finanțatorii, investitorii, organizațiile societății civile și alte părți interesate care beneficiază de universități mai transparente, mai responsabile și mai durabile.

Impactul mai amplu este, de asemenea, legat de valoarea adăugată europeană a programului. Deoarece resursele sunt multilingve și concepute dintr-o perspectivă transnațională, acestea pot contribui la reducerea fragmentării modului în care ESG este predat și discutat în cadrul instituțiilor de învățământ superior. De asemenea, ele susțin schimbul de bune practici, oferind diferitelor instituții o structură de învățare comună care poate fi adaptată nevoilor locale, păstrând în același timp un vocabular comun privind ESG.

Programul poate sprijini, de asemenea, educația adulților și învățarea pe tot parcursul vieții. Personalul instituțiilor de învățământ superior, absolvenții, profesioniștii externi și părțile interesate din comunitate pot utiliza resursele selectate pentru a-și actualiza cunoștințele privind ESG. Acest lucru conferă programului relevanță dincolo de programele formale de studii și susține ideea mai largă conform căreia sustenabilitatea, incluziunea și guvernanta responsabilă necesită învățare continuă pe tot parcursul vieții profesionale.

17.4. Sustenabilitatea programului

Programul este conceput pentru a asigura sustenabilitatea dincolo de perioada inițială de dezvoltare. Formatul său de resurse educaționale deschise (OER) permite instituțiilor să continue utilizarea resurselor după încheierea proiectului. Disponibilitatea resurselor prin intermediul site-ului web al proiectului asigură accesul pe termen lung, în timp ce pachetele SCORM descărcabile permit instituțiilor de învățământ superior să păstreze și să integreze resursele în propriile sisteme.

Sustenabilitatea pe termen lung poate fi consolidată atunci când instituțiile de învățământ superior integrează programul în formarea periodică a personalului, în strategiile instituționale de sustenabilitate, în oportunitățile de învățare ale studenților, în dezvoltarea profesională internă, în activitățile biroului de sustenabilitate și în procesele de asigurare a calității. Instituțiile sunt încurajate să trateze programul ca pe o resursă reutilizabilă de consolidare a capacităților, mai degrabă decât ca pe un rezultat punctual al proiectului.

Sustenabilitatea depinde, de asemenea, de vizibilitate. Instituțiile care utilizează programul ar trebui să îl conecteze la paginile lor dedicate sustenabilității, la platformele de învățare, la cataloagele de formare a personalului, la canalele de implicare a studenților și la procesele de raportare ESG. Acest lucru asigură că resursele rămân ușor de găsit și că noile generații de studenți și personal pot continua să beneficieze de ele.

Un alt factor de sustenabilitate este asumarea responsabilității. Programul are mai multe șanse să continue să fie utilizat atunci când o unitate instituțională specifică sau un grup de lucru este responsabil de promovarea acestuia, de analizarea feedback-ului și de coordonarea implementării viitoare. Aceasta ar putea fi un birou de sustenabilitate, un centru de predare și învățare, o unitate de formare a resurselor umane, o echipă de asigurare a calității sau un comitet ESG interdepartamental.

93

17.5. Valorificarea și continuarea

Programul poate fi reutilizat, adaptat și promovat prin intermediul site-urilor web instituționale, al platformelor de învățare, al cataloagelor de dezvoltare profesională a personalului, al rețelelor de sustenabilitate, al comunităților de practică și al rețelelor europene de învățământ superior. De asemenea, acesta poate completa serviciile de consultanță, sprijinul pentru maturitatea ESG, procesele de certificare instituțională și alte inițiative de consolidare a capacităților din sectorul învățământului superior.

18. Relația cu Platforma ESG, Jocul de conștientizare și certificarea

Programul de micro-certificări SHIFT face parte dintr-un ecosistem integrat de instrumente concepute pentru a sprijini instituțiile de învățământ superior pe parcursul întregului ciclu de îmbunătățire ESG: de la conștientizarea inițială și dezvoltarea competențelor până la evaluarea instituțională, planificarea acțiunilor, recunoașterea și îmbunătățirea continuă. Fiecare rezultat SHIFT are o funcție distinctă, dar utilizarea lor combinată creează o valoare substanțial mai mare decât implementarea izolată a oricărui instrument individual.

94

Jocul de sensibilizare ESG pentru universități susține implicarea și înțelegerea introductivă; Programul de micro-certificări dezvoltă competențe structurate, relevante pentru roluri; Platforma cu acces liber „ESG Impact Index” permite evaluarea și monitorizarea instituțională; iar Certificarea privind „ESG Impact Index” în învățământul superior oferă un cadru pentru recunoașterea progresului instituțional credibil. Împreună, aceste instrumente conectează învățarea individuală cu dezvoltarea organizațională și impactul instituțional măsurabil.

Acest model integrat consolidează relevanța, sustenabilitatea și transferabilitatea rezultatelor SHIFT. Acesta permite instituțiilor să intre în ecosistem în diferite momente, în funcție de maturitatea lor în materie de ESG, și să stabilească un proces ciclic în care conștientizarea, învățarea, evaluarea și îmbunătățirea se consolidează reciproc în timp.

18.1. Platforma cu acces liber „ESG Impact Index”

<https://shift-esg.eu/tools-platform-assessment.php?lang=en>

Platforma cu acces liber „ESG Impact Index” sprijină instituțiile de învățământ superior (IIS) în evaluarea, monitorizarea și îmbunătățirea practicilor lor de mediu, sociale și de guvernanță. Aceasta oferă un mecanism structurat pentru identificarea punctelor forte, a lacunelor și a domeniilor prioritare la nivelul întregii instituții. Cu toate acestea, instrumentele de evaluare nu generează, de la sine, schimbări organizaționale. Valoarea lor depinde de capacitatea actorilor instituționali de a interpreta rezultatele, de a înțelege implicațiile acestora și de a transpune dovezile în acțiuni realiste.

Programul de micro-certificări asigură acest nivel de capacitate umană. El le oferă cursanților cunoștințele, abilitățile și competențele orientate spre responsabilitate

necesare pentru a se implica în mod semnificativ în ceea ce privește indicatorii ESG și prioritățile de îmbunătățire. Prin urmare, instituțiile pot utiliza programul înainte, în timpul sau după evaluarea realizată prin intermediul platformei.

Înainte de evaluare, modulele selectate sau programul complet pot stabili o bază conceptuală comună în rândul personalului, al studenților, al cercetătorilor și al factorilor de decizie. Acest lucru reduce interpretările inconsistente ale terminologiei ESG și îmbunătățește calitatea discuțiilor interne și a colectării datelor.

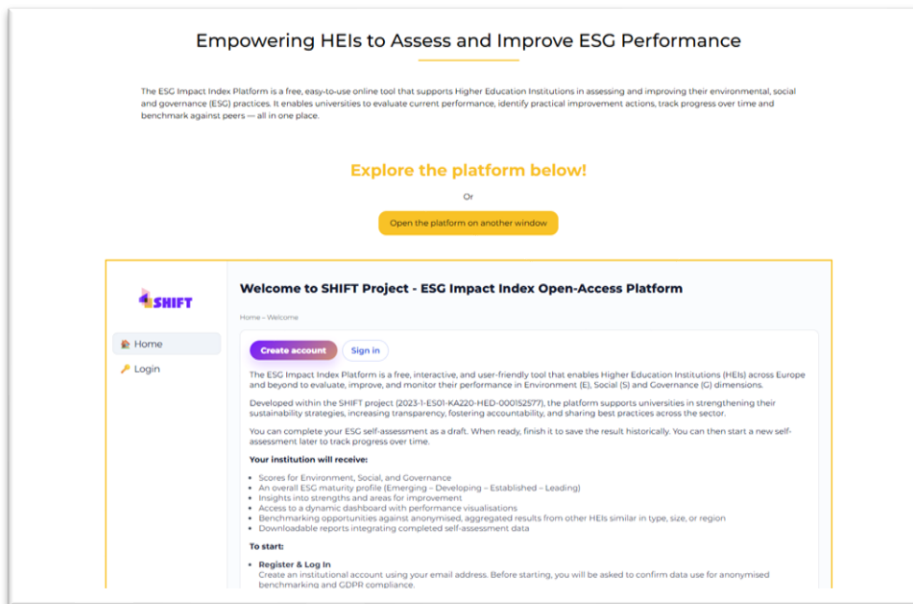
În timpul evaluării, programul poate ajuta echipele participante să înțeleagă de ce anumiți indicatori sunt importanți, ce funcții instituționale sunt implicate și ce tipuri de dovezi pot demonstra performanța. Acest lucru este deosebit de valoros în cazul în care evaluarea necesită colaborarea între departamente care poate nu au lucrat împreună anterior.

95

După evaluare, rezultatele pot fi corelate cu modulele relevante. Domeniile cu scoruri mai scăzute pot fi apoi abordate prin parcursuri de învățare specifice, ateliere facilitate, discuții departamentale sau activități de planificare a acțiunilor. În acest fel, programul transformă constatările evaluării în priorități structurate de consolidare a capacităților, în loc să le lase la stadiul de scoruri statice.

Relația dintre platformă și program creează, prin urmare, un ciclu de feedback:

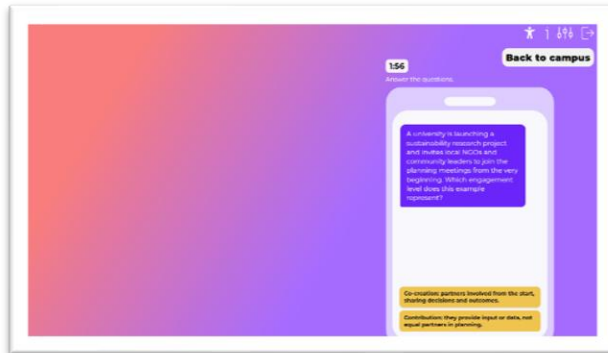
evaluarea identifică nevoile → formarea consolidează capacitățile → se implementează acțiuni instituționale → progresul este reevaluat.

Această utilizare ciclică susține luarea deciziilor bazate pe dovezi, promovează învățarea instituțională și sporește probabilitatea ca îmbunătățirea ESG să continue dincolo de perioada proiectului.

18.2. Jocul de sensibilizare privind ESG pentru universități

<https://shift-esg.eu/tools-awareness-game.php?lang=en>

Jocul de sensibilizare privind ESG pentru universități este un instrument complementar de implicare și sensibilizare care prezintă conceptul ESG prin simularea procesului decizional instituțional. Acesta le permite jucătorilor să exploreze provocări universitare realiste, să recunoască prioritățile concurente și să observe modul în care deciziile individuale pot genera

consecințe de mediu, sociale sau de guvernare.

Jocul are o valoare deosebită la începutul unui proces de implementare, deoarece reduce bariera de acces la un subiect complex. Poate fi utilizat în cadrul programelor de inițiere a personalului, al evenimentelor destinate studenților, al campaniilor de sustenabilitate, al activităților de diseminare, al atelierelor, al conferințelor și al întâlnirilor cu părțile interesate. Formatul său interactiv contribuie la stimularea curiozității, a discuțiilor și a implicării emoționale înainte ca cursanții să treacă la o formare mai structurată.

Jocul poate fi, de asemenea, integrat în cadrul Programului de micro-certificări. Formatorii pot folosi scenariile jocului ca puncte de pornire pentru discuții, pot corela deciziile cu module specifice sau pot ruga cursanții să revadă jocul după parcurgerea conținutului relevant. Acest lucru le permite participanților să-și compare alegerile inițiale cu înțelegerea dobândită ulterior și face progresul în învățare mai vizibil.

Prin urmare, funcția sa nu se limitează la diseminare. Jocul poate servi drept:

- un instrument introductiv de diagnosticare a presupunerilor cursanților;
- un catalizator pentru o discuție facilitată;
- o punte între principiile abstracte ESG și alegerile instituționale;
- o activitate de reflecție care susține consolidarea cunoștințelor;
- un mecanism de implicare a publicului care, inițial, s-ar putea să nu participe la formarea formală.

Prin combinarea dimensiunii experiențiale a jocului cu parcursul de învățare structurat al programului, instituțiile pot ghida participanții de la conștientizare și curiozitate către o judecată informată și o acțiune responsabilă.

18.3. Certificarea privind Indicele de impact ESG în învățământul superior

<https://shift-esg.eu/tools-hei-certification.php?lang=en>

97

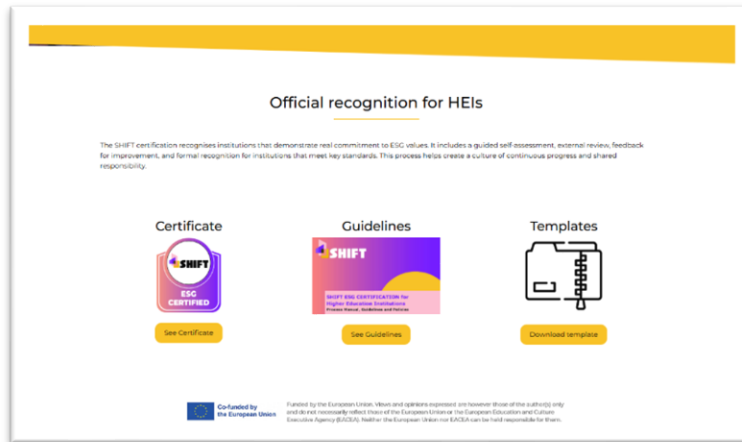
Certificarea privind Indicele de impact ESG în învățământul superior recunoaște instituțiile care demonstrează practici ESG credibile, eforturi structurate de îmbunătățire și un impact instituțional măsurabil. Aceasta reprezintă dimensiunea de recunoaștere și asigurare a calității din cadrul ecosistemului SHIFT.

Programul de micro-certificări nu înlocuiește certificarea instituțională și nu demonstrează, în sine, performanța organizațională. Contribuția sa constă în pregătirea persoanelor ale căror cunoștințe, decizii și practici profesionale fac posibilă certificarea. Performanța instituțională în materie de ESG depinde de implicarea coordonată a conducerii, a personalului academic, a cercetătorilor, a studenților, a echipelor de achiziții, a managerilor de facilități, a resurselor umane, a serviciilor pentru studenți, a departamentelor IT, a echipelor de comunicare și a altor actori interni. Prin urmare, programul poate sprijini pregătirea pentru certificare prin:

- stabilirea unei înțelegeri instituționale comune a ESG;
- clarificarea responsabilităților în cadrul rolurilor profesionale și academice;
- sprijinirea interpretării indicatorilor de evaluare;
- consolidarea competențelor în domeniile cu performanțe mai slabe;
- promovarea planificării acțiunilor bazate pe dovezi;
- creșterea participării părților interesate și a implicării interne; și
- integrarea îmbunătățirii continue în rutinele instituționale.

Datele privind finalizarea studiilor, feedback-ul cursanților, participarea departamentelor și exemplele de învățare aplicată pot contribui, de asemenea, la baza de dovezi a instituției pentru consolidarea capacităților și implicarea părților interesate. Cu toate acestea, astfel de dovezi ar trebui luate în considerare alături de politicile instituționale mai ample, datele privind performanța și rezultatele demonstrate.

Cel mai solid model de implementare poziționează certificarea nu ca un punct final unic, ci ca parte a unui ciclu continuu de calitate.

După recunoaștere, programul și platforma pot continua să sprijine dezvoltarea personalului, inițierea, monitorizarea și îmbunătățirea, ajutând instituțiile să își mențină și să își consolideze performanța ESG în timp.

98

18.4. Secvența instituțională sugerată

1. Instituțiile pot adapta secvența la nivelul lor de maturitate ESG, dar se recomandă următorul ciclu:
2. Implicarea și sensibilizarea prin intermediul Jocului de conștientizare ESG al universității, al evenimentelor introductive și al dialogului cu părțile interesate.
3. Stabilirea unui nivel de referință comun al competențelor prin implementarea unor module selectate sau a întregului Program de micro-certificări.
4. Evaluarea performanței instituționale prin intermediul platformei cu acces liber „ESG Impact Index”, implicând departamentele relevante și grupurile de părți interesate.
5. Stabilirea priorităților în ceea ce privește domeniile de îmbunătățire prin analiza rezultatelor, identificarea actorilor responsabili și corelarea domeniilor cu performanțe mai scăzute cu modulele de învățare relevante.
6. Implementarea unor activități ținute de consolidare a capacităților și de planificare a acțiunilor prin utilizarea repetată a modulelor, atelierelor, studiilor de caz locale și inițiativelor departamentale de îmbunătățire.
7. Documentați progresul și impactul instituțional folosind date privind performanța, modificările de politică, dovezi ale participării, feedback-ul cursanților și exemple de practici aplicate.
8. Pregătiți-vă pentru certificare prin consolidarea dovezilor, a responsabilităților și a mecanismelor de îmbunătățire la nivelul întregii instituții.
9. Continuarea ciclului după certificare prin reevaluare periodică, cursuri de perfecționare, integrarea noilor angajați și implicarea continuă a părților interesate.

Această secvență integrată demonstrează modul în care rezultatele SHIFT susțin în mod colectiv conștientizarea, dezvoltarea competențelor, evaluarea instituțională, recunoașterea și schimbarea pe termen lung. De asemenea, aceasta consolidează

sustenabilitatea proiectului, oferind instituțiilor de învățământ superior un model de îmbunătățire reutilizabil, mai degrabă decât un set de rezultate disparate.

19. Riscuri legate de implementare și măsuri de atenuare

19.1. Participare redusă

Poate apărea o participare scăzută dacă cursanții nu înțeleg relevanța programului sau dacă comunicarea ajunge doar la publicul interesat de sustenabilitate. Pentru a atenua acest risc, instituțiile ar trebui să coreleze programul cu prioritățile instituționale vizibile, să comunice beneficiile pentru diferite roluri, să implice reprezentanți ai studenților și ai personalului și să promoveze modulele prin canale multiple.

100

19.2. Finalizare limitată

Cursanții pot începe modulele, dar nu le pot finaliza din cauza volumului de muncă, a termenelor neclare sau a lipsei de sprijin. Instituțiile pot atenua acest risc oferind termene realiste, mementouri, sesiuni scurte de orientare, reguli clare de evaluare și recunoaștere pentru finalizare. Atunci când se implementează programul complet, un calendar etapizat poate fi mai eficient decât solicitarea cursanților de a finaliza toate modulele simultan.

19.3. Probleme tehnice

Problemele tehnice pot fi legate de compatibilitatea cu sistemul de gestionare a învățării (LMS), setările browserului, redarea videoclipurilor, linkurile lingvistice sau urmărirea evaluărilor. Instituțiile ar trebui să testeze toate resursele înainte de lansare, să definească persoanele de contact pentru asistență, să ofere îndrumări pentru rezolvarea problemelor și să ofere acces alternativ acolo unde este posibil.

19.4. Neconcordanță cu procedurile locale

Instituțiile pot avea propriile reguli privind recunoașterea, protecția datelor, utilizarea LMS, accesibilitatea, evaluarea și acreditarea. Înainte de implementarea oficială, programul ar trebui revizuit de către unitățile instituționale relevante pentru a se asigura că sunt respectate procedurile locale, în special atunci când este implicată eliberarea de certificate EDC sau recunoașterea locală a creditelor.

19.5. Utilizarea superficială a resurselor

Programul nu ar trebui utilizat doar ca un exercițiu de conformitate. Pentru a genera un impact, cursanții ar trebui încurajați să reflecteze asupra modului în care conținutul se aplică instituției și rolului lor. Formatorii pot atenua implicarea

superficială prin adăugarea de exemple locale, întrebări care stimulează discuția, activități de planificare a acțiunilor și oportunități de urmărire.

20. Lista de verificare pentru implementarea la nivel instituțional

Lista de verificare de mai jos rezumă principalele decizii pe care o instituție de învățământ superior ar trebui să le ia înainte de a implementa programul.

- Definiți scopul implementării: sensibilizare, dezvoltarea personalului, integrarea în cursuri, parcurs complet de micro-certificare sau pregătire pentru evaluarea/certificarea ESG.
- Identificați publicul țintă și confirmați dacă programul va fi deschis studenților, personalului, cadrelor didactice, cercetătorilor, părților interesate externe sau tuturor grupurilor.
- Decideți dacă cursanții vor finaliza module individuale, o micro-credențială, mai multe micro-credențiale sau programul complet.
- Alegeți modelul de acces: site-ul web SHIFT, linkuri HTML, pachete SCORM descărcate sau implementarea locală a unui sistem de gestionare a învățării (LMS).
- Testați din punct de vedere tehnic toate resursele înainte de lansare, inclusiv linkurile, videoclipurile, navigarea, evaluările și versiunile lingvistice.
- Confirmați regulile de evaluare și comunicați cursanților nota de trecere, numărul de încercări și cerințele de finalizare.
- Definiți modul în care vor fi colectate și stocate dovezile de finalizare.
- Clarificați procesul de eliberare a EDC atunci când programul complet este implementat în vederea recunoașterii.
- Pregătiți comunicarea cu cursanții, inclusiv obiectivele, calendarul, volumul de muncă, instrucțiunile de acces și datele de contact pentru asistență.
- Asigurați-vă că aspectele legate de accesibilitate și incluziune sunt luate în considerare înainte și în timpul implementării.
- Colectați feedback cu privire la interacțiune, utilitate, experiența cursanților, accesibilitate și ușurința utilizării din punct de vedere tehnic.
- Raportați intern cifrele privind participarea și finalizarea, în conformitate cu cerințele instituționale.
- Utilizați feedback-ul pentru a îmbunătăți ciclurile viitoare de implementare.
- Luați în considerare modul în care programul va fi susținut după implementarea inițială, de exemplu prin formarea anuală a personalului, activități pentru studenți sau programe ale biroului de sustenabilitate.

102

21. Notă finală

Programul SHIFT – ESG Impact Index Micro-Credentials oferă instituțiilor de învățământ superior o modalitate structurată, deschisă și multilingvă de a dezvolta capacitatea ESG în cadrul comunităților lor. Valoarea sa depinde de o implementare bine gândită: comunicare clară, acces tehnic adecvat, sprijin pentru cursanți, evaluare semnificativă și legătură cu prioritățile instituționale în materie de ESG.

Prin combinarea resurselor de mini-învățare, a rezultatelor de învățare orientate către EQF6, a micro-certificatelor modulare, a evaluării sumative și a recunoașterii credențialelor digitale europene, programul poate ajuta instituțiile de învățământ superior să consolideze legătura dintre conștientizarea ESG și acțiunile ESG. Acesta sprijină universitățile în abordarea sustenabilității, incluziunii, integrității, pregătirii digitale și implicării părților interesate nu ca aspecte separate, ci ca dimensiuni interconectate ale învățământului superior responsabil.

Referințe

Bianchi, G., Pisiotis, U. și Cabrera Giraldez, M. (2022). *GreenComp: Cadrul european de competențe în domeniul sustenabilității*. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. <https://doi.org/10.2760/13286>

Consiliul Uniunii Europene. (2017). Recomandarea Consiliului din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind instituirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții. *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, C 189, 15–28.

Consiliul Uniunii Europene. (2022). Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind o abordare europeană a micro-certificatelor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și angajabilitate. *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, C 243, 10–25.

De Gagne, J. C., Park, H. K., Hall, K., Woodward, A., Yamane, S., & Kim, S. S. (2019). Microînvățarea în formarea profesioniștilor din domeniul sănătății: analiză de sinteză. *JMIR Medical Education*, 5(2), e13997. <https://doi.org/10.2196/13997>

Comisia Europeană. (2015). *Ghidul utilizatorului ECTS 2015*. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.

Comisia Europeană. (n.d.). *CertIFICATELE digitale europene pentru învățare*. Europass. [Inserați linkul oficial de acces și data consultării, dacă este necesar conform stilului de referință selectat.]

Mayer, R. E. (2021). *Învățarea multimedia* (ediția a 3-a). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781316941355>

Monib, W. K., Qazi, A., & Apong, R. A. (2025). Microînvățarea dincolo de granițe: o revizuire sistematică și un cadru inovator pentru îmbunătățirea rezultatelor învățării. *Heliyon*, 11(2), e41413. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e41413>

Roediger, H. L., III, & Karpicke, J. D. (2006). Învățarea îmbunătățită prin teste: efectuarea testelor de memorie îmbunătățește retenția pe termen lung. *Psychological Science*, 17(3), 249–255. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.2006.01693.x>

Schön, D. A. (1983). *Practicianul reflexiv: Cum gândesc profesioniștii în acțiune*. Basic Books.

UNESCO. (2017). *Educația pentru Obiectivele de Dezvoltare Durabilă: Obiective de învățare*. UNESCO. <https://doi.org/10.54675/CGBA9153>

Numărul proiectului: 2023-1-ES01-KA220-HED-000152577

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene sau al Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA).

Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.